കേരള സാഹിത്യ അക്കാദമി

ജ്യോത്സ്നികാ

വിഷവൈദ്യം

ശ്രീരാമവർമ്മഗ്രന്ഥാവലി

ജ്യോത്സ്നികാ

വിഷവൈദ്യം

ശ്രീമലയാളഭാഷാപരിഷ്കരണക്കമ്മറ്റിയിൽനിന്ന്
[illegible]ങ്ങളുടെ ശ്ലോകങ്ങളോടും പ്രസ്താവനയോടും കൂടി
പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നതു.

കോപ്പി 500

Printed at
The Ramanuja Printing House Ltd., Trichur.

പകർപ്പവകാശം
കമ്മിററിക്കു മാത്രം

വില ൮ണ ക.

പ്രസ്താവന.

ധൎമ്മാൎത്ഥസുഖരൂപങ്ങളായ ത്രിവൎഗ്ഗങ്ങളുടെ സിദ്ധി കൊണ്ടാണല്ലൊ മനുഷ്യൎക്കു ജന്മസാഫല്യമുണ്ടാകുന്നത്. ത്രിവൎഗ്ഗസിദ്ധിക്ക് ആയുസ്സും ആരോഗ്യവും അത്യാവശ്യമാണ്. ആയുരാരോഗ്യങ്ങളെ സാധിപ്പിക്കുകയാകുന്നു ആയുൎവ്വേദമെന്ന വൈദ്യശാസ്ത്രത്തിന്റെ പ്രയോജനം. അന്നപാനാദികളായ ആഹാരങ്ങളുടെയും, സ്നാനഭോജനനിദ്രാദികളായ വിഹാരങ്ങളുടെയും ദോഷങ്ങൾ നിമിത്തം വാതപിത്താദി ത്രിദോഷങ്ങൾ കോപിച്ചു നാനാരൂപങ്ങളായ രോഗങ്ങളുണ്ടാകുന്നു. രോഗങ്ങൾ ആശുകാരികളെന്നും, ചിരകാരികളെന്നും രണ്ടുപ്രകാരത്തിലുണ്ട്. അവയിൽ ആശുകാരികളായ ജ്വരാതിസാരാദികൾക്കും, ചിരകാരികളായ വാതവ്യാധ്യശ്മരീകുഷ്ഠാദികൾക്കും പ്രത്യേകം ലക്ഷണങ്ങളും ചികിത്സകളും വിധിക്കുന്നതുപോലെ അതിശീഘ്രകാരികളും ഉഗ്രതീക്ഷ്ണങ്ങളുമായ വിഷദോഷങ്ങൾക്കും വൈദ്യശാസ്ത്രങ്ങളിൽ ലക്ഷണങ്ങളും ചികിത്സകളും വിധിച്ചിട്ടുണ്ട്.

അഷ്ടാംഗഹൃദയത്തിൽ ൩൫-മുതൽ ൩൮-വരെ നാലദ്ധ്യായങ്ങളെക്കൊണ്ടു സ്ഥാവരജംഗമങ്ങളിൽനിന്നുണ്ടാകുന്ന സാമാന്യവിഷങ്ങൾക്കെല്ലാം ലക്ഷണങ്ങളും ചികിത്സകളും വിധിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും ശാസ്ത്രനിപുണന്മാരായ വൈദ്യന്മാർപോലും അതുപ്രകാരം വിഷചികിത്സ ചെയ്തു പതിവില്ല.

വിന്ധ്യഹിമാലയാദി പർവ്വതസാനുക്കളിൽ അധിവസിച്ചിരുന്ന അതിപുരാതനന്മാരായ ആചാര്യന്മാർ അവരുടെ പരിതഃപ്രദേശങ്ങളിലെ സ്ഥാവരജംഗമങ്ങളിൽനിന്നു മനുഷ്യന്റെ ആയുരാരോഗ്യങ്ങൾക്ക് അനുകൂലങ്ങളും പ്രതികൂലങ്ങളുമായ ഗുണദോഷഭാഗങ്ങളെ കണ്ടുപിടിച്ചു ഗ്രാഹ്യങ്ങളായവയേയും, ത്യാജ്യങ്ങളായവയേയും നിർദ്ദേശിച്ചു ശാസ്ത്രനിർമ്മാണം ചെയ്തതുപോലെതന്നെ സഹ്യപർവ്വതത്തിന്റെ പടിഞ്ഞാറെച്ചരിവിലുള്ള കാടുകളിൽ കുടികൊണ്ടിരുന്ന പഴമയേറിയ ദ്രാവിഡന്മാരായ മലയാളികളും, അവരുടെ ചുറ്റും മുറ്റിത്തഴച്ചിരുന്ന ജന്തുക്കൾ, മരങ്ങൾ, വള്ളികൾ, ചെടികൾ മുതലായവയിൽനിന്നും തങ്ങൾക്കുണ്ടാകുന്ന ഇഷ്ടാനിഷ്ടഫലങ്ങളെ സൂക്ഷിച്ചറിഞ്ഞു പ്രവൃത്തിനിവൃത്തിമാർഗ്ഗങ്ങളെ നിരൂപിക്കുകയും, നിർണ്ണയിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നുവെന്ന് ഊഹിപ്പാൻ ധാരാളം ലക്ഷ്യങ്ങളും, ലക്ഷണങ്ങളുമുണ്ട്. ഈ വക സംഗതികളെല്ലാം ഈ ചെറിയ പ്രസ്താവനയിൽ വിസ്തരിക്കുന്നതു് അസംഗതമാണല്ലോ.

എന്നാൽ അന്യദേശങ്ങളെ അപേക്ഷിച്ചു മലയാളത്തിൽ അസംഖ്യമായിക്കാണപ്പെടുന്ന സർപ്പാദിവിഷജന്തുക്കളുടെ ഉപദ്രവത്തെ തടുപ്പാനും, വിഷങ്ങളെ പരിഹരിപ്പാനും അത്യാവശ്യമായ വിഷചികിത്സയിൽ കുടുംബപാരമ്പര്യവഴിക്കും ശിഷ്യപരമ്പരാമാർഗ്ഗമായും ഉപദേശപാടവം സിദ്ധിച്ചിട്ടുള്ള യോഗ്യന്മാർ മലയാളികളിൽ ഇന്നും അനേകം പേരുണ്ട്. മധ്യകേരളത്തിൽ അടുത്ത കാലത്തു ജീവിച്ചിരുന്ന 'കാക്കര'നമ്പൂതിരിയുടെ ശിഷ്യന്മാരാണു കൊച്ചിയിൽ ഇപ്പൊഴും രാജ്യഭാരം ചെയ്യുന്ന മഹാരാജാവുതിരു

പ്രസ്താവന

മനസ്സുകൊണ്ടും, അവിടത്തെ അനുജനും [illegible] തമ്പുരാനെന്ന പ്രസിദ്ധനായ ഇളയ [illegible] തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടും. ആ സദസ്സിൽത്തന്നെ [illegible] ബന്ധുക്കളായ കൊച്ചുണ്ണിത്തമ്പുരാൻ [illegible] മെല്പറഞ്ഞ വീരകേരളത്തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ ശിഷ്യനും, വിഷവൈദ്യത്തിനായിട്ടുതന്നെ ദീക്ഷിച്ചിരിക്കുന്ന പരമകാരുണികനുമാണ്. ഇല്ലിവപ്പേരൂർനിന്ന് അല്പം തെക്കോട്ടുള്ള 'മാളികക്കൽ'കർത്താക്കന്മാർക്ക് വിഷവൈദ്യം കുടുംബപാരമ്പര്യമായിട്ടുള്ളതാണ്.

കൊടുങ്ങല്ലൂർ താലൂക്കിൽ പുല്ലൂറ്റുവില്ലേജിൽ 'മേനാട്ട്' കൊച്ചുണ്ണിമേനോൻ ആശാന്റെ ശിഷ്യന്മാരായിരുന്ന കഴിഞ്ഞുപോയ [illegible] നാരായണമാരാര്, രാമമാരാര്, പടിഞ്ഞാട്ടു കുഞ്ഞൻനായര് ഇവരെല്ലാവരും വിഷവൈദ്യവിഷയത്തിൽ മന്ത്രംകൊണ്ടും ഔഷധംകൊണ്ടും അപൂർവ്വങ്ങളായ അനേകം പ്രയോഗങ്ങൾ ചെയ്തു പ്രസിദ്ധി നേടിയവരായിരുന്നു.

ഇല്ലിവപ്പേരൂർ വടക്കുന്നാഥക്ഷേത്രത്തിലെ ശാന്തിക്കാരും ബ്രിട്ടീഷ്മലബാറിൽ കുറുമ്പ്രനാട്ടു താലൂക്കുകാരുമായ നമ്പൂരിമാരിൽ ചിലർ സുപ്രസിദ്ധന്മാരായ വിഷഹാരികളായിരുന്നു. അവരിലോ അവരുടെ ശിഷ്യന്മാരിലോ ഒരാളായിരുന്നു ജഗൽപ്രസിദ്ധനായ സാക്ഷാൽ 'കാരാട്ട്'നമ്പൂതിരി. 'ജ്യോത്സ്നികാ' എന്ന ഈ ഗ്രന്ഥം അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതിയാണെന്നാണ് ഐതിഹ്യം. ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽ പതിനെട്ടാമത്തേതായ 'പാരമ്പര്യാധികാര'ത്തിൽനിന്നു

താഴെ ഉദ്ധരിക്കുന്ന ൩-മുതൽ ൧൧-വരെ ശ്ലോകങ്ങളെക്കൊണ്ടു ഗ്രന്ഥകർത്താവിന്റെ കാലവും ഗ്രന്ഥനാമവും ഒഴികെ വേറെ പല സംഗതികളും സിദ്ധിക്കുന്നുണ്ട്.

"തത്രകാശ്യപഗോത്രത്തിൽ സംഭവിച്ചുള്ളതന്മമ
ശ്രീഗിരീശപുരീശസ്യ സേവായാം തല്പരസ്സദൈവ
യസ്യ വാഗമൃതേനൈവ വിഷാവിഷ്ടാസ്സുഖീ ഭവേൽ
താദൃശസ്യ ഗുരോരാസീദാത്മജഃ സ്വാത്മസന്നിഭഃ
താവുഭൌ വാസുദേവാഖ്യൌ വാസുദേവശിവപ്രിയൌ
സ്വകർമ്മണാ ച തപസാ ദ്യോതമാനൌ ദ്വിജോത്തമൌ
കാശ്യപാന്വയവിഖ്യാത സമ്പ്രദായബലേന ച
വിഷസംഹരണേ ദക്ഷാ-വഭവതാം ഭൂസുരസത്തമൌ
താഭ്യാം ഗുരുഭ്യാമാജ്ഞപ്തഃ കൃപയാ വൈദ്യകർമ്മണി
വിശേഷാന്മാതുലേനാപി നിയുക്തോ ഹംസയോഗിനാ
തേഷാം കൃപാബലാദ്വാപ്ത വൈദ്യലേശേന നിർമ്മിതാ
'നാരായണേന' ഭാഷേയം ചികിത്സാ 'ജ്യോത്സ്നികാ'ഭിധാ"

ഈ ഗ്രന്ഥത്തിന് ഒരു ശാസ്ത്രഗ്രന്ഥത്തിന്റെ സാമാന്യലക്ഷണങ്ങളും തികച്ചുമുണ്ട്. മംഗളം, പ്രതിജ്ഞ, സാമാന്യപരിഭാഷ, വിഷയാനുക്രമണിക, ഇവയെല്ലാം പ്രഥമാധികാരത്തിൽ കഴിച്ചിട്ടു പിന്നെ ആ ക്രമമനുസരിച്ചുതന്നെ ഓരോ വിഷയത്തെയും ഓരോ അധികാരത്തിൽ സവിസ്തരം പ്രതിപാദിച്ചു ഗ്രന്ഥപൂർത്തി വരുത്തിയിരിക്കുന്നു. എല്ലാറ്റിലും ഒടുക്കത്തേതായ 'മന്ത്രാധികാരം' ഇവിടെ ചേർക്കുന്നില്ല. അതിനുള്ള കാരണമെന്തെന്ന് ആ അധികാരത്തിൽനിന്നു താഴെ ഉദ്ധരിക്കുന്ന ഭാഗംകൊണ്ടു സ്പഷ്ടമാകുന്നതാണ്.

"യദ്ദൃഷ്ട്യാ കേട്ടുകൊണ്ടു വശമാക്കിയ മന്ത്രവും
ഏകനായിപ്പഠിച്ചുള്ള മന്ത്രവും പുനരങ്ങിനെ
അന്യന്നു പറയും നേരം കേട്ട മന്ത്രമതും തഥാ
പത്രത്തിലെഴുതിക്കണ്ടു ഗ്രഹിച്ചീടിന മന്ത്രവും
ജപിച്ചീടുകിലത്യന്തം നാശമുണ്ടാം ധ്രുവമിഹ
തസ്മാൽ ഗുരുമുഖാൽ ലബ്ധം മന്ത്രം തു സുഖമിപ്പുതാം."

ഈ ഗ്രന്ഥം ഇതിനു മുമ്പിൽ അച്ചടിച്ചിട്ടില്ലെന്നു പറവാൻ തരമില്ല. അച്ചടിച്ച കാലവും, അച്ചുകൂടത്തിന്റെ പേരും കൂടാതെ അബദ്ധമയമായ ഒരു പഴയ പുസ്തകം കണ്ടിട്ടുണ്ട്. അതും വേറെ ചില കയ്യെഴുത്തുഗ്രന്ഥങ്ങളും കൂടി വായിച്ചു കഴിയുന്നതും പിഴ തീർത്താണ് ഇതു തയാറാക്കീട്ടുള്ളത്. വിശേഷിച്ച് ഇതിലുള്ള മരുന്നുകളുടെ പേരുകളെ അകാരാദിക്രമത്തിൽ ചേർത്ത്, അവയ്ക്കെല്ലാം മലയാളത്തിൽ നടപ്പുള്ള പേരുകളും ഇതിൽ കൊടുത്തിട്ടുണ്ട്.

ഈ വിഷയത്തിൽ, മഹാമഹിമശ്രീ കൊച്ചി വീരകേരളതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ ശിഷ്യനും, തൃശ്ശിവപേരൂർ വി. ജി. ഹൈസ്കൂൾ ഒന്നാം അസിസ്റ്റന്റുമാസ്റ്ററുമായ പി. രാമക്കുറുപ്പ് ബി. എ. എൽ. ടി. അവർകളും എന്നെ പല പ്രകാരത്തിൽ സഹായിച്ചിട്ടുള്ളതുകൊണ്ടു ഹൃദയപൂർവ്വം ഞാൻ അദ്ദേഹത്തിനു നന്ദിപറഞ്ഞുകൊള്ളുന്നു.

ഭാഷാപരിഷ്കരണക്കമ്മറ്റി ആപ്പീസ്,
തൃശ്ശിവപേരൂർ.
൨൦—൫—൧,൦൮൮.

പണ്ഡിതർ
കെ. ചാത്രമശാരമേനോൻ.

ജ്യോത്സ്നികാ.

വിഷവൈദ്യം

അഭിവന്ദനാധികാരം.

ഹരിഃ ശ്രീഗണപതയേ നമഃ

അവിഘ്നമസ്തു.

മംഗളം.

വന്ദേ വരദമാദ്യന്തമന്തരായോപശാന്തയേ
ഗണനാഥം ച ഗോവിന്ദം കുമാരകമലോത്ഭവൌ. ൧

മുടിയിൽ തിങ്കളും പാമ്പും മടിയിൽ ഗൌരിയും സദാ
കുടികൊണ്ടോരു ദേവൻതന്നടിയാം പങ്കജം ഭജേ. ൨

ഗത്വാ സപ്തമതന്ത്രിതസ്സുരവരം
ജിത്വാ സുധാം ബാഹുഭി-
ർഹൃത്വാ മാതരമേത്യ വിദ്രുതതരം
ദത്വാശു തസ്യൈ തതഃ
ഹൃത്വാ ദാസ്യമനേകകദ്രുതനയാൻ
ഹത്വാ മുഹുർമ്മാതരം
നത്വാ യസ്യ വിരാജതേ തമനിശം
വന്ദേ ഖഗാധീശ്വരം. ൩

യേന വിഷ്ണോർധ്വജം സാക്ഷാദ്രാജതേ പരമാത്മനഃ
തസ്മൈ നമോസ്തു സതതം ഗരുഡായ മഹാത്മനേ. ൪

പ്രതിജ്ഞാ.

വിഷപീഡിതരായുള്ള നരാണാം ഹിതസിദ്ധയേ
തച്ചികിത്സാം പ്രവക്ഷ്യാമി പ്രസന്നാസ്തു സരസ്വതീ. ൧

ഇത്ഥമേവ ദ്വിജാതീനാം കേതഃ ശുദ്ധോദയാപരഃ
സ്വകർമ്മാദിരതഃ കുര്യാൽ ഗരപീഡിതരക്ഷണം. ൨
തഥാ ബഹുജനദ്രോഹം ചെയ്യുന്നോനും ബ്രഹ്മഘാതിനാം
സ്വധർമ്മാചാരമില്ലാതാഹീനാനാം ദ്വേഷതാമപി. ൩
ക്രൂരബുദ്ധീനശോകാർത്തചണ്ഡാനാം വ്യഗ്രചേതസാം
ഗതായുഷ്മാനമല്ലെന്നുമവിധേയന്മാരെയും. ൪
രാജകോപമതുള്ളോനും ഹീനോപകരണോന്നഥ
രാജവിദ്വേഷിണാം തന്നെപ്പരീക്ഷിക്കുന്നവന്നപി. ൫
ചികിത്സിപ്പാൻ തുടങ്ങൊല്ലാ വിപരീതമതാം ഫലം
സമ്യക്ചിന്ത്യ നിതരാമൊഴിഞ്ഞീടുക ബുദ്ധിമാൻ. ൬
ഇത്ഥം ദ്വിജമഹീപാലബന്ധുപാന്ഥവിപശ്ചിതാം
രക്ഷണാദ്യത്നതഃ കുര്യാൽ ഗവാം ചാപി മഹീയസാം. ൭
ജ്ഞാനയാഗാദികർമ്മങ്ങൾ പലതും ചെയ്കിലും തഥാ
വിഷാർത്തരക്ഷണത്തോടു സമമല്ലെന്നു കേൾപ്പിതു്. ൮
തസ്മാദാദരിതാം ചേതി മനുഷ്യാണാം വിശേഷതഃ
അവിഘ്നമസ്തു വിഖ്യാതകീർത്തിശ്ച ഭുവനേഷ്വിഹ. ൯
സ്ഥാവരം ജംഗമം ചേതി വിഷം രണ്ടുപ്രകാരമാം
സ്ഥാവരം ലതവൃക്ഷാദിസംഭവം വിഷമുച്യതേ. ൧൦
ജംഗമം സർപ്പകീടാഖുലൂതാദിജനിതം വിദുഃ
വിഷമുള്ളോരു ജന്തുക്കൾ പലതുണ്ടിഹ ഭൂമിയിൽ. ൧൧
പാമ്പും വൃശ്ചികനും തേളും ചിലന്തി കീരി പല്ലിയും
മണ്ഡൂകമർക്കടശ്വാക്കൾ വിശ്വകദ്രുക്കളും പുനഃ. ൧൨

നഖദന്തങ്ങളാ ഗൌളി കൃകലാസം കടന്നലും
അട്ട തേരട്ടയും തൊട്ടാലൊട്ടി വെട്ടാളിയൻ തഥാ. ൧൮
മറ്റും പലതുമുണ്ടേവം വിഷമുള്ളതു ജന്തവേ [ര:. ൧൯
തേഷാം ചിഹ്നം ചികിത്സാം ച ജ്ഞാത്വാ കുർയ്യാൽ ഭിഷഗ്വ
അതിൽ പ്രധാനം പാമ്പിന്റെ വിഷത്തിന്നുള്ളകാരണ-
മമ്പിനാലതിന്നുള്ളോരു ലക്ഷണങ്ങൾ ചികിത്സയും. [ഞാൻ
ചൊല്ലുന്ന പിഴയെന്നാലും ക്ഷമിച്ചീടുവർ സൂരികൾ
കുറ്റം മറ്റുള്ളവൻ ചൊന്നാലെന്തു ചേതം നമുക്കിഹ.

വിഷയാനുക്രമണിക.

ആദൌ ശാസ്ത്രവിഭാഗം ച ദൂതചേഷ്ടകളും തഥാ
നിന്നു ചൊന്നോരു ദേശത്തിൻഭേദവും വചനങ്ങളും. ൧.൧
വർജ്യങ്ങളായ താരങ്ങൾ തിഥിവാരങ്ങളും തഥാ
ദുഷ്ടയോഗങ്ങൾ ദോഷാണാം ബലാബലവിശേഷവും. ൧.൨
ഉപശ്രുതിയതിൽ പിന്നെ ശുഭാശുഭഫലങ്ങളും
നല്ലതല്ലാത്ത ശകുനം തഥാ കല്യാണമായതും. ൧.൩
കാലഭേദമതും പിന്നെ നിന്ദ്യമായ പ്രദേശവും
മർമ്മസ്ഥാനമതും തഥാ ദന്തക്ഷതവിശേഷവും. ൧.൪
തേഷാം ഗന്ധാ വിഷാണാം ച വേഗവും വർണ്ണഭേദവും
ധാതുക്കളിൽ വിഷം ചെന്നാലുണ്ടാകുന്ന വികാരവും. ൧.൫
മൃതി വന്നിട്ടുമെന്നുള്ളതറിയേണ്ടും പ്രകാരവും
മൃത്യു വന്നോരു ദേഹത്തിന്നുള്ള ലക്ഷണവും തഥാ. ൧.൬
സിദ്ധൌഷധങ്ങളും നസ്യപാനലേപാഞ്ജനാദിനാം
ക്രമവും ധാര ചെയ്യേണ്ടും പ്രകാരങ്ങളുമങ്ങിനെ. ൧.൭

പഥ്യാശനത്തിൻവസ്തുക്കളെ പഥ്യാശനവസ്തുവും
ആജ്യതൈലാദിപാകത്തിന്നൌഷധങ്ങൾ ക്രമങ്ങളും. ൨൮
സേകാദ്യുപാദികർമ്മാണി രക്തം നീക്കും പ്രകാരവും
ഔഷധങ്ങൾ ചതച്ചിട്ടു ധൂപിക്കേണ്ടും പ്രകാരവും. ൨൯
സർപ്പോല്പത്തിയും തേഷാം ഭേദലക്ഷണവും പുനഃ
വസിച്ചീടുന്ന ദേശം ച സഞ്ചരിക്കുന്ന കാലവും. ൩൦
ഭക്ഷണദ്രവ്യവും, പിന്നെ വീക്ഷണാദിവിശേഷവും
ഗമനത്തിങ്കലുള്ളോരു ഭേദവും വർണ്ണഭേദവും. 31
തത്ര തത്ര പറഞ്ഞീടുന്നുണ്ടു മററുള്ളതും പുനഃ
അറിഞ്ഞതെല്ലാം ചൊല്ലുന്നേനസ്മൽശ്രീഗുരവേ നമഃ. 32

ഇതി ജ്യോത്സ്നികാനാമവിഷചികിത്സായാം
ഗ്രന്ഥഗണേശാദ്യഭിവന്ദനാധികാരഃ.

ദൂതലക്ഷണാധികാരം.

ഉഷസ്യുത്ഥായ സ്വസ്ഥാത്മാ പ്രാണായാമപരായണഃ
വിചിന്തയേൽ സ്വമാത്മാനം ചേതസാനന്യഗാമിനാ. ൧
ബാഹ്യാദികം ച കർത്തവ്യം തത്തൽ സർവ്വം പുനഃ ക്രമാൽ
സ്വാചാര്യവാക്യനിഷ്ഠാത്മാ കുർയ്യാൽക്ഷേമപ്രതിക്രിയാം.
ആയില്യം ചിത്രയും കേട്ടതൊട്ടു മൂന്നു നാളിഹ
നാലുനാളാദിയിൽ പിന്നെ തിരുവാതിരഭരണിയും. ൩
പൂരുരുട്ടാതിയും പററാ ഫണിമംശേ വിശേഷതഃ
ചതുർത്ഥ്യഷ്ടമിയും വാവും നവമീ പതിനാലുമപി. ൪
പഞ്ചമീ ച തഥാ കഷ്ടം കൃഷ്ണപക്ഷേ വിശേഷതഃ
വാരങ്ങളുമിയും ചൊല്ലാം കഷ്ടമദ്ധ്യമഭേദവും. ൫

മന്ദാരവാരം കഷ്ടം ച സൂര്യവാരം ച മദ്ധ്യമം
പരിവേഷോപരാഗൌ ച വർജ്ജ്യൌ സോമാർക്കയോരപി.
വിഷ്ടിയും ജന്മനക്ഷത്രം മൂന്നാളും കഷ്ടമെത്രയും
അഞ്ചാം നാളുമിതേഴാംനാളിവയും ശുഭമല്ലിഹ. ൭
പ്രദോഷേ സംക്രമേ ചൈവ സന്ധ്യാസ്വപി വിശേഷതഃ
അഷ്ടമേ ച തഥൈവ ചന്ദ്രൻ നില്ക്കുന്ന നേരവും. ൮
കുജമന്ദാഹിഗുളികത്രികോണം ദൃഷ്ടിയും തഥാ
തേഷാമുദയവും പററാ സപ്തമംശേ ന്യൂനമിഹ. ൯
ശുഭഗ്രഹാണാം ദൃഷ്ട്യാദി ചേർച്ചീടുകിലുത്തമം
ചന്ദ്രദൃഷ്ട്യുദയം രണ്ടും വിശേഷിച്ചും ശുഭപ്രദം. ൧൦
ഓരോ നാളിന്നു നന്നാലുനാഴികാ വിഷമുണ്ടതും
നന്നല്ലെന്നു ധരിക്കേണം വിഷമംശേ മൃതിപ്രദം. ൧൧
സൂര്യവാരേ മകം വന്നാൽ സോമവാരേ വിശാഖവും
കുജവാരേ തഥാ ചാർദ്രാ ബുധവാരേ ച മൂലവും. ൧൨
ഗുരുവാരേ ച ചതയം ശുക്രവാരേ ച രോഹിണീ
മന്ദവാരത്തിലുത്രാടം കൂടിയാൽ മൃത്യുയോഗമാം. ൧൩
പന്തിരണ്ടും പതിനൊന്നുമഞ്ചും രണ്ടുമൊരാറപി
എട്ടുമൊമ്പതുമിസ്സംഖ്യ വന്ന പക്കം പുനഃ ക്രമാൽ. ൧൪
സൂര്യാദിവാരം തന്നോടങ്ങൊന്നിച്ചാൽ ദഗ്ദ്ധയോഗമാം
മൃത്യുദഗ്ദ്ധാദിയോഗങ്ങൾ കഷ്ടം മൃത്യുപ്രദങ്ങൾ പോൽ. ൧൫
അർക്കൻ നില്ക്കുന്ന നാൾ കഷ്ടമൊമ്പതാം നാളുമങ്ങിനെ
പതിനാലാമതാം നാളും കഷ്ടം കീഴേതുമങ്ങിനെ. ൧൬
തൃക്കേട്ട ചോതിയും ചിത്ര ഭരണ്യാശ്ലേഷകൃത്തികാ
പൂരത്രയം ച ചതയമിന്നാളൊന്നും വർജ്യം പുനഃ ൧൭

അഗ്ന്യസൂര്യാർക്കപുത്രാണാമൊരു വാരമെങ്ങും വരും
ദ്വാദശീ ഷഷ്ഠിയും ത്രയശ്ചതുർത്ഥീ ച നവമ്യപി. ൧൯
ഇച്ചൊന്ന നാലു പക്കത്തിലൊരു പക്കമെങ്ങും വരും
മൂന്നും കൂടി വരുന്നാകിൽ വിഷപ്പെട്ടാൽ മരിച്ചുപോം. ൨൦
വെളുത്ത വസ്ത്രം പുഷ്പങ്ങൾ ധരിച്ചോൻ നിർമ്മലൻ തഥാ
വാക്കിന്നിടച്ചിൽക്കൂടാതെ ചൊല്ലുന്നോനും പ്രസന്നനും. ൨൧
വർണ്ണലിംഗങ്ങളൊന്നായി വരുന്നോനും സമർത്ഥനും
ദൂതരായി വരുന്നാകിൽ ശുഭമെക്കാര്യമെത്രയും. ൨൨
മൌഞ്ജം വിട്ടു വരുന്നോനും ദീനനും ശസ്ത്രപാണിയും
ഛിന്നരക്തങ്ങളെല്ലാം വസ്ത്രകുസുമാദി ധരിച്ചവൻ. ൨൩
യഷ്ടിപാശാദികൾ കയ്യിൽ ധരിച്ചോനെണ്ണ തേച്ചവൻ
ദുർന്നഗൽഗദവാക്യങ്ങൾ ചൊല്ലുന്നോനും തഥൈവ ച.
കാൽകരങ്ങൾ പിണച്ചോനും കരയുന്നവനും പുനഃ
ശുഷ്കകാഷ്ഠാശ്രിതന്മാരുമാർദ്രവസ്ത്രമുടുത്തവൻ. ൨൪
വസ്ത്രം ചുമലിലിട്ടോനും കേശപാശമഴിച്ചവൻ
നഖസ്തനാക്ഷിഗുഹ്യാദി മർദ്ദിക്കുന്നവനേകനും. ൨൫
അംഗവൈകല്യമുള്ളോനും കാണിയും മുണ്ഡിതൻ തഥാ
ദൂതന്മാരിവരായീടിലശുഭം തന്നെ കേവലം. ൨൬
വനേ ശൂന്യാലയേ വാപി ശ്മശാനേ ജലസന്നിധൌ
ഛന്നദേശേ തഥാപൃച്ഛേതാ യദി മൃത്യുർഭവിഷ്യതി. ൨൭
പിതൃകാര്യേ ച യാത്രായാം വിവാദേ ക്ഷൗരകർമ്മണി
സ്നാനാശനേ ച നിദ്രായാമശുദ്ധൗ സമയേ തഥാ. ൨൮
ബുദ്ധിക്കണർച്ചയില്ലാതെ വസിച്ചീടുന്ന നേരവും
വന്നു ചൊല്ലീടുകിൽ പാരം കഷ്ടം കാര്യമതെത്രയും. ൨൯

കിഴക്കാദിയതായുള്ള നാലുദിക്കിങ്കലൊന്നിലോ
ദൂതൻ നിന്നു പറഞ്ഞീടിൽ നല്ല സർപ്പം കടിച്ചതു്. ൩൦
തഥാ കോണേഷു നിന്നിട്ടു ചൊന്നാൽ ഘോണസമാഹ്വയം
അവററിൻ മദ്ധ്യഭാഗത്തുംനിന്നീടിൽ പാമ്പു രാജിലം. ൩൧
അതിലും സൂക്ഷ്മമായുള്ളോരന്തരത്തിങ്കൽ നില്ക്കിലോ
എലിതേളാദിയായുള്ള ജന്തുവാൽ കടിപെട്ടതു്. ൩൨

വായുകോണേ ചതുഷ്പാത്തങ്ങെന്നും ചൊല്ലീട്ടുമുണ്ടിഹ
മുമ്പിൽ നിന്നു പറഞ്ഞീടിൽ സർപ്പം ബ്രാഹ്മണവംശമാം.
ദക്ഷിണേ രാജസർപ്പം താൻ പൃഷ്ഠഭാഗേ ച വൈശ്യനാം
സവ്യഭാഗത്തു നിന്നീടിൽ ശൂദ്രസർപ്പം കടിച്ചതു്. ൩൩
ദക്ഷിണാംഘ്രിയുറച്ചിട്ടു നിന്നു ചൊന്നാൽ പുമാനഹി
രണ്ടുകാലുമുറച്ചിട്ടു നിന്നാൽ പാമ്പു നപുംസകം. ൩൪
തഥാ കല്പിക്ക പെണ്ണെന്നും വാമഭാഗമുറച്ചിടിൽ
ശ്വാസംകൊണ്ടുമതിവണ്ണം കണ്ടുകൊൾവൂ യഥാവലേ.

ശ്വാസംമേല്പോട്ടു കൊള്ളുമ്പോൾ ചൊന്നാൽ ജീവിക്കുമ
വിപരീതമതായീടിൽ ഫലവും വിപരീതമാം. [വൻ
ശ്വാസം നില്ക്കുന്ന ഭാഗത്തിന്നന്യഭാഗേ കടിച്ചതു്
ദൂതൻ തൊട്ടോരഭാഗത്തങ്ങെന്നും കല്പിക്കണം തഥാ. ൩൮
കർക്കടാദ്യാറുമാസത്തിൽ പൂർവ്വപക്ഷത്തിലൊക്കെയും
വലത്തേഭാഗമാം ദംശം പുരുഷന്മാർക്കതൊക്കെയും. ൩൯

കൃഷ്ണപക്ഷേ കടിച്ചീടിലിടത്തേഭാഗമാഹ്വയം
ഭാഗം മറിച്ചു കാണേണം മകരാദ്യാറുമാസവും. ൪൦
വ്യത്യാസമായികല്പിപ്പൂ ഭാഗം നാരീജനത്തിനു്
മുമ്പിൽ വച്ചു പുറത്തെന്നും കല്പിക്കാം കടി കൊണ്ടതു്. ൪൧

ശ്വാസം ദൂതനമങ്ങിടത്തു വരുകിൽ
    ചിന്തിച്ചു് കാകോളമ-
ങ്ങില്ലെന്നുള്ളത്തു ചൊൽക മുമ്പിലുടനേ
    ദഷ്ടന്റെ പേർ ചൊല്ലിലും
പാമ്പിൻ പേരുരചെയ്കിലുണ്ടു വിഷവും
    തീൎത്തിടലാമഞ്ജസാ
ദക്ഷ താനവിടന്നു പോകിലധികം
    മോഹിച്ചു നഞ്ചേററവൻ. ൪൨

ദൂതൻ മായതന്നാം വലത്തു വരുകിൽ
    സ്വല്പം വിഷം, തീൎക്കലാ-
മാദൌ ദഷ്ടകനാമധേയമതിനെ-
    ച്ചൊന്നാലുമവ്വണ്ണമേ
ഇത്ഥം ചൊല്ലിയിടത്തു പോകിലവിട-
    ന്നന്യൻ വിഷം നീക്കിനാൻ
പാമ്പിൻ പേരുരചെയ്കിലുണ്ടു മരണം
    താനെന്നുമോൎത്തിടണം. ൪൩

ദീനം ചൊന്നവനും തനിക്കു ശരവും
    വേറിട്ടു നിന്നീടുകിൽ
ചൊല്ലാമാതുരനാശു തന്നെ മരണം
    വന്നീടുമെന്നുള്ളതും
ഒന്നിച്ചത്ര വസിച്ചിതെങ്കിലവന-
    ങ്ങായുസ്സുമാരോഗ്യവും
വൎദ്ധിച്ചീടുമതോൎത്തു കാണ്ക വിഷവും
    വേഗേന നീക്കീടലാം. ൪൪

മുമ്പിൽച്ചൊല്ലിയൊരക്ഷരങ്ങളഖിലം
    മൂന്നിൽ കിഴിച്ചിട്ടുടൻ
ശേഷിച്ചൊന്നു വരുന്നതാകിലധികം
    വേഗേന നീക്കാം വിഷം
രണ്ടായീടുകിലേററമുണ്ടു വിഷവും
    തീൎക്കാം പണിപ്പെട്ടതും
മൂന്നാകിൽ ഫലമില്ലവന്റെ ജനനി-
    കണ്ണാലൂറും കണ്ണുനീർ. ൪൪
എട്ടിൽക്കണ്ടു കിഴിക്ക ചൊന്ന വചനം
    മുമ്പേതു മുന്നക്കണ-
ക്കന്നാലുള്ള ഫലങ്ങളും ലിപികളിൽ
    ചൊല്ലാം ക്രമത്താൽ പുനഃ
മൂർഖൻ മണ്ഡലി രാഢ് വിയന്തിരകുലം
    ചാവുകാം കീടങ്ങളും
ഒന്നും നിർവ്വിഷമേവമെട്ടു ഫലവും
    ചിന്തിച്ചുകൊൾവൂ ഭിഷക്. ൪൫
പല്ലൊന്നു പാൎത്തു പറകിൽ 'ക'കാരം
വാക്യാദി 'കി'യാകിലതിന്നു രണ്ടും
മൂന്നും, തുറച്ചു പറകിൽ 'കു'കാരം
'കേ'യെന്നതിന്നഥ നാലു പല്ലും. ൪൬
ശേഷിച്ചവൎണ്ണങ്ങളുമിപ്രകാരം
നിനച്ചുകൊൾവൂ വചനാദിയിങ്കൽ
ദീൎഘങ്ങളോടു പറയുന്നതെങ്കിൽ
രണ്ടാമതും കിഞ്ചന പാൎത്തുവെന്നും. ൪൭
മരുൽകൃശാനു ധരണീജലങ്ങൾ
വൎഗ്ഗേഷു നന്നാലുമനക്ഷരങ്ങൾ

നപുംസകം പഞ്ചമമായ വൎണ്ണം
സ്വരങ്ങൾ ഭൂമ്യംബുമയങ്ങൾ തഥാൽ. ൪൯

വൎഗ്ഗങ്ങളെല്ലാമിഹ ഭേദമല്ലോ
സ്വരങ്ങൾ ജീവങ്ങളുമെന്നു കേൾപ്പൂ
തസ്മാൽ സ്വരത്തോടഥ കൂടിയുള്ള
വൎണ്ണങ്ങൾ വാക്യാദിയതിൽ ഗുണങ്ങൾ. ൫൦

ജലാക്ഷരങ്ങൾ വചനേ ശുഭങ്ങൾ
ധരാക്ഷരം മദ്ധ്യമപക്ഷമല്ലോ
നന്നല്ല വൎണ്ണം മരുദഗ്നിമാരെ-
ത്ത്യന്തകഷ്ടങ്ങൾ നപുംസകങ്ങൾ ൫൧

ഉദ്യാനദേശേ ജലസന്നിധൌ ച
ശൂന്യാലയേ വൃക്ഷകോടരേ ച
ചതുഷ്പഥേ ദേവഗൃഹേ ശ്മശാനേ
വല്മീകദേശേ ഗഹനേ സഭായാം. ൫൨

ഉദുംബരാശ്വത്ഥവടാക്ഷമൂലേ
ദീപേ ഗിരൌ ചൈത്യതലേ പ്രപായാം
ഗ്രാമാവസാനേ ചത്വരവൎത്മസന്ധൌ
തഥാ തൃണൌഘേഽപി ച ജീൎണ്ണകൂപേ. ൫൩

പ്രാകാരദേശേഽപ്യഥ ജംബുമൂലേ
തഥാ ച വേണൌ ഖലു വേത്രകുഞ്ജേ
രഥ്യാവസാനേ നനു ശിഗ്രുമൂലേ
സമ്പൂൎണ്ണദോഷാ യദി ഭൂമിമേതി ൫൪

മൂൎദ്ധാ ലലാടം കവിൾനാസികേ ച
ശ്രോത്രദ്വയം നേത്രയുഗം കപോലം

കണ്ഠം കരപാദതലം കപാലം
ഹൃത്പാർശ്വദേശം ഭുജമസ്തകേ ച. ൰൫
കക്ഷാദ്വയം കക്ഷ്യപി നാഭിദേശം
ഗുഹ്യം മുഴങ്കാൽ പദഗുൽഫയുഗ്മം
എന്നിങ്ങിനെ ചൊല്ലിയ മർമ്മദേശേ
വിഷം പതിഞ്ഞാൽ വിഷമം ശമിപ്പാൻ. ൰൬
പുറപ്പെട്ടന്നേരമടിച്ചു പാററാൻ
തുനിഞ്ഞതാകിൽ ഗുണമില്ല ചൊന്നാൽ
‘ശമിക്കു’മെന്നും ‘ശമിയാക്കു’മെന്നും
വിളിച്ചു ചൊല്ലീടിലുമപ്രകാരം. ൰൭
വധിച്ചുവെന്നുള്ള വചസ്സു കേൾപ്പൂ
തഥാ ശപിക്കും രവവും ശ്രവിപ്പൂ
ക്ഷുതം ശ്രവിപ്പൂ കലഹം ശ്രവിപ്പൂ
നിനച്ചതെല്ലാം ശമിയാതിരിപ്പൂ. ൰൮
മുറിച്ചു പോയീ വഴി പൂച്ചയെങ്കിൽ
കുറിച്ചുയല്പൂ തുനിയൊല്ല പോവാൻ
നിറച്ചു കുംഭം പൊടിയാകിലും താ-
നറച്ചു വേണം പറയാം വിശേഷാൽ. ൰൯
വഴിക്കു പാമ്പെകണ്ണികണ്ടു ചൊന്നാൽ
ഒഴിച്ചുകൂടാ വിഷമേൽക്ക വേണം
‘കഴിച്ചു കളഞ്ഞ’ന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടാൽ
പിഴയ്ക്കയില്ലാ കളവല്ല ചൊല്ലാം. ൨൰
കല്യാണവാക്യം ഗജാശ്വനാദം
ഗീതം ച ശംഖധ്വനി വാദ്യഘോഷം
ചകോരകേകീപികകാകരവാ-
ധാനങ്ങളത്യന്തഗുണം പ്രയാണേ. ൨൧

വെണ്ണീറെണ്ണ തിലം കപാലമഹിഷൌ
കാഷ്ഠങ്ങളെല്ലോട്ടക്കലം
കാൎപ്പാസം കപിയുപ്പു ശില്പിജടിലൌ
മാംസാസ്ഥി ഗോമായുവും
അത്യൎത്ഥം മലിനാംബരൻ മഴ പിതൃ-
പ്രീതിക്കു വേണ്ടുന്നതും
മാജ്ഞ് താമനതിരിട്ടു കാഞ്ഞിലപ്പുരം
വിപ്രം തഥാ ഛാൎദ്ദ്യം. ൩൨

കന്യാരാജഗജാംബുരാഗാകരം ഫലവും
വേശ്യാപി വിപ്രദ്വയം
ക്ഷീരം രൂപ്യസുവൎണ്ണശംഖദധിമ-
ദ്ധ്യാജ്യധ്വജം ഭേരിയും
മത്സ്യം തണ്ഡുലവും വെളുത്ത കുസുമം
കത്തുന്ന തീ ബാലനും
നേരേ താൻ ശകുനങ്ങളും പോന്നുവരികിൽ
സൌഖ്യം പ്രയാണേ ഫലം. ൩൩

ഇതി ജ്യോത്സ്നികാചികിത്സായാം
ദൂതലക്ഷണാധികാരഃ.

ലക്ഷണം.

തരിപ്പും വീക്കവും ചൂടും ചൊറിച്ചിൽ കനവും വ്രണേ
ഉണ്ടെങ്കിൽ വിഷമുള്ളൊന്നതില്ലയെങ്കിൽ വിഷം നഹി. ൧

മേലെല്ലാം കനവും പാരം രോമകമ്പം ച നിദ്രയും
അംഗസാദവുമുണ്ടാകിൽ വ്യാപിച്ചു വിഷമെന്നുമേ. ൫
ദർവ്വീകരൻ കടിച്ചീടിൽ കറുക്കം വ്രണമേററവും
രൂക്ഷവും പാരമേറീടും ഉഷ്ണമായും വരും തഥാ. ൬
വ്രണത്തിൽ വീക്കവും കൂടും പീതമാകിയ വർണ്ണവും
കാണാം മണ്ഡലിയാകുന്ന പാമ്പു ദംശിച്ചതെങ്കിലോ. ൭
തഥാ വെളുത്തു വീങ്ങീടും കൊഴുത്തുള്ളൊരു ചോരയും
ശീതവും കൂടെയുണ്ടാകും വിഷേ രാജിലസംഭവേ. ൮
സങ്കരൻകടിവായാകിൽ ലക്ഷണം മിശ്രമായ്വരും
കരാളീ മകരീ കാളരാത്രീ ച യമദൂതികാ. ൯
ഇച്ചൊന്ന നാലു പല്ലിന്നും വിഷവൃദ്ധി യഥാക്രമം
മുമ്പിൽച്ചൊന്നതിടത്തെപ്പല്ലധ രണ്ടു വലത്തുമാം. ൧൦
കരാളിപ്പല്ലു തറച്ചീടിൽ ഗോഷ്പദാങ്കിതമാം വ്രണം
കാളാഗരുസമം ഗന്ധം വിഷവും സ്വല്പമായ്വരും. ൧൧
മകരിപ്പല്ലുതൻ പുണ്ണു കലവില്ലോടു തുല്യമാം
ഘ്രാണം കഴമ്പുപോലാകും വിഷവും നീക്കലാം ദ്രുതം. ൧൨
പല്ലിൻ പാടതിനോടൊക്കും കാളരാത്രിയുടെ വ്രണം
ഗന്ധവും ചന്ദനം പോലെ പനിപ്പെട്ടു വിഷം കെടും. ൧൩
യമദൂതി പതിച്ചീടിൽ വീക്കവും ക്ഷീരഗന്ധവും
നീലിച്ചു ചോരയും കാണാം സാധ്യമല്ലതു നീക്കുവാൻ. ൧൪
വർഷശീതോഷ്ണകാലത്തും തഥാ ബാല്യാദി മൂന്നിലും
മൂർഖാദി മൂന്നു പാമ്പിന്നങ്ങേററമുണ്ടാം വിഷം ക്രമാൽ.
ഋതുപാരാദ്യന്തകാലത്തങ്ങൊഴിഞ്ഞു ദിവസം ക്രമാൽ
ഋതുസന്ധിയതാം കാലമേററമുണ്ടാം തദാ വിഷം. ൧൫
പൂർവ്വാഹ്നേ ബലവാൻ ബാലോ മദ്ധ്യാഹ്നേ ച തഥാ യുവാ
വൃദ്ധനാകിയ പാമ്പിന്നപരാഹ്നേ ബലം വിഷേ. ൧൬

രാത്രിയിങ്കലുമീവണ്ണം കണ്ടുകൊൾവൂ ബലങ്ങളെ
സങ്കരന്നു സദാകാലം ബലമുണ്ടു വിഷത്തിന്. ൧൫
ഏററം വേഗേന വ്യാപിക്കും രൂക്ഷമായും വരും തഥാ
വാതകോപമതുണ്ടാകും നല്ലപാമ്പിൻ വിഷത്തിന് ൧൬
ഉഷ്ണിച്ചു പിത്തകോപത്തോടേററം വീക്കവുമങ്ങിനെ
സങ്കടം പലതുണ്ടാകും മണ്ഡലീനാം വിഷത്തിന്. ൧൭
ദേഹശീതവുമത്യർത്ഥം കഫത്തിന്റെ വികാരവും
രാജിലത്തിൻ വിഷത്തിന്നു പാരം ദാരുണമായ്വരും. ൧൮
എല്ലാദോഷവുമൊന്നിച്ചു സന്നിപാതപ്രകോപവും
കൂടെയുണ്ടായ്വരും പിന്നെസ്സങ്കരന്റെ വിഷത്തിന്. ൧൯
ദൃഷ്ടിയും മുഖവും വാക്കും ദേഹത്തിന്റെ തളർച്ചയും
മററും പല വികാരങ്ങളെല്ലാം സൂക്ഷിച്ചു കൊള്ളണം. ൨൦
വിഷങ്ങൾക്കൊക്കെയും പാരം ഗതിഭേദമതോർക്കണം
പുളി തൊട്ടാത പാലിന്റെ വികാരങ്ങൾ കണക്കെയാം.
കടിപെട്ട പ്രദേശത്തു നില്ക്കും മാത്രാശതം വിഷം
അവിടന്നുടനെ പിന്നെ വായുവോടു കലർന്നു്. ൨൧
നെററിമേൽ ചെന്നു വ്യാപിക്കും പിന്നെ കണ്ണിൽ പരന്നിടും
അവിടന്നു മുഖത്തെല്ലാം പരക്കും പിന്നെ നാഡിയിൽ. ൨൨
എല്ലാം കടന്നു വ്യാപിച്ചിട്ടവിടന്നു പുനഃ ക്രമാൽ
ധാതുക്കളിൽ കടന്നീടും പാനീയേ തൈലബിന്ദുവൽ. ൨൩
ഒരു ധാതുവതിങ്കന്നങ്ങന്യധാതുവതിൽ ക്രമാൽ
കടന്നു ചെല്ലുന്നതിന്നു ചൊല്ലുന്നു 'വേഗ'മെന്നിഹ. ൨൪
ചർമ്മ രക്തം തഥാ മാംസം മേദസ്സും പുനരസ്ഥിയും
മജ്ജ ശുക്ലവുമീവണ്ണമേഴുധാതുക്കളും ക്രമാൽ. ൨൫

അന്തരാന്തരമായിട്ടു വസിക്കും സൎപ്പദേഹിനാം
ഓരോ വികാരഭേദങ്ങൾ വിഷംകൊണ്ടിവയേഴിനും. ൨൧

ഉണ്ടാവതും ലക്ഷണംകൊണ്ടു നോക്കിക്കണ്ടവയൊക്കയും
ഇന്നധാതുവിലുൾപ്പുക്ക വിഷമെന്നറിവൂ ഭിഷക്. ൨൨

വിഷം ചൎമ്മത്തിൽ നിൽക്കുമ്പോളുണ്ടാകും രോമഹൎഷണം
രക്തത്തിങ്കലതായീടിൽ വിയൎക്കും ദേഹമേററവും. ൨൩

നിറപ്പകൎച്ചയും ക്രൂരം കാണാം മാംസത്തിലെത്തുകിൽ.
മേദസ്സിങ്കൽ കടക്കുമ്പോൾ ഛൎദ്ദിയും വിറയും വരും. ൨൪

അസ്ഥിയിൽ കണ്ണു കാണാതാം കഴുത്തും കുഴയും പുനഃ
എക്കിട്ടം ദീൎഘനിശ്വാസം രണ്ടും മജ്ജയിലെത്തുകിൽ. ( )

മോഹവും മൃതിയും ശുക്ലേ വിഷം ചെന്നാൽ വരും ദ്രുതം
കടികൊണ്ടപ്പൊഴേ തന്നെ മോഹിച്ചു മൃതനാകിലോ. ( )

ഉള്ളടങ്ങിയിരിപ്പുണ്ടു ജീവനെന്നുപദേശമാം
കൂടക്കൂടെ വിയൎത്തീടും ജാഡ്യവും കമ്പവും വരും. ൨൭

തളരും സന്ധികൾ പിന്നെ വരണ്ടീടും മുഖം ഗളം
ദീൎഘനിശ്വാസവും കാണാം വിറയ്ക്കും ദേഹമേററവും. ൨൮

നെഞ്ചു നൊന്തു കനത്തീടും വിഭ്രമം ചിത്തനേത്രയോഃ
ഛൎദ്ദിക്കും കഫപിത്തങ്ങൾ നീലിക്കും നഖദന്തവും ൨൯

ജിഹ്വാധരങ്ങളും പാരം കറുക്കും കഫവും വരും
പറയും മൂക്കിലൂടെ കടന്നു ചുവന്നിടും. ൩൦

പുണ്ണു ചുവന്നു നീലിച്ചു വട്ടമായ് വീങ്ങുമേററവും
ഹസ്തപാദതലേ കണ്ഠേ ചെവിക്കീഴിലുമങ്ങിനെ. ൩൧

വെണ്ണീറിട്ടു തിരുമ്മീടിൽ കാണാം ദന്തക്ഷതങ്ങളെ
നാനാവികൃതികൾ മററും കൂടക്കൂടെ വരും ദ്രുതം. ൩൨

ഇവണ്ണമെല്ലാം കാണുമ്പോൾ സമീപിച്ച വിനാശവും
മലമൂത്രമൊഴിഞ്ഞതഃപ്പുറം ജീവൻ കാണാതിരിക്കിലൊരുവൻ
യത്നങ്ങൾ വേണ്ടാ പിറ്റെന്നാളും മരണം തന്നെ നിശ്ചയം
മുററി കീറീടുകിൽ ചോര കാണാതെ താനിരിക്കിലും. ൪൦
ചുരുങ്ങി കൃഷ്ണമായിട്ടു കാണിലും നീരുകൊണ്ടുടൻ
നനച്ചാലവിടെ രോമം പററിത്തന്നെയിരിക്കിലും. ൪൧
വെള്ളത്തിലിട്ടാൽ താഴാതെ പൊങ്ങി നീർമേലിരിക്കിലും
കോലെടുത്തു തൊടച്ചൊന്നു കൊട്ടിയാൽ പിണമായ്ക്കിലും.
ഇമനേത്രങ്ങളും വായും വികസിച്ചിട്ടിരിക്കിലും
ദൃഷ്ടിതന്മണികൾ രണ്ടും നട്ടു നേരെയിരിക്കിലും. ൪൨
ഒച്ചകന്നുള്ളിൽനിന്നാശു വിട്ടു ജീവനതോർക്കണം.

ഇത്ഥം ചൊല്ലിയ ലക്ഷണങ്ങളഖിലം
ചിന്തിച്ചു കണ്ടിട്ടുടൻ
തീർക്കാം ക്ഷേപമതെന്നു കാണുകിലവനെ
രക്ഷിക്ക മന്ത്രൗഷധൈഃ
സാധിക്കാത്തതിനാശു ചെന്നു നിതരാം
യത്നങ്ങൾ ചെയ്തീടൊലാ
രോഷിച്ചീടുവർ തന്നെയങ്ങനെദിനം
മററില്ലതൊന്നേ ഫലം. ൪൪

ഇതി ജ്യോത്സ്നികാചികിത്സായാം
ലക്ഷണാധികാരഃ.

ചികിത്സാരംഭം.

ശ്രീഗുരോശ്ചരണാംഭോജം പ്രണമ്യ വിധിവൽ സുധീഃ
കൃത്വാഥ തന്ത്രവാനന്ത്രം വക്ഷ്യലക്ഷം ജപേൽ ക്രമാൽ. ൧
ദിവ്യൗഷധാനി സംഭാവ്യ നിശ്ചലാത്മാ ഹ്യകുണ്ഠിതഃ
വിഷപ്രതിക്രിയാം കുര്യാൽ സ ച മന്ത്രൗഷധാദിഭിഃ ൨
വിഷം നശിക്കും മന്ത്രംകൊണ്ടൊട്ടങ്ങും ഭൂതങ്ങളും
ഭൂതഗ്രഹാദിപീഡയാ ച മററുള്ളോപദ്രവങ്ങളും. ൩
അപമൃത്യുജരാവ്യാധി ദുഷ്ടരോഗാദിയൊക്കെയും
ശമിച്ചു പോകും വേഗേന സുഖാരോഗ്യാദിയും വരും. ൪
സിദ്ധൗഷധങ്ങളെക്കൊണ്ടും സിദ്ധിക്കും ക്ഷേമശാന്തി
വൃദ്ധി ബുദ്ധിക്കുമുണ്ടാകും ശുദ്ധി ദേഹത്തിനും വരും. ൫
ക്രുദ്ധിച്ചു ദോഷത്രയവുമടങ്ങും പൂർവ്വവൽ ദൃഢം
അനാമയത്വവും നിത്യം ദിവ്യൗഷധസേവയാ. ൬
പാമ്പിനാൽ കടിപെട്ടാലങ്ങിനെ വേണ്ടതൊക്കെയും
ചൊല്ലുന്നു ഗ്രന്ഥമെന്നാലുപകാരാർത്ഥമായിഹ. ൭
കടിച്ച പാമ്പിനെത്താനും പിടിപെട്ടു കടിക്കണം.
ലഭിച്ചില്ലെന്നു വന്നീടിൽ കോലു താൻ കല്ലു താൻ ദൃഢം. ൮
എടുത്തുകൊണ്ടു പാമ്പെന്നു ചിന്തിച്ചിട്ടു കടിക്കണം
ശ്രോത്രദേശേ ചലം ധൃത്വാ ഹസ്തേ കൃത്വാ പുനഃ പുനഃ. ൯
ആസ്യാംബുനി വിമർദ്ദിച്ചു പിന്നെ കടിവായതിൽ
ഉന്മുകംകൊണ്ടു ചുട്ടാലും വേണ്ടതില്ല ഭ്രമങ്ങളെ. ൧൦
ലോഹശലാകം തപിപ്പിച്ചു പുണ്ണിൽ വച്ചീടിലും തഥാ
കൊത്തിക്കൊണ്ടവിടം ചാട്ടിക്കളഞ്ഞീടുകിലും ഗുണം. ൧൧
പാത്രങ്ങൾകൊണ്ടും കൈകൊണ്ടും വെള്ളം തോരാതെ കണ്ടു
ധാര ചെയ്തീടിലും കൊള്ളാം ഘോര കൊത്തി ത്യജിക്കലാം.

കടിവായിന്നു മേല്പോട്ടു വിഷം കേറുന്ന മുമ്പിലെ
ചെയ്തുകൊള്ളേണമല്ലായ്കിൽ ഫലമില്ലെന്നതും വരും. ൧൩.
ദംശപ്രദേശേ നിഷ്പാവം ചെയ്തുകൊണ്ടീടുകിൽ ഗരം
പാകം ചെയ്യാത്ത ബീജത്തിന്നങ്കുരം പോലെ പോയ്ക്കൂടും.
ദംശാൽ മേല്പോട്ടു കേറീടിൽ ചെയ്തുകൊൾവൂ ചികിത്സകൻ
ചർമ്മാദി മൂന്നു ധാതുക്കളതിൽ ചെന്ന വിഷം ഹന്നാം. ൧൪
ഔഷധങ്ങൾ പചിച്ചിട്ടൊത്തിയാലൊഴിയും ദ്രുതം
മേദസ്സിങ്കൽ കടന്നാലങ്ങസ്ഥിയിൽ ചെൽകിലും പുനഃ ൧൫
ശിരോവ്യധൗഷധങ്ങൾ സേവിപ്പതെല്ലാം നഷ്ടമതാം വിഷം
മജ്ജ ശുക്രമതിൽ ചെന്നാൽ ചെയ്വൂ നസ്യാഞ്ജനാദികം.
കാചമേററം കഴിഞ്ഞോരു വിഷത്തെ പ്പോക്കുവാനിഹ
എണ്ണ നെയ്യെന്നിവയെടുത്തിട്ടു പ്രയോഗിച്ചാലൊഴിഞ്ഞുപോം.
വിശാലാസ്പർശരി മാവിശ്വവേഗങ്ങളെന്നിവ
തുല്യം കൂട്ടി ച്ചതച്ചിട്ടു മൂത്രമൊന്നിച്ചുകൊണ്ടുടൻ. ൧൬
ഉരുട്ടി നാഗമ്പത്തെണ്ണീട്ടു ശ്രോത്രത്തൊമ്മുട്ടൊരി ക്രമാൽ
എന്നാലൊഴിഞ്ഞുപോമസ്ഥിമൂന്നു ധാതുവിലെ വിഷം. ൧൭

ദർവ്വീകരവിഷത്തിന്

കിംശുകഫലതോയത്തിൽ താമരം മരിചം വചാ
പേഷിച്ചു ലേപനം ചെയ്താൽ തീരും ദർവ്വീകരൻവിഷം. ൧
ഇങ്ങനെ ഗൃഹധൂമം ചതുരത്ത പിപ്പലി പ്രലേപയേൽ. ൨
ശിവമല്ലിയുടെ ജീർണ്ണപത്രവും കായമെന്നിവ
രണ്ടും കൂട്ടിയരച്ചിട്ടു തേച്ചാൽ ഫണിവിഷം കെടും. ൩

മാത്രഘാതിയതിന്മൂലം കായവും നരവാരിണാ
പേഷിച്ചു ലേപനം ചെയ്താൽ ഫണിനാം വിഷമാശു ശമം.
ലശുനം മരിചം നല്ല താരം ചുക്ക തിപ്പലി
അൎക്കപത്രരസേ പിഷ്ട്വാ ലേപനാദ്ദൎവ്വിവിഷം കെടും. ൭
ക്ഷേപാലവേഗമതിൻ വേരും ചുക്കും കൂട്ടിയരച്ചുടൻ
കുടിപ്പു ലേപനം ചെയ്വു വിഷം നശ്യതി തൽക്ഷണാൽ. ൮
നീലിമൂലമരച്ചിട്ടു ശുദ്ധതോയേ പിബേത്തതഃ
ദംശപ്രദേശേ തേച്ചീട്ടു തീൎന്നീടും വിഷമൊക്കെയും. ൯
വ്യോഷം തുല്യമരച്ചിട്ടു കുടിപ്പു കാഞ്ജികജലേ
ശുദ്ധതോയേ/പിബാ സദ്യോ നശ്യതി ക്ഷ്വേളമൊക്കെയും.
അശ്വഗന്ധമരച്ചിട്ടു ശുദ്ധതോയേ പിബേദ്ധ്രുതം
നന്ത്യാൎവ്വട്ടമതിന്മൂലം മുളകും കൂട്ടിയും തഥാ. ൰
കരഞ്ജവേരരച്ചുള്ള മുളകോടു കലൎന്നുടൻ
അരച്ചു തേച്ചു സേവിപ്പൂ നഷ്ടമാം ക്ഷ്വേളമൊക്കവേ. ൰൧
തഥാ ശാരിബമൂലം ച മരിചേന സമം പിബേൽ
ഉള്ളിചിതനമൂലം മുളകും കൂട്ടിയും തഥാ. ൰൨
അരച്ചു ചന്ദനാശീരം കുടിച്ചാലും വിഷം കെടും
ചെറുചീരയതും നല്ലൊരശ്വഗന്ധമതും തഥാ. ൰൩
സൈന്ധവാൎക്കദലം പിഷ്ട്വാ പായയേന്നരവാരിണാ
സൎവ്വദൎവ്വീവിഷം ഹന്ത്യാത്തിമിരം ഭാനുമാനിവ. ൰൪
ശിരീഷാൎക്കസമം ബീജം വ്യോഷവും തുല്യമായുടൻ
അൎക്കക്ഷീരേ/ഗ സംപിഷ്ട്വാ വിഷം പാനാദിനാ ഹരേൽ.
താംബൂലാനന്തപത്രാണാം രസേ പിഷ്ട്വാഥ സൈന്ധവം
നസ്യം ചെയ്താലുമന്നീടും വിഷസൎപ്പകനാശനം. ൰൫

ഇഞ്ചാബീജം ച മരിചമെരിഞ്ഞിക്കതെവന്നിവ
ഗോജലേ ദ്രോണതോയെ വാ പിഷ്ട്വാ നസ്യാഞ്ജന ഹിതം.
തുളസീദളയുതൻ തോയെ മരിചം കൂട്ടി നസ്യമാം
ഒററയുള്ളി വചാ കായം നസ്യം ചെയ്യ നരാംബുനാ. ൧൮
രാമഠം മരിചം നല്ല സൈന്ധവം സർഷപന്നിവ
ഗോജലേ വാഥ വൈകണ്ഠതോയെ നസ്യം പ്രബോധകൃൽ.
കയ്യുന്നിച്ചാററിൽ മരിചം നസ്യം ചെയ്യാലുണർന്നിടും
ഉള്ളിയും കായവും കൂട്ടി നസ്യം ചന്ദനവാരിണാ. ൧൯
ലശുനം ടങ്കണം വ്യോഷം വചാകാരങ്ങളെന്നിവ
തുമ്പച്ചാററിലരച്ചിട്ടു ഗുളികീകൃത്യ സംഗ്രഹേൽ. ൨൦
നസ്യാഞ്ജനാദി ചെയ്തിടിലുണരും വിഷമോഹിതൻ
കായം കയ്യുന്നിനീർതന്നിലരച്ചഞ്ജനമിതററവും. ൨൧
കാകമുട്ടയിലിട്ടിട്ടു [illegible] പിഴിഞ്ഞു
തുളസീപത്രതോയെ വാ [illegible] വാ. ൨൨
ഗോജലേ ദ്രോണതോയെ വാ ശംഖുപുഷ്പതോയ്പി വാ
നസ്യം ചെയ്യാലുണർന്നിടും വിഷാതുരൻ [illegible]വൻ ൨൩
മററും പലതുമുണ്ടവ നസ്യാഞ്ജനാദികൾക്കിഹ
സമസ്തയോഗം ചൊല്ലുമ്പോൾ ചൊല്ലീടാമവയൊക്കെയും.

ഇതി ജ്യോത്സ്നികായാം
മൂർച്ഛാചികിത്സാധികാരഃ.

മണ്ഡലിചികിത്സാരംഭം.

ശ്വേതഃ കൃഷ്ണശ്ച കടിലോ മഹാൻ ദ്രുതസ്തഥാ ദ്രുതഃ
സൂചിസ്തീക്ഷ്ണശ്ച കൃഷ്ണശ്ച പിശാചോ ഹേമരേഖ ച. ൧

വിസൎപ്പഃ പീതനേത്രാസ്യോ രാഗഃ കംഠേച ശോണിതഃ
ശോഫശ്ചൈവം പ്രസിദ്ധാസ്സ്യുൎവ്വിംശേഷാഡശ മണ്ഡലാ-
ഇങ്ങിനെ പതിനാറുള്ള മണ്ഡലിസൎപ്പങ്ങളെയും ക്രമാൽ [സാഃ.
വേറിട്ടു ചൊല്ലീട്ടുണ്ടല്ലോ ലക്ഷണങ്ങളും ചികിത്സയും.
അവ സൂക്ഷിച്ചറിഞ്ഞീടാനെത്രയും പണിയുണ്ടിഹ
എന്നതുവച്ചതിനൊന്നായി ച്ചൊന്നതുണ്ടതു ചൊല്ലുവൻ.
നീലികാമൂലമാഹൃത്യ പിഷ്ട്വാ കോഷ്ണാംബുനാ പിബേൽ
തദേവ ലേപനേത്തൂംശേ മണ്ഡലീനാം വിഷക്ഷയം.
കരഞ്ജമൂലം തന്മൂലകത്താലി പിഷ്ട്വാ പ്രലേപയേൽ
കുടിപ്പൂ മണ്ഡലാസാനാം ച വിഷം നശ്യതി തൽക്ഷണാൽ.
ചന്ദന ശീതതോയേന കുടിപ്പൂ വിഷശാന്തയേ [ഷംഹരേൽ.
നീർപ്പാറകത്തിൻവേർമെൽത്തോൽ പിഷ്ട്വാ പീത്വാ വി-
തഥാ പാതിരിമൂലം ച കുടിപ്പൂ ലേപയേച്ച തൽ
കാരകോളജാലം ഹരതി ശശാങ്കസ്സ്മിതം യഥാ.
തഥാ വെങ്കാരവർമെത്തോൽ കുടിച്ചാലും വിഷം കെടും
അവൽപ്പൊരി വചാ ശീതം കുടിച്ചാലും തഥൈവ ച.
അരച്ചു തേപ്പൂ പുണ്ണിങ്കൽ മൂലം കാരസ്കരസ്യ ച
മണ്ഡലാസാനാം വിഷം തീരും ശാരിബാ വചയും തഥാ.
മധുകം ചന്ദനം നല്ല രാമച്ചം സമമായുടൻ
നസ്യപാനാദി ചെയ്തീടിലൊഴിയും വിഷമഞ്ജസാ
കാരത്താട്ടികളെക്കൊണ്ടും കുടിച്ചാൽ ഗരമാശ്ശു പോം
പുനൎന്നവാക്കൂലങ്ങളും പിഷ്ട്വാ പീത്വാ വിഷം ജയേൽ
ലോധ്രശീതനിശായുഗ്മസരളാൎക്കസ്സുവില്വകാഃ
മഞ്ജിഷ്ഠാപാടലീമൂലസമേതാഃ ക്ഷ്വേളശാന്തയേ.

തകരം ചന്ദനം കോഷ്ഠം മധുകാശീരശാരിബാഃ
തുല്യാംശംപാനാൽ കാകോളം ഹരേല്ലേപാദിനാ തഥാ.
നിംബനിംബീകരഞ്ജാനാം മൂലം പിഷ്ട്വാ തു പായയേൽ
ശീഘ്രം വിഷങ്ങളെല്ലാം പോം ലേപനാദിതി നിശ്ചയം. ൧൬
പെരുങ്കുരുമ്പയും പാടക്കിഴങ്ങും സൈന്ധവം വചാ
സേവിപ്പൂ ലേപനം ചെയ്‌വൂ ലൂതാ നശ്യതി ഷോഡശേവൽ.
കപ്പമഞ്ഞളിച്ചച്ചാറിൽ ചുക്കും മുളകുമുള്ളിയും
കലൎന്നു നസ്യം ചെയ്യാലുണരും വിഷമൂർഛിതൻ. ൧൭
ഇരഞ്ഞിക്കുരുവും കായം സ്തന്യം നസ്യം തഥൈവ ച
ഇന്തുപ്പും വ്യോഷവും കൂട്ടി നസ്യം ചെയ്യാലുമങ്ങിനെ ൧൮
വയമ്പും മുളകും കൂട്ടി തുമ്പനീരിൽ കലൎന്നു്
നസ്യം ചെയ്യാലുണൎന്നീടും വിഷസുപ്തകനഞ്ജസാ. ൧൯
കരുന്തുളസിശിഗ്രുപത്രങ്ങൾക്കുള്ള നീരതിൽ
സൈന്ധവം മുളകും കൂട്ടി നസ്യം മോഹവിനാശനം. ൨൦
ഇന്ദ്രവല്ലീരസേ ചുക്കും വിഷവേഗം ച സൈന്ധവം
ഉള്ളിയും കൂട്ടി നസ്യംകൊണ്ടുണരും വിഷമോഹിതൻ.
തുമ്പയും തുളസീപത്രം മുളകും കൂട്ടിയും തഥാ
നൊച്ചിത്തുമ്പയതിൻ തോയേ മരിചം കൂട്ടി നസ്യമാം. ൨൧
ഇരഞ്ഞിക്കുരുവും ചുക്കും മുളകും ലശുനം സമം
സപാൎത്ഥതോയേന നസ്യംകൊണ്ടുണരും മോഹിതൻ ദ്രുതം.
ശിരീഷബീജം മരിചം പിഷ്ട്വാ വെററിലനീരതിൽ
ഏഴു കണ്ണിലെഴുന്നാലുണരും ക്ഷ്വേളമോഹിതൻ. ൨൨
പുരാണമരിചം തന്നെ പോരുമെന്നാഹ കേചന
തുളസീപത്രതോയത്തിൽ എരിഞ്ഞിക്കുരുവരച്ചേയൽ. ൨൩
ഇന്തുപ്പും തോരയും കൂട്ടിട്ടെഴുതാം കണ്ണിലഞ്ജനം
വ്യോഷം തന്നെ തഴച്ചിട്ടെഴുതാമഞ്ജനം ദൃശോഃ. ൨൪

ചിത്തഭ്രമം വരുന്നേരം രാമച്ചം ചന്ദനം പിബേൽ
പ്രസ്രവം മഞ്ഞളിച്ചീടിലുങ്ങിൻതോൽ കൊഷ്ണവാരിയിൽ.
പനിയുണ്ടാകിലന്നേരം പുളിവേർ പാലിലും തഥാ
ഫലത്രയം കടിച്ചൂർണം ഛർദ്ദിയുണ്ടാകിലപ്പൊഴേ. ൨൮
ഉഴിഞ്ഞിച്ചിട്ട വലഞ്ഞീടിൽ രാമച്ചമിരുവേലിയും
തേച്ചു ചന്ദനവും കൂട്ടിസ്സർവാംഗം വിശേഷേണ. ൨൯
ചോര ഛർദ്ദിക്കിലന്നേരം പാലിൽ വെറ്റില പായയേൽ
കദംബത്താൽ കടിച്ചൂർണം തഥാ രക്തം സരിച്ചീടിൽ.
നാനാസന്ധുകളിൽ പാരം തളച്ചയുളവാകിലോ
പുനർന്നവം കടിച്ചൂർണം കൊഷ്ണവാരിയതിൽ പുനഃ. ൩൦
ജ്വരം വീത്തുപോയീടിൽ സൈന്ധവം ത്ര്യൂഷണം തഥാ
ദാഹിക്കിൽ കദളീകന്ദതോയവും ക്ഷീരവും പിബേൽ. ൩൧
മാലതീപത്രതോയത്തിൽ തൈലവും ചേർത്തു പായയേൽ
ചോര ഇപ്പുറത്തെല്ലാം പോം മൂക്കിലൂടെ വരുന്നതും. ൩൨
രോമകൂപത്തു സർവാംഗം ചോര കാണ്കിലതിന്നിഹ
ശിഗ്രുമൂലം നറുക്കിക്കൊണ്ടോട്ടിലിട്ട വറുത്തു ൩൩
പൊടിച്ചു പൊടിയാക്കീട്ടു കരടെല്ലാം കളഞ്ഞുടൻ
പശുവിൻനെയ്യിൽ മെളിച്ചു സർവാംഗം പരിമർദ്ദയേൽ. ൩൪
മലമൂത്രങ്ങളും പോകാതെ സങ്കടം വരികിൽ തദാ
പിപ്പല്യേലത്തരി രണ്ടും നാളികേരോദകേ പിബേൽ. ൩൫
കൊഷ്ണതോയേ കുടിച്ചാലും മലമൂത്രമൊഴിഞ്ഞുപോം
ഇവകൊണ്ടുള്ള ധാര നിതരാം ചെയ്കിലും തഥാ. ൩൬
മൂഷികാണാം മലം നല്ല വെള്ളരിക്കുരു വെന്തിവ
അരച്ചു നാഭിയിൻകീഴെ പുരട്ടീടുകിലും തഥാ. ൩൭

പറിച്ചരച്ചു മന്നലി നാളികേരിഴ തലോടുക
കരുനെല്ലിയുടെ വേരും മുത്തങ്ങാഷ്ഠ പ്രലേപയേൽ. ൩൯
നന്നാറി ചന്ദനം നല്ല മധുകം മൂന്നുമൊപ്പമായ്
കഷായം വെച്ചു സേവിപ്പൂ കിഞ്ചിന്മധുസിതായുതം. ൪൦
രക്തച്ഛർദ്ദ്യങ്ങളെല്ലാം പോം തഥാ കടകമൂലവും
ക്ഷീരം ക്ഷീരിവൃക്ഷാണാം കഷായം സസിതാകണം. ൪൧
സേവിച്ചാൽ മണ്ഡലിക്ഷത രക്തച്ഛർദ്ദ്യാ കെടും ദ്രുതം
തഥാ മഞ്ചട്ടി, നന്നാറി പചിച്ചുള്ള കഷായവും. ൪൨

തിരുതാളിയുടെ പത്രം പിഴിഞ്ഞാ വെണ്ണയുമായതു്
ചാലിച്ചു തലയിൽ തേച്ചാൽ കെടും രക്തസ്രാവം തദാ. ൪൩
വെണ്ണയും തയിരും തേനും കോട്ടം ത്രികടു സൈന്ധവം
ഗൃഹധൂമം ച മഞ്ചട്ടിപ്പൊടിയും മരമഞ്ഞളും. ൪൪

ഇച്ചൊന്നതെല്ലാമൊന്നിച്ചു കൂട്ടിച്ചാലിച്ചുകൊണ്ടഥ
സർവ്വാംഗം തേച്ചു കുളിപ്പൂ മണ്ഡലിക്ഷതമാശു പോം. ൪൫
രക്തമണ്ഡലിദഷ്ടന്നു വിശേഷിച്ചും ഗുളൂച്യം
പാലിൽ പചിച്ചരച്ചിട്ടു നെല്ലിത്തോലിയതിൽ പുനഃ
മുസ്താ ചന്ദനവും ചെത്തി നെററിമേൽ തേച്ചുകൊള്ളുക
നെററിനോവുടനെ തീരും ദാഹം പുകയുന്നതും. ൪൬

നേത്രരോഗം ഛർദ്ദിച്ചീടിലതും തീർന്നീടുമഞ്ജസാ,
ചൊല്ലുവൻ വിഷവീക്ഷണം പോക്കുവാനൌഷധങ്ങളെ.
പുനർന്നവം മുരിങ്ങടെ മൂലവും വാകമൂലവും
അമുക്കരമതും കൂട്ടിട്ടരച്ചിട്ടു പുരട്ടുക. ൪൭

അമ്പഴത്തൊലിയും തമ്പർ വൃക്ഷത്തിൻെറ തൊലിയും പുനഃ
തിന്ത്രിണിത്തൊലി മാവിൻെറ തൊലിയും കരളകവും.

വയമ്പും പാടതൻവേരും മഞ്ഞളുമിവയൊക്കെയും
കാടിതന്നിലരച്ചിട്ടു തേച്ചാൽ വീക്കമൊഴിഞ്ഞുപോം. ൧൧

ഉന്മത്തിക്കാ തുരന്നിട്ടു കുരു പാതി കളഞ്ഞതിൽ
കുറഞ്ഞൊന്നുപ്പുമിട്ടിട്ടു കാച്ചി പിഴിഞ്ഞു വെതുമ്പുക. ൧൨
അരച്ചു വീക്കമുള്ളേടത്തൊക്കെ തൊട്ടു പുരട്ടുകിൽ
മണ്ഡലീവിഷവീക്കങ്ങളെല്ലാം പോയ്ക്കുറയും ദ്രുതം. ൧൩
കൊട്ടം തകരവും നല്ല രാമച്ചം ചന്ദനം തഥാ
മധുകം ശാരിബാമൂലമെല്ലാം തുല്യമരച്ചുടൻ. ൧൪

തൊട്ടുതേച്ചാൽ കെടും വീക്കം കുടിച്ചാൽ വിഷവും കെടും
നസ്യത്തിനും ഇതുതന്നെ മുഖ്യമായിക്കല്പ്യമാമതു് ൧൫
തഴുതാമ വെരിക്കിന്റെ മൂലവും വിഷവേഗവും
ഞെരിഞ്ഞിൽ പാടതൻമൂലം വയമ്പും ചന്ദനം നിശാ. ൧൬

അരയാലി ഉങ്ങിൻതൊലിയും തുല്യമായിവയൊക്കെയും
കാടിതന്നിലരച്ചിട്ടു തേച്ചാൽ വീക്കമൊഴിഞ്ഞുപോം. ൧൭
ഇന്തുപ്പും പശുവിൻനെയ്യും കൂട്ടിപ്പുണ്ണിൽ തലോടുക
വീക്കവും ചൂടുമന്നേരമൊഴിഞ്ഞീടുമശേഷവും. ൧൮

ശ്രീനാളം ശംഖപുഷ്പാ ച വെമ്പാടയമൃതും നിശാ
ശിഖിവ്യാന്തകഞ്ചൈലകം തഥാ ശിഗ്രു ശിരീഷയോഃ. ൧൯
പുനർന്നവം വചാ ഭൃംഗമേഘനാദം ശാരിബാ കണാ
പത്ഥ്യാ ദാർവ്വീ ശംഖമൂലം പാഠാ മേഘരവം തഥാ. ൨൦

ഉശീരമഗരീമൂലം മധുകം ശതപുഷ്പവും
തുല്യം കാടിയതിൽ പിഷ്ട്വാ തേച്ചു വീക്കമൊഴിഞ്ഞുപോം.
മഞ്ചാരവന്ദിനീപത്രം കറിവേപ്പിന്റെ പത്രവും
വേലിപ്പരുത്തിയിലയും തഥാ മാർക്കണ്ഡപത്രവും. ൨൧

തിന്ത്രിണ്യമ്മതകപത്രം ച കാരെത്താട്ടിയുടെ പത്രവും
ശിഗ്രുപത്രവുമൊപ്പിച്ചു കാടിനീരിലരച്ചുടൻ. ൩൨
യോജിപ്പിച്ചതിനോടൊപ്പമെരമച്ചൂർണകം പുനഃ
കൂട്ടിച്ചാലിച്ചു രണ്ടായിട്ടംശിച്ചു കിഴി കെട്ടുക. ൩൪
മണ്പാത്രത്തിലതാക്കീട്ടു കാടി വീഴ്ത്തിപ്പതറവുക
ഗോമൂത്രത്തിൽ പചിച്ചാലും വേണ്ടതില്ലെന്ന കേചനഃ
അടച്ചു പുക പോകാതെ പാകം ചെയ്തിട്ടെടുത്തുടൻ
കിഴിയിൽ ചൂടോടെ തടവൂ വീക്കമുള്ളേടമൊക്കെയും. ൩൩
പാരിച്ചു വീക്കമായീടിൽ തടവൂ മൂന്നുനേരവും
ആജ്യം തേട്ടു പുരട്ടീട്ടു കാച്ചിക്കൊൾകെന്നു കേചനഃ ൩൯
ഇവയെല്ലാമിടിച്ചിട്ടു പിഴിഞ്ഞുള്ള ജലം പുനഃ
കാച്ചി ക്കവോഷ്ണമാകുമ്പോൾ ധാര ചെയ്തീടിലും ഗുണം.
ഇച്ചൊന്നതെല്ലാം പേഷിച്ചു പിരട്ടീടുകിലും തഥാ
വീക്ക മെല്ലാമൊഴിഞ്ഞീട്ടു മേറെ നല്ലു കിഴിക്രിയാ. ൩൯

ചൊല്ലാം മണ്ഡലിതന്റെ വീക്കമുടനേ
നീങ്ങുന്ന സിദ്ധൌഷധം
വൃക്ഷിൻതോലൊടവൽപ്പൊരീ പുളിയിലം
പാടക്കിഴങ്ങും വചാ
കൊഞ്ഞാണിതൊലി കാഞ്ഞിരത്തിലുളവാം
പുല്ലുണ്ണി നൽച്ചന്ദനം
പിന്നെച്ചുരങ്ങ കൊഴിഞ്ഞിൽവേരമരിവേർ
നെന്മേനിവാകത്തൊലി, ൧൦
പശ്ചാത്ത കുഴഞ്ഞിവേരഴികിനോ-
ടകാശതാർക്ഷ്യൻ പുനഃ
ചേർന്നീടും മലർ പച്ചമഞ്ഞളും ശേപു-
ഷ്പത്തോടു പ്രീഹികരി

നല്ലോരീശ്വരമൂലിവേരതിന്റയും
ചൊല്ലാം മുരിങ്ങാത്തൊലി
എന്നിത്യാദി സമേന കാടിസലിലേ
പിഷ്ട്വാ വ്രണേ ലേപയേൽ. ൧൫

ശിഗ്രു പുനൎന്നവ മഞ്ഞതാം വയമ്പും
ചന്ദന പാടയൊടീശ്വരമൂലി,
യഷ്ടി ശിരീഷ ഞെരിഞ്ഞിലുമൊപ്പം,
തേയ്ക്കിലുടൻ വിഷവീക്കമടങ്ങും. ൧൬

മാതൃഘാതി വചാ ശംഖുമൂലിയും ചന്ദനം നിശാ
വൃന്ദം രാമച്ചവും പിഷ്ട്വാ തേപ്പൂ വീക്കമൊഴിഞ്ഞുപോം.
ക്ഷാരതോയേ അരച്ചിട്ടു കലക്കീട്ടഥ ചന്ദനം
ധാരയിട്ടാലൊഴിഞ്ഞീടും വിഷവൈഷമ്യമൊക്കെയും. ൧൭
കാക്കത്തൊണ്ടി കച്ചൂലി ശതമൂലീകട മൂലവും
കാടിതന്നിലിടിച്ചിട്ടിട്ടതിനാൽ ധാര ചെയ്യണം. ൧൮

വിഷവും വീക്കവും പിന്നെ നോവും കൂട മഴൽച്ചയും
തോദം വേദന,യിത്യാദിയെല്ലാം പോം ധാരയാൽ ദ്രുതം.
വീക്കം പാരമതായീടിൽ തക്രധാര കഴിക്കണം
തക്രം പാത്രത്തിലിട്ടെച്ചാൽ ഉത്തമം നിംബദലം തുലോം. ൧൯
കാരസ്കരത്തിൻപുല്ലുണ്ണി ചന്ദനം ശതമൂലിയും
കററാഴനീരും കൂശ്മാണ്ഡലതാ ഏരണ്ഡപത്രവും. ൨൦

ഒപ്പിച്ചു തോയേ ചേൎത്തിട്ടു ധാര ചെയ്‌വൂ നിരന്തരം
ഉടനെ ചെയ്യുകകൊണ്ടീടിൽ പൊള്ളുകില്ല വിഷക്ഷതംതൻ
ശോഫത്തിന്നും ഉത്തമം തന്നെ വിഷം പോവതിന്നും തഥാ
ഉച്ഛിച്ചിട്ടുളവാകുന്ന സങ്കടം പലതും കെടും. ൨൧

നാല്പാമരങ്ങളൊപ്പിച്ചു കഷായം വെച്ചെടുത്തുടൻ
ദ്വ്വാരസമതും പിന്നെ കദളീകന്ദതോയവും. ൨൩
എല്ലാം തുല്യം കലർന്നിട്ടു കവുഞ്ഞു തീമേൽ വെച്ചതു്
നാലൊന്നു കുറുകുന്നേരമതിൽ ചന്ദനവും പുനഃ. ൨൪
അശ്വഗന്ധമതും നന്നായരച്ചിട്ടു കലക്കണം
മന്ദാഗ്നിയാൽ കുറുക്കിട്ടു ശർക്കരപ്പാകമാകിയാൽ. ൨൫
വാങ്ങിക്കൊണ്ടൊരു പാത്രത്തിലാക്കി തൊട്ടു പുരട്ടുക
വിഷവും വീക്കവും തീയും നോവും ദാഹമതും കെടും. ൨൬
വ്രണപ്പെട്ടാതെന്നാകിൽ അതിന്റെ വിഷമങ്ങളും
ദുഷ്ടമെല്ലാമൊഴിഞ്ഞീടും പൊള്ളാതാവതിന്നും ഗുണം.
ഏകനായകവേർമേൽത്തോൽ കഷായത്തിലുമങ്ങിനെ
ഉണ്ടാക്കീട്ടു പുരട്ടീടിൽ സങ്കടങ്ങളൊഴിഞ്ഞുപോം. ൨൭
അതിന്റെ വേർമേൽത്തോൽ തന്നെ ചുട്ടുള്ളം ക്രമാതര-
കിഞ്ചിൽ ചൂർണ്ണമും കൂട്ടി പുരട്ടു വ്രണനാശനം. [ച്ചുടൻ
അത്തിത്തൊലി വറുത്തീട്ടു പൊടിയാക്കിയെടുത്തുടൻ
പുണ്ണിലിട്ടീട്ടുരത്തീടിലുടനേ പോം തദാ വ്രണം. ൨൮
കാഞ്ഞിരത്തിന്മേലുണ്ടാകും പുല്ലുണ്ണിയുടെ പത്രവും
തഥാ മൊതിരവള്ളീടെ പത്രവും കൊണ്ടുവന്നുടൻ. ൨൯
ഓരോ മുറമിടിച്ചിട്ടു പിഴിഞ്ഞു നീരിലിട്ടതു്
തീമേൽ വച്ചു കുറുക്കീട്ടു ശർക്കരപ്പാകമാകിയാൽ. ൩൦
മുത്താറിമലരിൻചൂർണ്ണമിട്ടിളക്കേണമങ്ങു സാ
തൊട്ടുതൊട്ടു പുരട്ടീട്ടു മണ്ഡപിപ്പുണ്ണിനൊക്കെയും. ൩൧
ദുഷ്ടരക്തങ്ങളും നീരും കെട്ടമെല്ലാമകന്നുപോം
ദുർഗ്ഗന്ധമേറ്റമുണ്ടാകമെന്നാദ്ദോഷങ്ങളൊക്കെ പോം. ൩൨

പിന്നെ പ്പുൺപരള്ളാനമെ പ്രയോഗം ചെയ്തുകൊള്ളുക
എന്നാൽ കലശമാറിഞ്ഞിട്ടു പൊട്ടുകില്ലായിനാളുകെ.
പുരാണനാളികേരാജ്യം നാനാഴിയതു കാച്ചുവാൻ
ദൂർവ്വാരസം നാൽമടങ്ങു കല്ക്കാർ പുഷ്കരമവമ മ. ൯൫
കാച്ചിപ്പാകത്തിൽ വാങ്ങീട്ടു ധാര ചെയ്ക വ്രണേ പുനഃ
വർത്തിയുംകൂടെയിട്ടാൽ ഗണ്ഡമാലിപ്പുണ്ണുപോം ദ്രുതം ൯൬
ബ്രാഹ്മിയും ദൂർവ്വയും കൂടെ പ്പിഴിഞ്ഞെടുത്തൊരു നീരതിൽ
പഴതായുള്ള തേങ്ങായെണ്ണ കാച്ചുക കല്ക്കമായി മഞ്ഞളും.
നാല്പാമരത്തോൽ മധുകം വ്യോഷവും മലയോത്ഭവം
തെച്ചിവേരതു തൊപ്പിച്ചു കൂട്ടി കാച്ചിയരിച്ചതു്. ൯൭
കുളിച്ചുകൊൾകവ്വണ്ണിങ്കൽ ധാരയും വിഷനാശനം
തൽകല്ക്കം പരിമർദ്ദിച്ചു പുരട്ടിക്കൊൾകയും ഗുണം. ൯൮
തെങ്ങാത്തട്ടങ്ങളും ദൂർവ്വാ ചെറുതാം കടലാടിയും
മുരിക്കിൻപത്രവും പച്ചമഞ്ഞളും കൊണ്ടിടിച്ചുടൻ. ൯൯
പിഴിഞ്ഞുണ്ടാകുംതോയത്തിൽ തേങ്ങായെണ്ണപാകമാം പചേൽ
കല്ക്കത്തിനു വയമ്പ്വാകനായകം മരമഞ്ഞളും. ൧൦൦
ചെറൂളവേർ പാടതൻമൂലമുറിത്തക്കി കടുത്രയം
മഞ്ചിഷ്ഠാ ചന്ദനം ശ്യാമാ സമാംശം ചേർത്തുകൊണ്ടിവ.
വെന്തെടുത്തു വ്രണേ ധാര ചെയ്ക ക്ഷേപലക്ഷണം കെടും
ഏകനായകവേർമേൽത്തോൽകഷായംചൊല്ലുട്ടതതിൽ
നാലൊന്നു നെയ്യും ചേർത്തിട്ടു ശരൻമന്ദാഗ്നിനാ പചേൽ
കഷായനീരൊടൊപ്പിച്ചു കറുകയുള്ള നീരതും. ൧൦൧
ജാതീപത്രരസം പാതി പാതി നാരങ്ങനീരതും
ചേർത്തുകൊള്ളുക കല്ക്കത്തിന്നതു പൂവ്വാകതൂലവും. ൧൦൨
കാച്ചി വാങ്ങിപ്പുരട്ടിക്കൊൾകൊത്തു തീയും വിഷവ്രണം

ശ്രീകൃഷ്ണൻ.

൧. മധുരാരാജാക്കന്മാർ

മുന്നം വൃക്ഷം നിറഞ്ഞുള്ളവിടെയിഹ കുറ-
ഞ്ഞും കുറഞ്ഞുള്ളഭാഗേ
നിന്നീടുന്നു നിറഞ്ഞും, പുഴകളിൽ പുളിനമാ-
യ്യുണ്ടായ്ക്കളളടിക്കിൽ

എന്ന് ഉത്തരരാമചരിതത്തിൽ കാണുന്ന ശ്രീരാമവാക്യത്തെ മനസ്സിൽ വെച്ചുകൊണ്ടുവേണം പുരാണേതിഹാസങ്ങളിൽ വർണ്ണിക്കപ്പെടുന്ന ശ്രീമധുര, ഗോകുലം, വൃന്ദാവനം, ഗോവർദ്ധനപർവ്വതം, ദ്വാരക എന്നിവയെ ഇക്കാലത്തു സമീക്ഷണം ചെയ്യാനെന്നു വായനക്കാരെ ഒന്നാമതായി ഓർമ്മിപ്പിച്ചുകൊള്ളുന്നു. ഉദ്ദേശം മൂവ്വായിരത്തിഅറനൂറു കൊല്ലങ്ങൾക്കുമുമ്പു * മധുരാരാജ്യത്തിന്റെ

---

* ശ്രീരാമസഹോദരനായ ശത്രുഘ്നൻ മധുവനത്തിലെ മധുപുത്രനായ ലവണാസുരനെ നിഗ്രഹിച്ചു മധുരാപുരി നിർമ്മിച്ചതായി രാമായണത്തിൽ കാണുന്നു. അതും പ്രകൃതത്തിലെ മധുരയും ഒന്നുതന്നെ. പാപങ്ങളെ മഥനംചെയ്യുന്നതുകൊണ്ടു 'മഥുര' എന്നെഴുതണമെന്നും ഒരു പക്ഷമുണ്ട്.

ക്രമാൽ സൂക്ഷിച്ചുകൊണ്ടേവം പചേന്മന്ദാഗ്നിനാ ഭിഷക്
പാകത്തിങ്കലരിച്ചിട്ടു ഹോമിപ്പൂ ദീപ്തവഹ്നിയിൽ
ഹോമശേഷമതാം തൈലം ഉത്തമം നസ്യവസ്തികം. ക്വാഥ
ത്തോട്ടുകൊണ്ടു ജപിച്ചിട്ടു ധാര ചെയ്‌വൂ വിഷക്ഷതേ
ഉഷ്ണരക്തജസ്രാവദുർഗ്ഗന്ധ വിഷമാദിയും. ക്ഷത-
വ്രണവും ശസ്ത്രഘാതത്തിനുണ്ടാകും ചൊറിയെന്നിവ
എല്ലാം ശമിച്ചുപോം ശീഘ്രം നാഡികൂട്ടുന്നതും തഥാ.
മണ്ഡലിപ്പുണ്ണിനൗഷധം നന്നു മറ്റുള്ള പുണ്ണിനും [കിൽ.
കല്പമാ തൈലം വ്രണം തീർപ്പാൻ പോരും പിച്ചിലാ പിരട്ടു-
'പാരന്ത്യാദി'യതാകുമത്തൈലം മുഖ്യം വ്രണാപഹം
ആതുരന്റെ ശരീരത്തിൽ ദോഷവൈഷമ്യമോർത്തുടൻ.
യുക്തിമത്വമൊടേവം വൈദ്യന്മാരഹിവിഷം ഹരേൽ

പൂവ്വാങ്കുറുന്തല മുയൽച്ചെവി വിഷ്ണുക്രാന്താ
കയ്യുന്ന്യുഴിഞ്ഞ തിരുതാളി നിലപ്പനാ ച
മുക്കുറ്റിയും ചെറുവുള്ളാ ദശപുഷ്പനാമ-
മെല്ലാമറിഞ്ഞതിനു വന്ദന ചെയ്ക നിത്യം.

ഇതി ജ്യോത്സ്നികാചികിത്സായാം
മണ്ഡലിചികിത്സാധികാരഃ.

രാജിലവിഷത്തിന്

രാജിലത്തിൻ വിഷത്തിനും ചൊല്ലുന്നുഞാൻ ചികിത്സകൾ
വെള്ളക്കൊത്തിയതിൽപിന്നെ വിശപ്പം പോഷിച്ചപായയേൽ.

തിപ്പലീ സൈന്ധവം രണ്ടും തുല്യമായിട്ടരച്ചുടൻ
കവോഷ്ണമായ വെള്ളത്തിൽ കടിപ്പൂ വിഷശാന്തയേ. ൨
വെളുത്ത ശരപുംഖത്തിൻ വേരരച്ചു കടിസ്ഥലാം
വയമ്പും മുളകം കൂട്ടിപ്പേഷിച്ചിട്ടും കടിസ്ഥലാം. ൩
നാലൊന്നു ശുണ്ഠിയും കൂട്ടി നീലികാമൂലവും തഥാ
തൃഷണം തന്നെ പേഷിച്ചു കടിസ്ഥലാം കൊഷ്ണവാരിയിൽ.
നാരകത്തിലുള്ളായുള്ള പുല്ലുണ്ണിയുടെ പത്രവും
പൃക്ഷം കൂട്ടിയരച്ചിട്ടു സേവിപ്പൂ രാത്‌വിഷം കെടും. ൪
ഇന്തുപ്പും കണയും തേനിൽ തുല്യമായിട്ടരച്ചുടൻ
ഗോമയത്തിൻ ജലം തന്നിൽ കടിപ്പൂ രാൽവിഷാപഹം. ൫
ത്രയെരുക്കമതും നല്ല കൊട്ടവും പൃക്ഷ തിപ്പലി
രിധം ഗൃഹധൂമം ച രോഹിണ്യതിവിഷാരിമം. ൬
തേനം കൊഴിഞ്ഞാമ്പും കൂട്ടി വരയല്പാമരച്ചുടൻ
കടിപ്പൂ രാജിലോൽഭൂതവിഷമാശു ശമിച്ചുപോം. ൭
ഭദ്രമൊത്തുള്ളതും നല്ല ഗോരോചനമതും പുനഃ
സൈന്ധവേന സമം പിഷ്ടാ കടിപ്പൂ ഗരശാന്തയേ. ൮
നന്ത്യാർവട്ടമതിന്മൂലം രാജിലാനാം വിശേഷ പിരമ്പൽ
അരച്ചു ഗോപികാകന്ദം സ്വാത്മതോയേ പ്രലേപയേൽ.
തകരം ലശുനം വ്യോഷം സമാംശമിവയൊക്കെയും
തുളസീപത്രതോയത്തിലരച്ചിട്ടു വിലേപയേൽ. ൯
കാരം കണയുമിന്തുപ്പും നന്നാറി കരളകവും
പ്രസ്രവത്തിലരച്ചിട്ടു തൊട്ടുതേപ്പൂ വിഷക്ഷയം. ൰
പെരിങ്കുരമ്പയും വേപ്പിൻതൊലിയും വിഷവേഗവും
വ്യോഷമിന്തുപ്പമൊപ്പിച്ചു തേപ്പൂ ശേഷം കടിച്ചിട്ട. ൰൧
മൂർഖാവിങ്കലുമിട്ടീടാം നസ്യത്തിന്നും ഗുണം തഥാ

രാജിലത്തിൻകലത്തിന്റെ കാരകാളമഖിലം കെട്ടും. ൧൪
കഫമേററമത്തുണ്ടാകിലഗ്ഗ്രും മുളകും സമം
അരച്ചു കൊണ്ണീരതായത്തിൽ കുടിച്ചീടിൽ കഫമാറ്റു പോം
ഇഞ്ചിനീരിലരച്ചിട്ട മരിചം തേനമായുടൻ
കുടിച്ചാലുടനെ തീരും കഫവൈഷമ്യമൊക്കെയും. ൧൫
വ്യോഷവും മാഷവും കണ്ണിലെഴുതു തുളസീരസേ
വിഷേസ്യപ്പൂനണഞ്ഞീടും തഥാ ബകുളബീജവും. ൧൬
ഏരിഞ്ഞിക്കുരുതൻബീജം മല്ലികം കൂട്ടിയും തഥാ
നസ്യാഞ്ജനങ്ങൾക്കും മുമ്പോവയെല്ലാം യുക്ത്യാപ്രയോജയേൽ.
കാളോരമോഹി ദംശിച്ചാൽ ഗോപീചന്ദനമെന്നിവ
തുല്യാംശമായിപ്പേഷിച്ചു പിപ്പലാ പീതപാ വിഷം ഹരേൽ

ഇതി ജ്യോത്സ്നികാചികിത്സായാം
രാജിലചികിത്സാധികാരഃ.

ചികിത്സാക്രമാധികാരം.

കരളകം ച കയ്യുണ്ണി വചാകായങ്ങളെന്നിവ
പ്രസ്രവേ ഗോഗരതോയേ വാ പിഷ്ട്വാ മൂർദ്ധ്നി വിലേപയേൽ.
പാലിൽ പചിച്ചു നെല്ലിക്ക മൂർദ്ധാവിങ്കലിടാം തഥാ
നന്നാരി ചന്ദനം കൂടെ യരച്ചിട്ടിടാം പുനഃ. ൧
കർപ്പൂരം നീലികാമൂലമഞ്ജനാംഗേ തലോടുക
തിരുതാളിയെള്ളും കണ്ടമത്തളും കൂട്ടിയും തഥാ. ൨
മനന്തേനിചാകയും പാടക്കിഴങ്ങും നന്ന മൂർദ്ധ്നി
ഇന്ദുപ്പാകാശതാർക്ഷ്യം ച കൂട്ടിയും തലമേലിടാം. ൩

ബ്രാഹ്മി രോഹിണി മുത്തങ്ങ പിഷ്ട്വാ ശിരസി ലേപയേൽ
ഗോപികാ ഗന്ധസാരം ച വെണ്ണയും കൂട്ടിയും തഥാ. ൫
ഉറിഞ്ഞിക്കിഴങ്ങും നല്ല മഞ്ചി കൊട്ടമുക്കുരം
താരമ്പു തലയിൽ തേച്ചു തഥാ മഞ്ചട്ടി ഒപ്പിയും. ൬
കൊമ്പു തകരം കായം യോജിപ്പിച്ചു ഇടാം തഥാ
നിംബപ്പൂവാ കരഞ്ജത്തൊലിയും നന്നു മൂർദ്ധനി. ൭
ചന്ദനാദിതസിദ്ധാത വിഷരോഗം കടുത്തയം
കണ്ണുണ്ണിനീരിൽ പ്ലുഷിച്ചു മൂർദ്ധാറികലിടാം തഥാ. ൮
സിരാവേധങ്ങൾ ചെയ്തിട്ടു രക്തമിറക്കുക ഉഷ്ണനെ
മംശിപ്പുതിന്റെ ഗന്ധം കിഴിട്ടു ധാര നികരണം. ൯
കന്മഷങ്ങളിരിക്കുന്ന സന്ധിയിൽ കന്ന മഞ്ഞിനെ [മാൽ.
സുഗന്ധ പ്രായദ്രവ്യങ്ങളെ ശമനന്നോർമ്മക്കിരിയേൽ ക്രു-
ളമ്മൂക്കെ രണ്ടും തലേൽ പാദപാദതലങ്ങളിലും
നെറ്റിമേൽ നിന്നുള്ളും ചെയ്യസ്ഥാനങ്ങളിങ്ങനെ. ൧൦
പ്രധാനമായി ചെയ്യുന്ന രക്തം നീക്കുവതിന്നിഹ
പ്രാണസംദേഹമെന്നാകിൽ മൂർദ്ധാവിൽ കീറി നോക്കിടാം.
യുക്ത്യാ മററുള്ള ദേശത്തും കീറണ്ടിവരുമേകദാ
തന്നെ കാലോചിതം ജ്ഞാത്വാ കത്രാൽ പട്ടമതിൽ ദിഷക്
ഓരോ ദേശത്തു കീറേണ്ടും ശസ്ത്രത്തിന്റെ ക്രമങ്ങളും
ഓർക്കുവും മറവുകെല്ലാമേ നിന്നു വിപ്ലാചരേദിദം. ൧൧
മന്ദനം ക്ഷീണനം പിന്നെ ക്ഷാതരനും വിഷണ്ണനും
കൃശനും സദ്യഃപ്രമേഹിക്കും രോഗമുള്ളവനും തഥാ. ൧൨
വൈപരീതമേറ്റവർക്കും വൃദ്ധനും ബാലകന്നുമി
ത്തുള്ള ജനത്തിന്നും കീറിടരുതു നാഡിയെ. ൧൩

ഇച്ഛയാന്നവൎക്ക് രക്തത്തെ കൊമ്പുവച്ചിട്ട നീക്കണം
അട്ടയിട്ടും കളഞ്ഞീടാം സിരാവേധം വിധിജ്ഞയാൽ. ൫൯
ഏറ്റം നടന്ന വന്നോൎക്കും സംഗമക്ഷീണനാം പുനഃ
രക്തം ശൃംഗാദികൾകൊണ്ടും നീക്കൊല്ലെന്നുപദേശമാം.
മൎത്ത്യന്റെ ദേഹത്തിങ്കന്നു രക്തം നാഴി കളഞ്ഞിടാം
അതിലേറ്റം കളഞ്ഞീടിൽ നാനാധാതുക്ഷയം വരും. ൬൦
ദുഷ്ടരക്തങ്ങളെല്ലാമേ നീക്കേണം തൽ കറുത്തതാം
കൈതസ്സംപൊന്നുവൎണ്ണത്തിൽ രക്തം കണ്ടാൽ സമാപയേൽ.
കാലാകാലങ്ങളും പിന്നെ ബലാബലവിശേഷവും
നിരൂപിച്ചുതു ചെയ്യേണം ബുദ്ധിമാനായ മാനുഷൻ. ൬൧
പിഷാജ്ഞരന്റെ ഉദരിക്ക സ്വരത്തന്ധ്യവും ഗുണം
രണ്ടുമാസത്തിലുണ്ടാകും നെല്ലെല്ലാം ഗുണമേറ്റവും. ൬൨
വരകും തിനയും നന്ന കോലവും മുളനെല്ലുമാം
ചെന്നെല്ലരിയുമവ്വണ്ണം മദ്ധ്യമം ചെറുപുഞ്ചപോൽ. ൬൩
പുഴുങ്ങിച്ച തിപ്പലിച്ചുക്ക മാനത്തിൽ ചെറുതുകൊണ്ടത്
ഉനയും ചെറുപരിപ്പോടും കൂടെ ഭക്ഷിക്ക മൎത്ത്യകൻ. ൬൪
കേവലം ചോറുതാനുണ്ടാൽ മതിയെന്നിഹ കേചന
ഉഴുന്നിന്നോടക്കമിന്തുപ്പും വ്യോഷവും കാടിയിൽ പിബേൽ
കഞ്ഞിയെന്നാലതിൽ ചുക്ക ചെറുചീര പുനൎന്നവം
ഇട്ടുകൊണ്ടിഹ വെച്ചിട്ട ചെറുചൂടോടെ പായയേൽ. ൬൫
അമരിമൂലവും പിന്നെ ഞെരിഞ്ഞിൽ വാജിഗന്ധവും
കൂട്ടിട്ട കഞ്ഞി വെച്ചീടാം തകരം കൂട്ടിയാം തഥാ. ൬൬
കറിയ്ക്കു ശാകവൎഗ്ഗത്തിൽ ചെറുചീര ഗുണം ഉ[illegible]ം
തഥാ വെളിപ്പരുത്തീടെ പത്രവും പുഷ്പവും ഗുണം. ൬൭

മീനാങ്ങാണിയത്തും കൊള്ളാം മുത്തങ്ങും കപ്പമത്തോളും
ജീവന്തീപത്രപുഷ്പം ച കരിന്താളിയത്തും തഥാ. ൨൯
കൂശ്മാണ്ഡം വെള്ളരിക്കായും കസ്തൂരി ച പടോലവും
കൊള്ളാം മുണ്ടങ്ങയും തഴുതാൽ കണ്ടകാരിയത്തും പുനഃ. ൩൦
കറുത്ത കദളിക്കായും കൊള്ളാം ശ്വേതസ കൂട്ടുവാൻ
മാംസങ്ങളിൽ കീരിതന്റെയും മുയലിന്റെയുമുത്തമം. ൩൧
കയിൽമാംസമത്തും കൊള്ളാം പരൽമീനം തഥൈവ ച
മദ്യമം പുളിമാനാമ ശല്യമാംസവുമങ്ങിനെ. ൩൨
മത്സ്യമാംസം വിഷം തന്നെ സ്പർശിപ്പിക്കരുതേറവും
വർജ്ജിപ്പിക്കയത്തും ചെയ്യും മുള്ളു കൂടാതെ കൂട്ടുകിൽ. ൩൩
ഇഞ്ചിയും കൈപ്പുനാരങ്ങാ പഴന്താം കണ്ണിമാങ്ങയും
കൂടെ നന്നിദ ശ്വേതസ ഉമത്തീക്കെന്നായ്യസമ്മതം. ൩൪
ഉള്ളി കായവുമിന്തുപ്പും മരിചം ചുക്ക് മഞ്ഞളും
ചെറുതേക്കാളുമ്മ കറിവേപ്പിലാം വിഷശാന്തികരം പരം.
കരിംജീരകാലിയായുള്ള പഞ്ചഗവ്യം വിഷാപഹം
കാലോചിതങ്ങളായുള്ളതാലാലത്തുതന്നന്യഥാ ഭവേത്.
ശാസ്ത്രേഷു തന്ത്രങ്ങളം പറയുന്നു ചികിത്സയിൽ
പ്രമാണമതിനാചാര്യ്യ നിയോഗം തന്നെ കേവലം. ൩൫

തൈലം താംബൂലമപ്പം ഗുളമൊട്ടു പുളിയും
സർപ്പം തേങ്ങ മോതം
ക്ഷാരദ്രവ്യം ച മാംസം ദധിയൊട്ടു സുരയും
ശാകമത്യന്തള്ളയതി
ഞത്തുള്ളും ചക്ഷുരണ്ഡം പനസവുമവിലും
തോര മാഷം കുലത്ഥം
നിത്യം വർജ്ജ്യം വിഷാർത്തൈർജ്ജ്വരതിസുഖമഥോ
ഭോജനസ്യമാതപാദ്ധ്വ. ൩൬

ഉഷ്ണപവനസേവാ ധൂളിയേല്ക്കുന്നതും മ-
റ്റതിഹ പാദസഞ്ചാരങ്ങളും ശുഷ്കാന്നം
തന്നെ ബഹുലകോപം ചിന്തശോകം ച ഹാസം
പുനരിഹ പകൽനിദ്രാം ചാപി വർജ്ജിക്ക ശ്വസൻ.

അത്യുച്ചം പറകെന്നതും പരിഹരേ-
ദ്വ്യായാമചിന്താം തഥാ
നിഷ്ഠുരോക്തികൾ ശാപവാക്യമപ്യഹോ
വർജ്ജിക്ക കേൾക്കുന്നതും
പിന്നെ മാനസദേഹപീഡകൾ വരു-
ത്തീടുന്ന കർമ്മങ്ങളു-
മെല്ലാം വർജ്ജ്യമിതെന്നു തന്നെ നിതരാം
പ്രോക്തം ഭിഷഗ്ഭിഃ പുരാ. ൪൦

പ്രാബല്യത്തിൽ കുടിച്ചീടാ മൊഴിക്കോഴക്കതാം ജലം
ബാലന്മാൎക്കതിലൎദ്ധം പോൽ കുടിക്കണമൌഷധം പുനഃ.
താന്നിക്കതൻ പ്രമാണത്തിൽ കലക്കീട്ടു കുടിക്കണം
ലേഹ്യങ്ങളെല്ലാം മുമ്മൂന്നു കഴഞ്ചീതിഹ ഭക്ഷയേൽ. ൪൧
പുരട്ടുന്നൌഷധം കേമം നെല്ലിനോടൊത്തിരിക്കണം
അഞ്ജനങ്ങൾ യവത്തോളം നീളത്തിലെഴുതു ദൃശോഃ. ൪൨
നസ്യങ്ങൾ നാസികയാം തു പന്തിരണ്ടീറ്റ് തുള്ളികൾ
ധാരയും ചെയ്യു യാമാൎദ്ധം തദൎദ്ധമിതി കേചന. ൪൩
ഏരണ്ഡാങ്കോലപത്രങ്ങളുടയ്യൂരാമണിയൻ പുനഃ
തിന്ത്രിണീ ഭൂമിതാലത്തിൻ പത്രവും നിംബപത്രവും. ൪൪
കരഞ്ജലാംഗലീപ്ലാക ബകുളത്തിന്റെ പത്രവും
ഇവയോരോന്നുമീരണ്ടും വിഷശക്തിക്ക തകരു്. ൪൫

കാടിതന്നിൽ പതററീട്ടു നാലൊന്നു കുറുകീടിനാൽ
അതുകൊണ്ടു വിയർപ്പിപ്പൂ യഥാന്യായം വിഷാർത്തനെ. ൪൭
മുനിവൃക്ഷകഷായേണ സേചിപ്പിക്കാമതെന്നിയെ
തെന്ന തന്നെ പചിച്ചിട്ടും വിയർപ്പിക്കാം വിഷാർത്തനെ. ൪൮
വിയർപ്പു മാറിയാൽ തൈലം തേപ്പൂ കാച്ചിയതഞ്ജസാ
നന്നാറി വാകക്ഷതവും തൊച്ചി പൂർവ്വാങ്കുറുന്തല. ൪൯
ഇവയിട്ടു ജലംവെച്ചു എട്ടൊന്നു കുറുകീടിനാൽ
അതുകൊണ്ടു കുളിപ്പിപ്പൂ കോഷ്ണമായോം വിഷാർത്തനെ
മഞ്ഞളും താന്നിതൻതൊലും വിഷവേഗമതും പുനഃ
വേതു വച്ചും കുളിപ്പിക്കാം കൊള്ളാം സേചനമായതും
വയമ്പും ലശുനം കിഞ്ചിൽ സൈന്ധവത്തിന്റെ ചൂർണ്ണവും
ചാററിക്കൊള്ളു കുടിച്ചീടാ നല്ല മന്ദോഷ്ണവാരിയിൽ. ൫൦
വിയർപ്പിക്കയതും തഥേൽ കുളിക്കുന്നുള്ളതും പുനഃ
പകലേ ചെയ്തുകൊള്ളേണ്ടും രാത്രിയിൽ പരിവർജ്ജയേൽ.
പാലിൽ പചിച്ച നെല്ലിക്കാ പിഷ്ട്വാ മൂർദ്ധ്നി ലേപയേൽ
കുളിച്ചാലുടനേ വൃക്ഷം വാകമൂലമതും പിബേൽ. ൫൧
അമരീനിംബപത്രങ്ങൾ വിതറിക്കൊണ്ടതിൽ പുനഃ
കിടന്നീടുക നന്നോററം വിഷശാന്തിക്കു മർത്ത്യൻ ൫൨
വിഷം നിൽക്കുന്നതിൻ മീതെയുള്ള ധാതുചികിത്സയെ
ചെയ്തുകൊള്ളേണമല്ലായ്കിൽ വിഷമേല്പൂട്ടുപോം ദ്രുതം
സേവിച്ചോരൌഷധത്തിന്നു വീര്യം പോരാതെപോകിലും
ധാതുയോഗ്യമതല്ലാതെ ചികിത്സിച്ചീടിലും തഥാ. ൫൩
വിഷം ഭിന്നിച്ചു ഭിന്നിച്ചു സന്ധിതോറുമിരുന്നുപോം
അപ്പോൾ സന്ധുക്കളെല്ലാമേ തളരും കമ്പവും വരും. ൫൪

ദാഹവും മററുദേഹത്തിൽ നാനാപീഡകളും വരും
മോഹം താനുളവാമെന്നും വരും കാലവിളംബനേ. ൯൯
തെങ്ങാത്തെങ്ങുകൾതന്നുവും കഷായം വെച്ചു പാലതിൽ
കുടിച്ചാലുടനെ തീരും സ്തംഭിച്ച വിഷമൊക്കെയും. ൱
രസമോടു കലൎന്നിട്ടു സമൂലം നിലനാരകം
പേഷിച്ചുടനുടൻ തേച്ചീടുന്നം ശ്വാസം ദേഹമൊക്കവേ.
സ്തംഭിച്ച വിഷമെല്ലാം പോം സന്ധിസാദാദിയും കെടും
തോയധാരയതും നന്നു വിഷശാന്തിക്കു കേവലം. ൱൧
വിഷവും ദാഹവും മോഹം ഭ്രമമാലസ്യമുള്ളവും
മററുമെല്ലാം ശമിപ്പാനായേററം നന്നു ജലം തുലോം. ൱൨
മുറിയാതെ വിടാതുള്ളോളം ജലധാര കഴിച്ചുടൻ
ജാഡ്യശാന്തിക്കു തോയത്തിൽ മരിചപ്പൊടി പായസമതൎന്നർ
ഔഷധങ്ങളതെല്ലാമേ തത്തത്സമയമോൎത്തുടൻ
ചെയ്തുകൊള്ളുകയും വേണം പശ്ചാൽ ഗരളശാന്തയേ. ൱൩

ഇതി ജ്യോത്സ്നികാചികിത്സായാം
ചികിത്സാക്രമാധികാരഃ.

ദേഹ്യതൈലാദിക്രമം.

നീലീപത്രം തണ്ഡുലീയം രണ്ടും കുത്തിപ്പിഴിഞ്ഞുടൻ
പഞ്ചസാരയതും ചേൎത്തു ലേഹ്യമാക്കുകമാചരേൽ. ൧
വ്യോഷം തകരമിന്തുപ്പും സൂക്ഷ്മമായി പ്പൊടിച്ചതിൽ
പാകേ യോജിച്ചുകൊണ്ടാശു സേവിപ്പു വിഷനാശനം. ൨

ശംഖപുഷ്പം പിഴിഞ്ഞുള്ള തോയം തന്നിലുമഞ്ഞിനെ
സേവിപ്പൂ ലേഹ്യമുണ്ടാക്കി വിഷമാശു ശമിച്ചുപോം. ൧൬
നീലികാമൂലവും പാടക്കിഴങ്ങും വിഷവേഗവും
ഭ്രമിയും തുല്യമെല്ലാമേ കഷായം വെച്ചു കൊണ്ടതു്. ൧൭
എട്ടൊന്നായാൽ പിഴിഞ്ഞിട്ടു സിതയും ചേൎത്തുകൊണ്ടിഹ
ലേഹ്യം സമാചരേൽ പാകേ മധുവും ചേൎത്തുകൊള്ളണം.
വയമ്പും ചന്ദനം വ്യാഘ്രമശ്വഗന്ധം ത്രിജാതകം
മുസ്താ സൈന്ധവകായങ്ങൾ ചൂൎണ്ണവും യോജയേൽ തദാ.
സൎപ്പാദികൾവിഷത്തിന്നും മൂഷികാദിവിഷത്തിന്നും
നന്നേറും കക്ഷിരോഗാദിയെല്ലാം ചൊവതിന്നും ഗുണം. ൧൮
വിഷശാന്തി വരുത്തുന്നൊരൌഷധങ്ങൾ പചിച്ചുടൻ
യുക്ത്യാ നിൎമ്മിച്ച ലേഹ്യങ്ങളെല്ലാം നന്നു വിഷാമയേ. ൧൯
ഇപ്പറഞ്ഞ മരുന്നെല്ലാം മുക്കുടിയ്ക്കു ഗുണം തഥാ
ആട്ടിൻമോർ തന്നെ കൊള്ളേണം മാഹിഷം ഗവ്യവും ത്ര്യ
തൈലം ദ്വിപ്ലുതരസേ കാച്ചിത്തേപ്പൂ വിഷാപഹം (രജൻ
മധുകം ചന്ദനം രാത്രി ചേണ്ടപാവും കല്ക്കമായിഹ. ൨൦
തഥാ കയ്യുണ്ണിനീർതന്നിൽ കാച്ചും തൈലവുമുത്തമം
അതിന്നു കല്ക്കം മധുകം വാജിഗന്ധം വചാപി ച. ൨൧
ശതക്രതുലതാനീലീപത്രങ്ങൾക്കുള്ള നീരതിൽ
തൈലം പചിയ്ക്കു കല്ക്കത്തിന്നശീരം ദേവദാരുവും. ൨൨
ചന്ദനം യഷ്ടികാ ശ്യാമാ തകരം മഞ്ഞളും തഥാ
മുസ്താ ഫലത്രയം കൊട്ടം സമാംശം ചേൎത്തുകൊണ്ടിവ.
മന്ദാഗ്നിയിൽ പചിച്ചിട്ടു പാകം സൂക്ഷിച്ചരിച്ചുടൻ
തേച്ചുരുണ്ടു കുളിപ്പിയ്ക്കു നിശ്ശേഷവിഷനാശനം. ൨൩

ദ്ര്വ്യാനാല്പാമരത്തോയേ പചേത്തൈലം വിഷാപഹം
നന്നാറി ചന്ദനം നീലീ മേഷശൃംഗീ ച കല്ക്കമാം. ൧൬
അമൃതും ദശപുഷ്പങ്ങളും പിഴിഞ്ഞെടുത്ത രസത്തില്പ്പ
കാച്ചിത്തേച്ചീടലാം തൈലം കല്ക്കത്തിന്നു കടുത്രയം. ൧൭
വിഷവേഗങ്ങളും പാടക്കിഴങ്ങും രണ്ടുമഞ്ഞളും
ചന്ദനം ശാരിബാമൂലം മുസ്താ രാസ്നാ ച മാഞ്ചിയും. ൧൮
ഉശീരാംശുമിവയെല്ലാമേ കൂട്ടി കാച്ചിയ തൈലവും
തേച്ചാൽ വിഷങ്ങളെല്ലാമേ തീരുമാരോഗ്യവും വരും. ൧൯
അമൃതിൻവള്ളി പാച്ചോററി വിലപം നെല്ലിക്കയെന്നിവ
പലം മുമ്മൂന്നിതോരോന്നു വെള്ളം പന്ത്രണ്ടു കൊണ്ടതിൽ,
കഷായം വെച്ചുകൊണ്ടാറു നാലൊന്നായാലതിൽ പുനഃ
നാനാഴിയെണ്ണയും ചേർത്തിട്ടത കല്ക്കുന്നിനീരതും. ൨൦
ദ്ര്വ്യാരസമതും പാലും രണ്ടുമോരോരിടങ്ങഴി
ചേർത്തുകൊണ്ടതു കാച്ചേണം സൂക്ഷിച്ചു മൃദുവഹ്നിയിൽ. ൨൧
ചന്ദനോശീരതകര സുരദാരു പാചി മാഞ്ചിയും
കൊട്ടം മഞ്ചട്ടി കർപ്പൂരം ശതാഹ്വാഗന്ധം ജലം പുനഃ. ൨൨
ഏലം പതിമുകം തൈലം മധുകം ചർമ്മപത്രവും
കല്ക്കമായിവയെല്ലാമേ ചേർത്തു കാച്ചിയരിച്ചത്. ൨൩
തേച്ചുകൊൾക ഭുജംഗാനാം ത്രിവിധാനാം വിഷങ്ങളും
കീടാഖുവൃശ്ചികാദ്യാദിജന്തൂനാമായവയും പുനഃ. ൨൪
സ്ഥാവരോത്ഥമതായുള്ള വിഷങ്ങളും വിവിധങ്ങളും
തൈലേനാനേന തീർന്നീടുമാശു മററുള്ള രോഗവും. ൨൫
ചന്ദനം മധുകം രണ്ടും കഷായം വെച്ചതിൽ പുനഃ
തൈലം കാച്ചുക കല്ക്കത്തിന്നായവയും നറുനീണ്ടിയും. ൨൬
നാനാവിഷാമയേ പത്ഥ്യമതതൈലം പുരാതനം

ദ്രോണാം ശ്ച ചൈതികക്ഷൌദ്ര കൈതദ്രവ്യ വിശേഷതഃ.
ഇടിച്ച നീലികാപത്രം പിഴിവു ചെറുചീരയും
നാഴിനെയ്യൂറ്റു നാനാഴി നീരും തന്മൂലകല്ക്കവും. ൯൯
വെന്തെടുത്തതു സേവിച്ചാൽ ഗരമെല്ലാമൊഴിഞ്ഞുപോം
അന്നത്തിൽ കൂട്ടിയുണ്ടാലും വേണ്ടതില്ല വിഷം കെടും.
അവൽപ്പൊരി ക്ഷൌദ്രവേഗ കചാദേ തൃഷ്ണകല്ക്കിത
വിപചേൽ ഗോഘൃതം നാനാ വിഷശാന്തികരം പരം.
നീലീമൂലം പലം രണ്ടു വെപ്പിൻതോൽ പലമൊന്നിഹ
കരഞ്ജപത്രവും തദ്വൽ ചതുഷ്പ്രസ്ഥജലേ പചേൽ.
നാലൊന്നു ശേഷമുള്ളപ്പോൾ നാഴിനെയ്യും പകർന്നുടൻ
കല്ക്കത്തിന്നമരീമൂലം വചാ വ്യോഷം നിശാദ്വയം. ൱
യഷ്ടീ കലിംഗം സിന്ധൂത്ഥ മശ്വഗന്ധം നതം പുനഃ
ചന്ദനം മുസ്തയും പാടക്കിഴങ്ങും വിഷവേഗവും. ൱൧
കൂട്ടി വെന്തിതു സേവിക്ക വിഷമേറി വിഷാമയേ
തൽക്ഷണാൽ ക്ഷൌദ്രമഖിലം സർപ്പമൂഷാദിസംഭവം.
ശാന്തിം പ്രയാതി മർത്യാനാമസ്യ വീര്യപ്രഭാവതഃ
അമൃതോപമമത്യർത്ഥം നാമ്നാ നീലീഘൃതം ത്വിദം. ൱൨
ബ്രാഹ്മി കഞ്ഞിപ്പിഴിഞ്ഞുള്ള തോയം നെയ്യിൽ ചതുർഗുണം
ലശുനം ജീരകം രണ്ടു മിന്തുപ്പും വിഷവേഗവും ൱൩
പാഠാ ഹരിദ്രായുഗ്മം ച വചാ വ്യോഷം യവാഷകം
രോഹിണ്യതിവിഷാ പത്ഥ്യാ ദാഡിമം മലയോൽഭവം. ൱൪
കല്ക്കത്തിന്നിവ കൂട്ടീട്ടു വെന്തു സേവിക്ക നെയ്യിതു്
സമസ്തവിഷരോഗങ്ങളും ഗ്രഹവും ക്ഷതരോധവും. ൱൫
ബാലന്മാർക്കിതുകൊണ്ടുണ്ടാം മേധാവൃദ്ധി പാണ്ഡു കാമില
ഇത്യാദിയെല്ലാം തീർന്നീടും വർദ്ധിക്കും ബുദ്ധി വിദ്യയും. ൱൬

പാഠാ മൂൎവ്വീ പടോലം ച പപ്പടം ബ്രഹ്മീ നിംബവും
യവാഷം രോഹിണീ മുസ്തമിവയെല്ലാം പചിച്ചുടൻ. ൪൧
നാലൊന്നായാൽ പിഴിഞ്ഞിട്ടു ഘൃതവും ചേൎത്തുകൊണ്ടതി
പാകേ ചന്ദനവും കുഷ്ഠം പുത്തരിച്ചുണ്ടമൂലവും. ൪൨

കണാ കലിംഗം ത്രായന്തി കല്ക്കീകൃത്യ സമന്തതഃ
സൂക്ഷിച്ചുരിച്ചു സേവിപ്പൂ നാനാവിഷവിനാശനം. ൪൩

വിശേഷാന്മണ്ഡലിക്ഷേപജ ക്ഷതവും ദുഷ്ടക്ഷതവും
ശോഫദുൎഗ്ഗന്ധതോയങ്ങൾ നിസ്രവിക്കുന്നതും കെടും.

മറ്റും കാകോളജാലത്താൽ സംഭവിക്കുന്ന പീഡകൾ
എല്ലാം ശമിച്ചുപോം ശീഘ്രം മഹാപസ്മാരവും തഥാ.

ചൊറികുഷ്ഠങ്ങൾ പാണ്ഡ്വാദി കാമിലാ ഭ്രമമെന്നിവ
മറ്റു പിത്തപ്രകോപത്താലുണ്ടാകുന്നവയൊക്കയും. ൪൪

തീൎന്നുപോം കാന്തിയും പുഷ്ടി മേധാരോഗ്യാദിയും വരും
ശ്രേഷ്ഠമത്യന്തമേതത്തു ദേവൈരപി സുപൂജിതം. ൪൫

ബ്രഹ്മീമൂലതോയം ച തൽപത്രരസവും സമം
ചതുൎഭാഗം ഘൃതം ചേൎത്തു പചേത്തദ്ദ്രവകല്ക്കിതം
സേവിപ്പൂ വിശപകാകോളേ പൈത്തികേ തു വിശേഷതഃ

ഇതി ജ്യോത്സ്നികാചികിത്സായാം
ലേഹ്യതൈലാദിക്രമാധികാരഃ.

സുധാകലാദിനിരൂപണം

അഗ്നിലക്ഷണം

എണ്ണനെ കാച്ചി വാങ്ങീട്ടു ഹോമിച്ചാലുള്ള ലക്ഷണം
പാവകൻ നീലവർണ്ണത്തിൽ ജ്വലിച്ചാൽ മരണം ഫലം. ൧
രക്തവർണ്ണമതായീടിൽ ഫലം ക്ലേശമതായ്വരും
നിരർത്ഥം ഫലമാം പിന്നെ വെളുത്താകിലതിന്നിഹ. ൨
പിംഗലിച്ചു ജ്വലിച്ചീടിൽ വരമിഷ്ടാഫലം ദ്രുതം
ആഗ്നേയങ്ങളതും കൂടെ ചിന്തിപ്പൂ മതിമാൻ ഭിഷക്. ൩
അഗ്നിജ്വാല കിഴക്കോട്ടു പാഞ്ഞീടിൽ കാംക്ഷിതം വരും
അഗ്നികോണത്തതെന്നാകിൽ അഗ്നിഭീതിയതാം ഫലം. ൪
ദക്ഷിണേ പ്രാണനാശം ച കന്യായാം ചിത്തവിഭ്രമം
ശാന്തി തന്നെ ഫലം ചൊല്ലാം പാവകേ പശ്ചിമാശ്രിതേ.
വായുകോണത്തു പാഞ്ഞീടിൽ ഗുണമില്ലിഹ രോഗിണാം
വഹ്നിജ്വാല വടക്കാകിൽ ഭീതിയില്ല ശുഭം ഫലം. ൫
ഈശാനകോണത്താകുമ്പോൾ ഫലം മംഗലമായ്വരും
കത്തി തെളിഞ്ഞു മേല്പോട്ടു തന്നെ ജ്വാലകളെങ്കിലോ. ൬
രോഗശാന്തിയുമായുസ്സും മറ്റുള്ളിഷ്ടങ്ങളും തഥാ
സദ്യോ ലഭിക്കും മർത്ത്യാനാം പാവകസ്യ പ്രസാദതഃ. ൭
വല്ലാതെ ശബ്ദവും പിന്നെ പൊട്ടലും പൊരി പാറലും
കൂടാതെ വലമേ കൂടെ ചുഴന്നാലേറ്റവും ഗുണം. ൮

പൂർവ്വപക്ഷപ്രതിപദം മുതലായതിൻ കലാ
വലത്തെ ഭാഗമേ കൂടെ കയറും പുരുഷന്നിഹ. ൯
മറുഭാഗമിറങ്ങീടും കൃഷ്ണപക്ഷേ ക്രമാൽ പുനഃ
നാരികൾക്കിടത്തു ഭാഗത്തു കാണേണം സ്ഥാനമിങ്ങിനെ. ൧൦

സുധാകല കരേറുന്നോരംഗവും പറയാം ക്രമാൽ
അംഗുഷ്ഠം പാദവും സന്ധി ജാനു ഗുഹ്യം ച നാഭിയും. ൧൨
ഹൃദയം കുചവും കണ്ഠം നാസികാ നേത്രകർണ്ണവും
ഭ്രൂമദ്ധ്യം നെററി മൂർദ്ധാവും സ്ഥാനങ്ങൾ പതിനഞ്ചിവ. ൧൩
സുധായാ സ്സുപൂർണ്ണമെ സ്ഥാനെ വിഷവും നിൽക്കുമെപ്പോഴും
സുധാകല വിമർദ്ദിച്ചാൽ തീർന്നുപോം വിഷമൊക്കെയും. ൧൪
തഥാ വിഷാംഗം മർദ്ദിച്ചാലേറെ വർദ്ധിച്ചുപോം വിഷം
അതുകൊണ്ടതു ചെയ്യൊല്ലാ ചെയ്തീടിൽ പാപമാസ്ഥിതം.
വിഷം നിൽക്കുന്നൊരംഗത്തിൽ കടിപെട്ടവനെങ്കിലൊ
ശീഘ്രം മൃത്യു വരും കഷ്ടം പലതും ചെയ്കിലും തഥാ. ൧൫
സുധാകലായാം ദംശിച്ചു ഗുളികൻ താനുമെങ്കിലും
വിഷപീഡകളുണ്ടാകയില്ല പീയൂഷവീര്യതഃ. ൧൬
കണ്ഠത്തിൽ ക്ഷ്വേളമാകുന്നവാം ഭക്ഷിക്കുന്നവയൊക്കെയും
ക്ഷ്വേളാകാരം സ്മരിച്ചീടിൽ ക്ഷ്വേളമായ്പോം ഭുജിച്ചത്.
സുധാകല വരും കാലമമൃതാം വിഷമെങ്കിലും
അതുകൊണ്ടമൃതായിട്ടു നിരൂപിച്ചു ഭുജിക്കണം. ൧൭
ഏവം സ്മരിച്ചു ഭക്ഷിച്ചാൽ ബുദ്ധി,പുഷ്ടി,ബലങ്ങളും,
കാന്തി,യാരോഗ്യ.മായുസ്സും, വർദ്ധിച്ചീടും സുഖാദിയും. ൧൮
ദുഃഖം,പാരുഷ്യ,പലിത, ജരാ,തങ്കാദിയും കെടും
അമൃതിൻകല ഗുഹ്യത്തിൽ വരുമ്പോൾ വശ്യമാം തഥാ ൧൯
സുധാകല വിമർദ്ദിച്ചാൽ ചുംബിച്ചീടുകിലും തഥാ
ഗാഢമായ് നോക്കിയെന്നാലും വശ്യായ ഭവതി ക്രമാൽ.
സുധാകലയുടെ മദ്ധ്യത്തിൽ ചിന്തിപ്പൂ പ്രാണവായുവെ
നിത്യവും ദൃഢമായെന്നാലായുസ്സുണ്ടാമത്ഭുതം ഗുണാം. ൨൦

കാന്തിയും പുഷ്ടിയും ശ്രീയും വയസ്സും ബലവും വരും
സത്വ,തേജോ,മേധാരക്ഷാകരമായും വരും പരം. ൨൪

ഔഷധഗ്രഹണവിധി

ആർദ്രാ പ്രജകളെല്ലാം [illegible] ബീജസംഭവൻ
കണ്ടിച്ചീടുമതിന്നായി കല്പിച്ചോരൌഷധങ്ങളും. ൨൫
ഔഷധങ്ങളെ കണ്ടിപ്പാ[illegible]മായും
കല്പിച്ചാണോഷധീപാർശ്വം [illegible] സുപ്രഭാ.
വിധി കൂടാതെ കണ്ടാലൌഷധങ്ങൾ [illegible]
[illegible] വീര്യം [illegible] സാ.
അതുകൊണ്ടവയെ പൂർവ്വം പ്രണമ്യ വിധിവത് സുധീഃ
ഔഷധത്തിന്റെ പാർശ്വത്തിൽ [illegible] കുസുമാളികം.
[illegible] ജപിക്കണം [illegible] പൂർവ്വകം
പ്രദക്ഷിണം പരിക്രമ്യ നമസ്കൃത്യാത്തമൌഷധം. ൨൬

(മന്ത്രം)

[ഓം നമോ ഔഷധീഭ്യഃ ഉത്ഭാവനേഭ്യോ [illegible] [illegible] കൃത്സ്യാകരപാം വഷ വഷ ഹന ഹന ദഹ ദഹ മാരയ മാരയ [illegible] നമഃ]

ഇതുകൊണ്ടു പ്രകാരത്തിലൌഷധങ്ങളെടുക്കുക
വീര്യം പൂർണ്ണമതാമെന്നാലൌഷധങ്ങൾക്കതാകയും.
ഒരു യോഗത്തിലീവണ്ണം [illegible] ഗ്രഹിച്ചുള്ളൊരൌഷധം
ഒന്നു കുറ്റ്കയെന്നാൽ മറ്റെല്ലാറ്റിനും ബലം വരും. ൨൭
ഉമാനാഥനെ വന്ദിച്ചിട്ടൌഷധം തൊട്ടുകൊണ്ടുടൻ

ജപിപ്പൂ 'താൎക്ഷ്യമന്ത്ര'ത്തെ 'സുധാഹൃദയ'വും പുനഃ ൩൩
ധാന്വന്തരാദി മന്ത്രങ്ങൾ യഥായോഗ്യം ജപിച്ചുടൻ
ഞെളുതാകെ നിരൂപിച്ചി ട്ടൌഷധത്തെക്കൊടുക്കുക. ൩൪
ധന്വന്തരിം മഹാവിഷ്ണും ഗരുഡം പാൎവകം പുനഃ
മാൎത്താണ്ഡമശ്വിനീദേവൌ ദുൎഗ്ഗാം മൃത്യുഞ്ജയം തഥാ.
സംപൂജ്യ സൂൎയ്യമാചാൎയ്യ 'പാദപത്മം' വിശേഷതഃ
ഉചിതമായി നിരൂപിച്ചിട്ടൌഷധങ്ങൾ കുടിക്കണം. ൩൫
വിഷരോഗം ശമിപ്പാനായ്, മായുസ്സിൻെറ ബലത്തിനും
ഭക്തിപൂൎവ്വം കഴിപ്പിക്കണമീശ്വരസേവകൾ. ൩൬
ഗണനായകഹോമം ച ഭഗവൽപൂജയും പുനഃ
ഭാസ്കര നമസ്കാരം മൂലമന്ത്രജപം തഥാ. ൩൭
ഗോപാലകം തന്ത്രസൂക്തം പൌരുഷം സൂക്തമേവ ച
ഐകൊളിഷകം ഭേയപഞ്ചു നിവേദ്യം മധുരത്രയം. ൩൮
ധാന്വന്തരജപം തദ്വത്തദീയം ഹോമപൂജയും
'മൃത്യുഞ്ജയ'വും ഹോമം ച ശങ്കരന്നംബുധാരയും. ൩൯
ക്ഷീരധാരയും നന്ന 'ശൂലിനീ'ജപവും തഥാ
വിശേഷിച്ചു വിഷം തീൎപ്പാൻ ഗരുഡാഷ്ടോത്തരം ശതം
വിഷ്ണുസാഹസ്രനാമം ച പൂജയും സൂൎയ്യസേവയും
ഖഗേശപ്രീതി തന്നെ കഴിച്ചീടിൽ ഗുണം ഭൃശം. ൪൦
വിപ്രഭോജനവും വേണം ഭിഷഗ്ഗണകപൂജയും
മറ്റുള്ള സജ്ജനങ്ങൾക്കും പ്രസാദത്തെ വരുത്തണം. ൪൧
ഗ്രഹാരാധനപൂജാ ച ബലിയും തൎപ്പണങ്ങളും
യഥാശക്തി കഴിക്കണം മറ്റുള്ളീശ്വരസേവയും. ൪൨

ക്രിയാവസാനേ ശാന്തികർമ്മ ശകലമേകിന്ന ചെയ്യുകൽ
പ്രസാദിപ്പിക്കയും ചെയ്യണം കല്യാണഫലസിദ്ധയേ. ൪൮

ഇതി ജ്യോത്സ്നികാചികിത്സായാം
സ്വധാകരാദിനിരൂപണാധികാരഃ.

ആഖുവിഷത്തിന്

കുലചന്ദ്രഃ, കരവല്ല,ശ്ച വിഷവാതി,ശ്ചാനകഃ,
ക്രൂരകോ/ പുഷ്ഗ,ശ്ച കർമ്മരോ, മേഘനാദ,ശ്ച ഭ്രതകഃ. ൧
തീക്ഷ്ണ,സ്സുലേഖ,സ്സുഭാസ്യ,സ്സുരന്ത,സ്സുമുഖ,സ്സൂഥാ
ഏകചാരീ, ശ്വേത,ശ്ച കീർത്തിതാഷ്ടാദശാഖവഃ. ൨
ഏവം മൂഷികവംശങ്ങൾ പതിനെട്ടുണ്ടവററിന്
ഓരോ കാലങ്ങളിലൊരോന്നിനുറവാകുന്ന വിഷം ഇതിലാം.
പതിനാറെലികൾക്കുള്ള വിഷങ്ങളോരോ ധാതുവിൽ
കടന്നാലത്തരത്തിലുള്ള ലക്ഷണങ്ങളും ചികിത്സയും. ൩
വെവ്വേറെ ചൊന്നതെല്ലാം തിരിച്ചറിവാൻ പണിയേററവും
ആകയാലിഹ സാമാന്യം ചികിത്സാ ലക്ഷണങ്ങളും. ൪
ചൊല്ലുന്നു പ്രാണിനാം സാക്ഷാദുപകാരാർത്ഥമായിഹ
ഇവററിൻ പല്ലു പെട്ടാലും മൂത്രം ദേഹേ പതിക്കിലും. ൫
നഖങ്ങൾകൊണ്ടു ദേഹത്തിൽ മുറിഞ്ഞീടുകിലും തഥാ
ശവശുക്ലാദിയിണങ്ങളുമുപജീവിച്ചിതാകിലും. ൬
വിഷപീഡകളുണ്ടാകും ക്രമന്നാൽ പ്രാണികൾക്കിഹ
കടിച്ചുള്ള പ്രദേശത്തു തഴമ്പായിട്ടിരിക്കിലും. ൭
പുൺ പെട്ടിട്ടുണങ്ങാതെ മനോവ്യഥയോടിരിക്കിലും

വിഷമുണ്ടത്രേ ദഷ്ടന്റെ ദേഹത്തിങ്കലതോർക്കണം. ൯
ദംശപ്രദേശേ വീങ്ങീടും നൊമ്പരങ്ങളുമാം തുലോം
തലനോവോട്ട് പനിയും കക്ഷിവേദനയും തഥാ ൰
രുചിയൊന്നിലുമില്ലാതെ വന്നീടും നേത്രരോഗവും
കമ്പവും കഫവും ശീതം തഥാ സർവ്വാംഗസാദവും. ൰൧
മേലെല്ലാം വട്ടമായിട്ട് പൊട്ടും ക്രമഞ്ചൊറിയും പുനഃ
നൊമ്പരങ്ങൾ ശരീരത്തിലെല്ലാം വർദ്ധിച്ചു വന്നിടും ൰൨
ആതപേ പ്ലുഷ്ടിയുമുണ്ടാകും മൂക്കിലൂടെ ജലം വരും
മലമൂത്രങ്ങൾ ബന്ധിക്കും പിടകാം പലതും വരും ൰൩
എലിതൻ നഖദന്താദി തട്ടിയാൽ വന്നപ്പോഴേ
കയ്യുണ്ണിവേരും മൂർഖാവിൽ തേച്ചീടുക വിഷമാത്രപോം.
കാർപ്പാസപല്ലവം തൈരിലേ പേഷിച്ചിട്ടു കുടിക്കിലും
തഥാ തൈലത്തിലാകാശതാർക്ഷ്യച്ചൂർണ്ണം കുടിക്കിലും. ൰൪
കാർപ്പാസപത്രം ക്ഷീരത്തിൽ പിഴിഞ്ഞിട്ടതിലപ്പോഴേ
കിഞ്ചിൽ ചൂർണ്ണമതും കൂട്ടി കൊടുപ്പൂ മൂഷികാർത്തന് ൰൫
കഴഞ്ചോളം ജലേ നിന്ന കുടിപ്പൂ പ്രാതരഞ്ജസാ
മൂർഖാവിനെ കടഞ്ഞീട്ട് പിന്നൊടെക്കരഞ്ഞെറിഞ്ഞിട്ട്. ൰൬
ശീതപ്പെട്ട വിറപ്പോളം മുങ്ങേവേണം യഥാബലം
ദിനത്രയമതീവണ്ണം ചെയ്തുകൊള്ളു വിഷം കെടും. ൰൭
ഒന്നരദ്ദിവസം ചൊല്ലും മുമ്പിലേ ചെയ്തുകൊള്ളണം
അല്ലായ്കിലൌഷധം മററു കുടിക്കേണം പുരട്ടണം. ൰൮
ചെറുചീരം സമൂലത്തെ കാടിനീരിൽ പിഴിഞ്ഞതു
തഥാ ശിരീഷപഞ്ചാംഗം പായയേൽ ക്ഷ്വേളശാന്തയേ.
അങ്കോലമൂലം ക്ഷീരത്തിൽ കുടിപ്പൂ കാമ്പിക / ഥവാ
അരച്ചുചാരണയും നീലീമൂലവും ചെറുചീരയും ൨൰

തുല്യമായി കുടിപ്പിച്ചു ഘ്രാണ തേപ്പു വിഷാപഹം
ശ്വേതാർക്കമൂലം ഗന്ധം ച ഗോക്ഷീരേ പായയേത്തഥാ
ഉന്മത്താർക്കദലം വെളിപ്പരുത്തിക്കുള്ള പത്രവും
പിഴിഞ്ഞ നീരിൽ കായത്തെ മേളിച്ചിട്ടു പുരട്ടുക. ൮൬
കടുത്രയം കുടിദ്ദൂർണ്ണം തഥാ സൈന്ധവചന്ദനേ
ലേപനം ചെയ്കയും വേണം വിഷശാന്തിക്കു മസ്തന് ൮൭
കുരളക മരഘാരിടെ മൂലവും ചന്ദനം വചാ
നന്നാറി പാടതൻവേരും ശംഖുപുഷ്പി, മവൽപ്പൊരി. ൮൮
ഇവയെല്ലാം സമം കൂട്ടി തത്തുല്യം വെള്ളുടമ്പുതൻ-
പത്രവും കൂട്ടി ഗോക്ഷീരേ പിഷ്ട്വാ സപ്തദിനം പിബേൽ
ലേപനാദികളും ചെയ്തു വിഷവും തീർന്നുപോം ദ്രുതം
നാനാമൂഷികജാതോഷങ്ങൾ വിഗതം പോയ് മറഞ്ഞിടും. ൮൯
പൊഴ്പ്പരത്തിത്തൊലിയൻെറ രസത്തിൽ തഴുതാമയും
മുരിങ്ങാത്തൊലി കൊന്നത്തൊലിയും കുരളകവും
വയമ്പും ചന്ദനം പാടക്കിഴങ്ങും ഗൃഹധൂമവും
പിഷ്ട്വാ സർവ്വാംഗവും തേപ്പു നഷ്ടമാം മൌഷികം വിഷം.
കഴഞ്ചോരോന്നു കൊള്ളണം കുറയാതെ ഫലത്രയം
പൂണ്ടവർ മുക്കഴഞ്ചാവു പൊടിച്ചിട്ടവയൊക്കയും. ൯൦
കള്ളിപ്പാലിലരച്ചിട്ടു ചെപ്പുപ്പാത്രത്തിലിട്ടതിൻ
അടച്ചാതപമുള്ളേടം വച്ചുകൊണ്ടുണക്കുക. ൯൧
പൊടിച്ചു പൊടിയാക്കീട്ടു മുമ്പിലുള്ളന്ന ചോറതിൽ
നെയ്യും പൊടിയതും ചേർത്തു ഭക്ഷിപ്പു വിഷമാറ്റുപോം
ഉപ്പുനീരിൽ നനച്ചിട്ടു തിലം തോലു കളഞ്ഞുടൻ
പൃക്കമൊപ്പിച്ചു പൂഴ്ത്തിച്ചു മെളിച്ചു ഉരുളയാക്കണം. ൯൨
സേവിച്ചുകൊണ്ടാലതിനാ വൈരസ്യങ്ങളകന്നു പോം.

പശുവിൻപാലിലരെട്ടാന്നു കള്ളിപ്പാല കലൎന്നതൽ. ൩൫
കാച്ചിക്കൊണ്ടാറ തൊട്ടിട്ട ഘൃതമാക്കി ക്ഷണക്കക
ഉദ്ധൃത്യ വെണ്ണ സേവിപ്പാലൊഴിയും മൌഷികം വിഷം.
ശിവമല്ലിയുടെ വേരും പുഷ്പവും ചന്ദനം വചാ
വിഷവേഗം തഥാ പാടക്കിഴങ്ങും മരെണ്ണതളും. ൩൬
മുന്തിങ്ങാ രോഹിണീ വ്യാഘ്ര പൃഥുകപ്പാലിയെന്നിവ
തുല്യമായിപ്പൊടിച്ചിട്ടു സേവിപ്പു തേനമായത്ത് ൩൭
മറന്നുപോരയെന്നിപ്പം കൂട്ടിക്കൊൾക പൊടിച്ചതിൽ
അഞ്ജനം നശ്യതിക്ഷേപളം തിമിരം ഹി തഥാഞ്ജനാ. ൩൮
പറിച്ച തുമ്പ പുകയതക്കിപത്രം വെള്ളത്തു്
പുകയേററം പിടിപ്പാലങ്ങട്ടത്തിട്ട പൊടിച്ചതിൽ. ൩൯
നാലൊന്ന സൈന്ധവം ചേൎപ്പൂ തൎക്കമം ടങ്കണം തഥാ
തേനിൽക്കുഴച്ചു സേവിപ്പു സമസ്താഖുവിഷാപഹം. ൪൦
പൊരിച്ചാനയടിമൂലം ശതമൂലീടെ കന്ദവും
കൊട്ടത്തേങ്ങാപ്പുറന്തോലും നീലിച്ചുള്ള കഴിമ്പതും. ൪൧
തുക്കിത്തുല്യമതാക്കിട്ട വറുത്തിട്ടരെച്ചത്
തൊട്ട തേച്ചാലൊഴിഞ്ഞീടും വീക്കം മൌഷികദോഷജം.
വീക്കം പാരമതായീടിൽ മണ്ഡലിക്ക പറഞ്ഞവ
മരുന്നും ധാരയും ചെയ്താലൊഴിയും വിഷവീക്കവും. ൪൨
ജലദോശീരശീതം ച വിശപം പൎപ്പടതോയവും
കഷായം വെച്ചു സേവിച്ചാൽ പനി ശീഘ്രമൊഴിഞ്ഞു-
നീലീ,കരഞ്ജ,പിചുമന്ദ,ശിരീഷ,ശംഗു- [പോം.
മുസ്താ,ഗുഡൂ,വിശപ്രസന്ന,ചന്ദനാനി
എള്ളിഃ സമാംശസഹിതൈഃ പരിപാകചമാഭിഃ
ശീഘ്രം വിനാശയതി മൂഷികദോഷജാതം. ൪൩

പാഠാ,ശിരീഷ,പൃഥുകാഖ്യ,വചാ,ഹരിദ്രാ,
കുഷ്ഠാ,ബ്ദ, വിശ്വ,മധുകൈ,സ്സമഭാഗയുക്തൈഃ
കല്കോ ഹരത്യഖിലമൂഷികദോഷജാതം.
ക്ഷൌദ്രം ക്ഷണേന മധുനോ ഹി യഥാ ഗുണൌഘം.

പഞ്ചാംഗം ച ശിരീഷജം ത്രികടുകം
കാരകാളവേഗം വചാ
പഥ്യാ ചന്ദന,വാജിഗന്ധ,തഗരോ,
ശീരാ,ബ്ദ,നിംബത്വചഃ
സംകല്പ്യാസ്തു സമാംശമത്ര തു ജലേ-
പ്യേതൽ സമസ്തം പ്രഗേ
പീതം സൈന്ധവസംയുതം പരിഹരേൽ
കാരകാളമാഖ്യൂത്ഭവം. ൪൧

നാലിടങ്ങഴി കൊള്ളുന്നം കറുകക്കള്ള നീരത്
നാനാഴിയെണ്ണയും ചേൎത്തു കാച്ചു കല്ക്കസ്യ യഷ്ടിയാം. ൪൨
മരപ്പൂഷം പിഴിഞ്ഞുള്ള തോയെ കാച്ചുകിലും ഗുണം
തഥാ ഭൃംഗാമൃതരസേ കാച്ചിക്കൊണ്ടുള്ള തൈലവും. ൪൩
മൂഷികാൎത്തന്നു തേച്ചിട്ടു കുളിപ്പാൻ ഗുണമേറവും
കുളിച്ചാലപ്പോഴേ നല്ലാരൌഷധത്തെ കുടിക്കണം. ൪൪
സങ്കടം പലതും പാര മേറീടിലവനപ്പോഴേ
ഛൎദ്ദിപ്പിക്ക ഗുണം ശീഘ്രം സരിപ്പിച്ചീടിലും തഥാ. ൪൫
നിലനാരകമൂലത്തെ ക്ഷീരംതന്നിൽ കുടിക്കിലോ
ആഖുജാതമതായുള്ള വിഷം ഛൎദ്ദിച്ചുപോം ഗുണാം. ൪൬
തഥൈവ മഹിഷീമൂത്രേ കലിച്ചു പേച്ചുരക്കത്തെ
കാടിയിൽ പുന്നബീജത്തെ കുടിച്ചാലും വമിച്ചുപോം. ൪൭
കരുവള്ളിയുടെ മൂലം വിരകിൻ കുരുവും തഥാ

ഇവയൊന്നെണ്ണയിൽ പീത്വാ വിഷം ശമിച്ചുപോം ധ്രുവം.
കാലമേറെ കഴിഞ്ഞീടിലിവയൊന്നു കൊണ്ടുടൻ
എണ്ണ തേച്ചിളകവെച്ചു നിർത്തീട്ടു വിഷമശ്ശമനെ. ൧൭
എന്നാൽ ശമിച്ചുപോയീട്ടു മാഖ്യനാം വിഷമൊക്കെയും
ചന്ദനം ശ്ലേഷ്മതോയത്തിൽ കുടിച്ചാൽ ശമിച്ചു നിന്നുപോം.
പരിപ്പും മലതാം ചുക്കും ബലാ വില്വം ച ധാന്യവും
കഷായം വെച്ചു സേവിച്ചാൽ ശമിക്കയെല്ലാ മിളച്ചുപോം.
കാവികല്ലഞ്ജനക്കല്ലും ചുക്കും തിപ്പലി യഷ്ടിയും
ധാത്രീഫലമതും തേനിൽ സേവിച്ചാൽ ശമിച്ചു നിന്നുപോം.
ആവണക്കെണ്ണയും പാലും കടിസ്സാലിളകം മലം
തഥാ ച കൊന്ന സേവിപ്പു കാഞ്ഞിരവള്ളമതിൽ പുനഃ.
അമൃതും പൂഗവും പത്ഥ്യാ കഷായം ചുക്കുമായുടൻ
വെച്ചു സേവിച്ചുകൊൾകെന്നാൽ ഉടനേ സരണം വരും
കമ്പിപ്പാലയുടെ വേർമേൽ തൊലിയും നൽക്കടുകയും
അമൃതും ചുക്കുമാണ്ടുള്ള കഷായം തു വിരേചകം. ൧൮
സ്നാനം ചന്ദനപാനം ച ദധിഭോജനമെന്നിവ
ചെയ്യുകൊണ്ടാൽ ശമിച്ചീടും സരണം ചെയ്യൌഷധയോഗജം.
കഷായം വെച്ചു നല്ലോരു കരളക, മരൽപ്പൊരി
നാലൊന്നായാൽ പിഴിഞ്ഞിട്ടു അതിൽ നാലൊന്നു നെയ്യു
പകർന്നു വെന്തു കൊള്ളേണം കല്ക്കത്തിന്നു കടുത്രയം ൧൯
സേവിച്ചാൽ മൂഷികക്ഷോഭമൊഴിഞ്ഞീടുമശേഷവും
കൊട്ടം കുമിഴിൻവേരും കഷായം വെച്ചതിൽ പുനഃ
വെന്തുകൊള്ളാം ഘൃതം കല്ക്കം മധുകം മുന്തിരിങ്ങയും.
സമം നെയ്യോടു ഗോമൂത്രം കൂട്ടി വെന്തു കുടിക്കണം
തഥാ ബ്രാഹ്മീരസേ വെന്തു സേവിച്ചാലും ഗുണം ഉളവാം.

ആഖുവിഷചികിത്സാധികാരഃ.

വൃശ്ചികാദിചികിത്സാധികാരം

വൃശ്ചികാദ്യം വിഷത്തിന്റെ ലക്ഷണങ്ങൾ ചികിത്സയു-
കിങ്ങിൽ ചുരുക്കി ചൊല്ലുന്നേൻ ജനങ്ങൾക്കറിവാനിഹ. ൧
അനിശം കമ്പമുണ്ടാകും ഛർദ്ദിമൂർഛാഭ്രമങ്ങളും
ശ്വാസവും സ്വേദവും പാരം പനിയും രോമഹർഷവും. ൨
ദംശേ വേദനയും പാരിച്ചുഴലും രക്തവർണ്ണവും
നാനാവൃശ്ചികജന്തുക്കൾ വിഷത്തിന്നുളവാസ്ഥയും. ൩
അതിന്റെ ശൃംഗജളൂകാദി കൊണ്ടു രക്തം കളഞ്ഞുടൻ
അശ്വഗന്ധ,കരഞ്ജങ്ങൾ പാചയേന്നസ്യമാചരേൽ. ൪
പുളി മോരിലരച്ചിട്ടു വെപ്പിന്നേതാൽ മുളകെന്നിവ
കാച്ചി കവോഷ്ണമാകുമ്പോൾ അതിനാൽ ധാര കൊള്ളുക.
കരഞ്ജ,തിന്ത്രിണീ,കാരസ്കരത്തിൻ പത്രമെന്നിവ
പിഴിഞ്ഞ നീരിലിന്തുപ്പു,മെഴുതു കണ്ണു രണ്ടിലും. ൫
ഹസ്തംകൊണ്ടു പിഴിഞ്ഞിട്ടു വ്യാളിന്റെ പത്രമഞ്ജസാ
കണ്ണിലും മൂക്കിലും പിന്നെ വായിലും കടിവായിലും. ൬
പ്രയോഗിച്ചാൽ വിഷം തീരും വൃശ്ചികാനാമതോർക്കയും
തഥാ താംബൂലവും കായം കൂട്ടിക്കൊണ്ടു പിഴിഞ്ഞതും.
ബാഹ്വകക്കടപിണ്ഡങ്ങൾ ഇന്തുപ്പും തിലകല്ക്കവും
ചതച്ചിട്ടു പുകച്ചീടിൽ തീർന്നിടും തേൾവിഷം ദ്രുതം. ൭
വെപ്പിൻ പത്രമതും നല്ല മഞ്ഞളും നരകേശവും
ഉമിയും കള്ളിതൻ പത്രം പനയോല യുഴിഞ്ഞയും. ൮
കൂട്ടി പുകച്ചുകൊണ്ടാലും വിഷം വൃശ്ചികജം കെടും
തഥാ മാർജ്ജാരമറാനാം ധൂപവും നന്നു കേവലം. ൯

ചിലന്തിവിഷത്തിന്.

ചിലന്തിക്കുള്ള ചിഹ്നങ്ങളെയൌഷധങ്ങളെയുമങ്ങിനെ
സാമാന്യമിഹ ചൊല്ലുന്നേൻ വിംശതിക്കം ക്രമാൽ പുനഃ
ശേഷം നാലുണ്ട,വററിന്നു ചികിത്സാ നാസ്തി ശ്രുതലേ
നാലിലൊന്നിനെയങ്ങോട്ടു കണ്ടാൽ ചത്തീടുമഞ്ജസാ. ൧൫
ഇങ്ങോട്ടു കണ്ടാൽ ചത്തീടു,മൊന്നു മററവനാം പുനഃ
ഛായകൊണ്ടു ഹനിച്ചീടും ഗന്ധംകൊണ്ടൊരുവൻ തഥാ.
മററുള്ളതു ചികിത്സിച്ചാൽ ക്രമത്താൽ ഭേദവും വരും
മന്ത്രൌഷധങ്ങൾകൊണ്ടേഷാം വിഷശാന്തി വരുത്തണം.
ദംശപ്രദേശേ പുളകം ശോഫവും സ്വേദസംഘവും
തീവ്രവേദനയും പാരം ശിരോരോഗവുമങ്ങിനെ. ൧൬
വൎണ്ണഭേദവുമുണ്ടാകും ജ്വരവും പാരമൊസ്സ്വരം
ലൂതാജാതവിഷത്തിന്നു ചിഹ്നന്നും ലക്ഷണം വിദുഃ. ൧൭
തകരം വിശല്യ തുളസീം രജനീം തേച്ചുകൊള്ളണം
പാലിൽ കലക്കി സ്സേവിപ്പൂ തദേവ വിഷശാന്തയേ. ൧൮
ഓട്ടിൻ പാത്രത്തിൽ കായം താംബൂലാംബുനി മൎദ്ദയേൽ
തേച്ചുകൊണ്ടാലുണങ്ങീടു, മതത്തിട്ടുള്ളതൊക്കെയും. ൧൯
ശിരീഷനീലീമൂലങ്ങൾ തൽപത്രാംബുവതിൽ പുനഃ
പായയേല്ലേപയേൽ ശീഘ്രം വിഷം നശ്യതി ലൂതജം. ൨൦
ചെറുചീര സമൂലത്തെ തേച്ചുകൊണ്ടു കുടിക്കിലും
കൊട്ടം രാമച്ചവും നീലീമൂലവും ഗന്ധസാരവും. ൨൧
പാലിൽ കുടിച്ചു തേച്ചാലടങ്ങും ലൂതികാവിഷം
നന്നാരിനീലിമൂലങ്ങൾ ധാരയും പാനവും ഉണ്ണം. ൨൨
കാട്ടുകയ്പയുടെ പത്രം തുളസീദലവും സമം

നസ്യാഞ്ജനാദി ചെയ്തീടിൽ ചിലന്തിവിഷവും കെടും. ൨൬
നീലീദളരസവും നല്ല തുളസീ കരിനൊച്ചിയും
പിഴിഞ്ഞുണ്ടായ വെള്ളത്തിൽ വെന്തുകൊള്ളു ഘൃതം ഭിഷ
ക്കല്ലെത്തിന്നല്ലിയും വ്യോഷം ഞശാഗന്ധം ച ചന്ദനം(ക്ഷ
മധുകം തകരം കൊട്ടം നന്നാരി കരാളകവും. ൨൭
തുല്യമായിവ യെല്ലാമേ കൂട്ടി വെന്തരിച്ചുടൻ
സേവിച്ചുകൊണ്ടാൽ തീർന്നീടും ലൂതജം വിഷസഞ്ചയം.
ഇവററിൻവേർ കഷായം വെച്ചതിലും വെന്തു കൊള്ളലാം
ഇരച്ചാന പോലെ തേങ്ങാരെണ്ണെ കാച്ചിത്തേച്ചീടിലുംതഥാ.

കീരിവിഷത്തിന്ന്.

കീരിക്കുള്ള വിഷംകൊണ്ടു ഗളരോഗം വരും ന്നാം
ദന്തോഷ്ഠങ്ങൾ കറുത്തീടും തഥാ താലുപ്രദേശവും. ൨൮
വാക്കിന്നിടച്ചിയും കാണാം ദുഃഖം നേത്രയുഗവും
തീവ്രജ്വരം മഹാപീഡ പലതും പാരമായ്വരും. ൨൯
വെലിപ്പരുത്തിതൻപത്രം ഫലവും പുഷ്പമൂലവും
നാലുമൊപ്പിച്ചരച്ചിട്ടു പാദഃയേല്ലേപയേദ്ഭൃതം. ൩൦
നീലികാപത്രവും ഭവതും തേച്ചുകൊണ്ടു കടിക്കിലും
കീരിതൻെറ വിഷം തീരും പാരം പാരിച്ചതെങ്കിലും. ൩൧
കരിനൊച്ചിയു മീവണ്ണം ചെയ്തുകൊണ്ടാൽ വിഷം കെടും
ഇവററാലെണ്ണയെന്നെ വെന്തു പ്രയോഗിക്ക വിഷാപഹം.

മാർജ്ജാരവിഷത്തിന്.

മാർജ്ജാരവിഷ,മേററീടിൽ കറുക്കം താലുനാളികം
ചൊറിയും കടിക്കൊണ്ടേടം നാലുരോഗമതന്തിടും. ൩൫
പനിയും ഛർദ്ദിയും ശോഫം പെരുതായിവരും തഥാ
ഏരണ്ഡമൂലവും നല്ല പഥ്യാ പൊൻകാര,മെന്നിവ. ൩൬
തേനിൽ തേച്ചു കടിപ്പിപ്പൂ തഥാ വ്യോഷം സസൈന്ധവം
കല്ലുണ്ണിനീരിൽ കായത്തെ മേളിച്ചിട്ടു പുരട്ടുക. ൩൭
ഇതിനാ,ലാജ്യതൈലാദി പാകം ചെയ്തു,ത്തമം
മാർജ്ജാരവിഷമെല്ലാം പോ,മിച്ചൊന്നൌഷധരസവയാൽ.

ശ്വവിഷത്തിന്.

നരാണാം നായ് ,ദംശിച്ചാൽ കറുക്കം ദന്തവും വ്രണേ
രക്തസ്രുതിയു,മുണ്ടാകും വീക്കവും പനിയും തഥാ. ൩൮
ഭീതിയും ശൈത്യഗന്ധം സന്ധിസാദം ശിരോഗദം
സരണം മലബന്ധം വാ വേദിക്കം ശ്വവിഷത്തിന്. ൩൯
അങ്കോലമൂലം തച്ചൂർണ്ണ,മൊപ്പം കാഞ്ചികനീരതിൽ
പാനലേപാദി ചെയ്തീടിൽ കെട്ടം ശ്വവിഷ,മഞ്ജസാ.
എണ്ണ,നെയ്,വെണ്ണ,മിത്യാദി അങ്കോലം തന്നെ കൊള്ളുക
കഷായം നീലികാമൂലം കടിപ്പിക്ക സസൈന്ധവം. ൪൦
ശിഗ്രുപത്രമതും നല്ല മഞ്ഞളും മരമഞ്ഞളും
മൂത്രാസ്രമതിൽ പിഷ്ട്വാ തേച്ചുകൊണ്ടു വിഷാപഹം.
ഗുളൂച്യാരസേ തൈലമൊന്നു കാച്ചിയോരുകൊള്ളുക
മധുകം ചന്ദനം ജാതിപത്രിയും കല്ക്കമായിഹ. ൪൧

ഭ്രാന്തുള്ളതു കടിച്ചീടിൽ ഛൎദ്ദിപ്പിക്ക യഥാബലം
സരിപ്പിച്ചീടിലും കൊള്ളാം കുടിപ്പിക്ക കഷായനീർ. ൪൪
ഛൎദ്ദിപ്പാനും സരിപ്പാനും മൂഷികന്റെ ചികിത്സയിൽ
ചൊന്നപോലുള്ളതെല്ലാമേ പ്രവൎത്തിപ്പൂ ശുനാം വിശേഷ.

നീലീ, കരഞ്ജ, തുളസീ, പിചുമന്ദ, ലോധ്ര,-
മാൎഗ്ഗീ, യവാഷ, ബൃഹതീദ്വയ, പൎപ്പടാദ്യൈഃ
വ്യോഷം, ശിരീഷ, സുരദാൎവ്വപി തുല്യ[illegible]ഗ-
സ്സിദ്ധം പയഃ പരിഹരേദ്വിഷവിഭ്രമം ച. ൪൫

കരഞ്ജപത്രവും തോലും വേരും കൊണ്ടു കഷായവും
വെള്ളെട്ടത്തു കുടിപ്പിപ്പൂ ബുദ്ധിഭ്രമമൊഴികെടും. ൪൬
കരഞ്ജനീലീമൂലങ്ങൾ കഷായം തേനുമായുടൻ
സേവിച്ചാൽ വിഷവും ഭ്രാന്തും തീൎന്നീടും വിശേഷക്രമം. ൪൭
ഏവം ക്രോഷ്ടുകമാൎജ്ജാരാദികൾക്കു വൃ ബുദ്ധിഭ്രമാദി ച
മന്ത്രയന്ത്രാദികൾ കൊണ്ടും രക്ഷ കല്പിച്ചുകൊള്ളണം. ൪൮

ഖരാശ്വവിഷത്തിന്.

അശ്വോഷ്ട്രന്ന ദംശത്തിൽ വേദനാ ശ്വയഥുസ്രുതി
കണ്മിഴിപ്പാൻ വശക്കേടും സമാ സൎവ്വാംഗസാദവും. ൪൯
പാരമുണ്ടാമുളം പിന്നെ ദാഹവും ജ്വരവും തഥാ
അമുക്കുരമതും നല്ല വയമ്പും ലോധ്രചൎമ്മവും. ൫൦
ക്ഷീരേ പേഷിച്ചു സേവിപ്പൂ ലേപനാദിയുമാചരേൽ
വാജിമന്ദോത്ഭവക്ഷോഭം തൽക്ഷണാദേവ നശ്യതി. ൫൧

വാനരവിഷത്തിന്ന്

ദംശേ ശോഫമനായത്യത്ഥമുണ്ടാകും വാനരേ വിഷേ
ചിറിയും പല്ലുകളെല്ലാം കറുക്കും കൃഷ്ണരക്തവും ൫൨
ദംശപ്രദേശാൽ വന്നീടും ശരീരം വാട്ടമേററവും
രോമങ്ങളെഴുന്നും കാണാം മേലെല്ലാം വർണ്ണഭേദവും; ൫൩
നെൻമേനിവാകതൻവേരും തൊലും പത്രം ച പുഷ്പവും
കായയും തുല്യമായിട്ടു പായയേ ല്ലേപയേ ദ്രുതം. ൫൪

മത്ത്യഗന്ധവിഷത്തിന്ന്.

മത്ത്യഗന്ധവിഷത്തിന്നു മൂകതാം വരുമഞ്ജസാ
പനിയും ഗാത്രമെല്ലാം ച ശ്യാമതാം ചോഷ്ണമന്തരേ ൫൫
സന്ധുക്കളൊന്നു കനത്തീടും ലാലാസ്രുതിയുമങ്ങിനെ
വർണ്ണഭേദം മുഖത്തുണ്ടാം ചുവക്കും നയനദ്വയം. ൫൬
നീലീമൂലമതും നല്ല നന്നാറി ചെറുചീരയും
പാലിൽ പിഴിഞ്ഞു പിരട്ടീട്ടു കടിച്ചു തച്ചിഷാപഹം. [ലേപം
ഇവയൊരോന്നുതാൻ പോരാ, മെന്നിച്ചാകിൽ ഗുണം ഇ-
നസ്യാഞ്ജനാദിയും ചെയ്വൂ നരാണാം വിഷമാശു പോം.

മണ്ഡൂകവിഷത്തിന്ന്

മണ്ഡൂകത്തിൻ വിഷത്തിന്നു ദംശേ പാരം ചൊറിച്ചിലും
നാലുഭാഗത്തു മഞ്ഞവും പൊങ്ങീടും തീവ്രശൂത്തിയും ൫൭
മനഃക്ലേശമതും നോവും വീക്കവും പാരമാസ്സ്യയും

ചൂൎണ്ണം തിപ്പലിയും നല്ല കായവും മുളകെന്നിവ. ൱൧
കൂട്ടിക്കൊണ്ടരച്ചിട്ടു കുടിപ്പൂ ലേപയേത്തഥാ
മണ്ഡൂകദന്തസഞ്ജാത വിഷമെല്ലാമൊഴിഞ്ഞുപോം. ൱൨

അരണവിഷത്തിന്

അരണേടെ വിഷത്തിന്നു മേലെല്ലാം കാളുമാറുമൎത്ത്
പൊട്ടുകം കൃഷ്ണമായിട്ടു ചുവന്നിട്ടാകിലും തഥാ. ൱൩
പനിയും ജ്വരമംഗസാദമരോചകം
ശീതം മുഖത്തു ദുൎഗ്ഗന്ധം മലബന്ധവുമസ്വതം. ൱൪
ദീൎഘവൃന്തമതിൻ തോലും മുരിങ്ങാത്തൊലിയും തഥാ
ജ്യേഷ്ഠമനിവാകത്തൊലിയും തഥാ നിംബകരഞ്ജയോഃ.
സൎവ്വാംഗം തേച്ചു സേവിപ്പൂ ധൂപിപ്പൂ ധാരചെയ്തിട്ടു
നീലീമൂലകഷായത്തെ കുടിച്ചീടുകയും ഗുണം. ൱൫
ഉറിതൂക്കിയുടെ വേരും ഗന്ധധൂമവുമായത്
മൂത്രനീരിലരച്ചിട്ടു സൎവ്വാംഗം തേക്കയും ഗുണം. ൱൬

കൃകലാസ (ഓന്ത്) വിഷത്തിന്

കൃകലാസവിഷത്തിന്നും ലക്ഷണങ്ങളും ചികിത്സയും
മിക്കവാറു മതിമാന്മാർ കണ്ടുകൊൾവൂ യഥാവലേ. ൱൭

ഗൌളീവിഷത്തിന്

ഗൌളിതന്റെ വിഷത്തിന്നു ശക്തിയോഗം ചൊറിച്ചിലും

പണപ്രമാണം മേലെല്ലാം പൊട്ടക്കം വറളും ചിറി. സ്വ
ണഗ്ഘോരി കരളകം ച നന്നാറിയമരീ തഥാ
പാനലേപാദി ചെയ്തീടിൽ പല്ലിതൻ വിഷമാശു പോം.

കടന്നൽവിഷത്തിന്.

കടന്നൽ കുത്തുകിൽ പാരം കടയും വീക്കവും വരും
രോമഹർഷവുമുണ്ടാകും വരും സർവ്വാംഗസാദവും. ൧൦
പിച്ചപാ മുക്കുറ്റി സർവ്വാംഗം നവനീതേ കലർന്നിട്ട്.
തേച്ചു ശേഷം വിഴുങ്ങീട്ടു തദ്വിഷം നശ്യതി ക്ഷണാൽ.
തൊണ്ണൂണംപുല്ല മീച്ചിണ്ണം നീലിമൂലദലങ്ങളും
ശുണ്ഠ്യായുക്ത തുളസീ മൂലവും പത്രവും തഥാ. ൧൧
മേലെല്ലാം തേച്ചുകൊണ്ടീടിൽ കടന്നൽക്കുമട,ട്ടതിദ്ദാം
നീലീ തുളസികാ രണ്ടും കടന്നൽവിഷനാശനം. ൧൨

തേരട്ടവിഷത്തിന്.

തേരട്ടവിഷമാകുമ്പോൾ വട്ടത്തിൽ തോലുമപായത്തിൽ
അങ്ങുതിട്ടു ചൊറിഞ്ഞീടും ക്രമത്താൽ വളരും പുനഃ ൧൩
വ്യോഷം ശിരീഷപഞ്ചാംഗം പായയേല്ലേപയേദ്വ്രണേ
പുത്തരിച്ചുണ്ടതൻ പത്രം കേതകീദല,മെന്നിവ. ൧൪
തേങ്ങനൊള്ളിൽ വറുത്തിട്ടു പേഷിച്ചാശു പിരട്ടുക.

(തൊട്ടാലൊട്ടി) തൊട്ടാർതൊട്ടി വിഷത്തിന്ന്.

തൊട്ടാർതൊട്ടിവിഷത്തിന്നു, മീവണ്ണം ചെയ്തുകൊള്ളുക
ചെറുചീരയതുംകൊണ്ടു പാനലേപാദിയും ഗുണം. * ഒന്നു

അട്ടവിഷത്തിന്ന്.

അട്ടക്കുള്ള വിഷത്തിന്നു ചൊറിയും ചോരയും വരും
നന്നാറി മഞ്ഞളും നെയ്യും ജളൂകവിഷനാശനം. ര

മത്സ്യവിഷത്തിന്ന്.

കടച്ചലുണ്ടാം,മത്സ്യോത്ഥം വ്രണേ വേദനയും തഥാ
പനിരോമാഞ്ചവും വീക്കം മത്സ്യകണ്ടകാളാൽഭവേ ഭവേൽ.
തത്ര കാരസ്കരത്തിന്റെ വേരും തൂമിയു മഞ്ജസാ
ഇടിച്ചിട്ടു ജലംകൊണ്ടു ധാര ചെയ്ക നിരന്തരം. ര
ആരണ്യസർഷപം വേരോടിടിച്ചിട്ടു കഷായമായ്
വെച്ചുടത്തു പുകച്ചീടിൽ കടച്ചൽ ക്ഷണമേ കെടും. വ
തമേവ ലേപയേൽ,ക്ഷീരദ്രുമം സത്ര്യൂഷം രാമഠാനപീതം
പുനർന്നവാമരതതു ലേപയേൽ,ശ്ലാഘശാന്തയേ. വ
പാലിൽ പുഴുങ്ങി പ്പേഷിച്ചി,ട്ടുള്ളും ശതപുഷ്പവും
തേച്ചുകൊണ്ടാൽ ക്ഷണേനൈവ പൃഥുരോമവിഷം കെടു

ഭൃംഗവിഷത്തിന്ന്.

ഭൃംഗം കൊത്തുകിലപ്പോഴേ കടയും വീക്കവും വരും
പുന്നാടകനിശായുഗ്മം ലേപയേത്തദ്വിഷാപഹം. ൮൩

സ്ഥാവരവിഷത്തിന്ന്.

ഫല,പുഷ്പ,ദലൈ,ത്വൿ, നിൎയ്യാസ,രസ,ചൎമ്മഭിഃ,
കന്ദ,ബീജ,പയോഭി,ശ്ച ഭവേൽസ്ഥാവരജം വിഷം. ൮൪
ഏവം പത്തുപ്രകാരത്തിലുണ്ടാകുന്ന വിഷത്തിന്
ലക്ഷണങ്ങളതും ചൊല്ലാം ചികിത്സാപി വിശേഷതഃ.
വീക്കമുണ്ടാം ചൂടു പാരം പനിയും ചിത്തശോകവും
സാദവും മോഹവും ഛൎദ്ദി ശോഷം വിൺമൂത്രരോധവും.
ചെറുചീരയുടെ മൂലം തണ്ടും പത്രമതും സമം
ശുദ്ധകാഞ്ജികതോയത്തിൽ പാനലേപനമുത്തമം. ൮൫
നീലികാമൂലമിന്തുപ്പും തഥാ പീതാ പ്രലേപയേൽ
ഇവകൊണ്ടു കഷായം വെച്ചതുകൊണ്ടു കുളിക്കണം. ൮൬
ഇച്ചൊന്നൌഷധമെണ്ണയും നെയ് വെന്തീടാമതു,മുത്തമം
ഇന്തുപ്പും വ്യോഷവും രണ്ടു മഞ്ഞളും കല്പമാമിദം. ൮൭
മിക്കവാറും വിഷത്തിന്നു ശതധൌതഘൃതം ശുഭം
നാല്പാമരക്കഷായത്തിൽ ഘൃതമിട്ടു നിരന്തരം. ൮൮
കടയേണം ചുകപ്പോളം നൂറുനാഴിക യങ്ങിനെ
'ശതധൌതഘൃതം' ചേതി വിഷശോഫോഷ്ണശാന്തികൃൽ.

പ്ര ത്യൗ ഷ ധ വി ധി കാ രം.

ചേർമരത്തിൻ വിഷത്തിന്ന താന്നിതൻ തോലരച്ചുടൻ
സർവ്വാംഗം തേച്ചു സേവിപ്പു സദ്യോനഷ്ടമതാം വിഷം. ൯൨
മൂക്കെരൽപ്പൂകൊന്ന സേവിപ്പു സതണം പാരമോയിടിൽ
ശതാവരിജലംകൊണ്ടു ഉദ്ധാര കഴിക്കണം. ൯൩
കുടിച്ചീടുകയും വേണം കളിക്കേണം തഥൈവ്വ നി
നാഗദന്തിവിഷത്തിന്ന മീവണ്ണം ചെയ്തുകൊള്ളുക. ൯൪
പുഴപ്പൂരത്തിത്തോൽകൊണ്ടു കണ്ണാംപട്ടിവിഷം കെടും
മദ്യത്തിൻ മത്തു തീൎന്നീടും ചെറുനാരങ്ങകൊണ്ടുടൻ. ൯൫
കഞ്ചാവിന്നഥ കോവല്ക്കാ നന്നേററം വിട്ടുശാന്തയേ,
അമിൻമയന്ന ചെന്നീടിൽ മതിപ്പൂമൂലവും ദലം. ൯൬
മെത്തൊന്നിക്ക,മരിമൂലം നിൎവ്വിഷീ മരിചം തഥാ
പാഷാണവിഷശാന്തിക്ക മദ്യമം കടുക,ത്തമം ൯൭
നീലികാമൂലവും തൈപൻ മൂന്നാളും പ്രതി കേചന
പാരതത്തിന്ന കുഷ്മാണ്ഡം പ്രത്യൗഷധ,മിതീ,രിതം. ൯൮
ഏരണ്ഡത്തിരിയും നല്ല നവനീതം ശതാവരി
ആവലിന്റെ വിഷത്തിന്നും കൊട്ടവേലിക്ക,മാ മിതു്. ൯൯
കാഞ്ഞിരത്തിരിസേവിച്ചാൽപല്ലെല്ലാമെത്തു,കൊത്തുപോം
കാലും വിരലു,മതെല്ലാം കൂട്ടും കരവ്യമങ്ങിനെ. ൱
കനിതൻ പല്ലവം പിഷ്ട്വാ കുടിപ്പു ലേപയേച്ചു തൽ
വേഗം തീൎന്നീടു,മെന്നാലു,ക്രൂച്ചുവും, പല്ലു കൊത്തലും.
വത്സനാഭി കുടിച്ചീടിൽ നിൎവ്വിഷീ പരമൗഷധം
മൂലം നീലീദലം കൂടെ നന്നേററം തദ്വിഷ ഘ്നമാം. ൱൧
ദധി മോരോന്നി,ചററിന്റെ കന്മഷം നീങ്ങുവാനിഥ

തന്നോററം പഴതായുള്ളോ,തപ്പുമാങ്ങയു മങ്ങിയും. ൰൨
ധൂമപത്രം പിടിച്ചീടിൽ തേങ്ങാപ്പാൽകൊണ്ടു തീൎന്നുപോം
തഥാ ലവണതോയേന തൈലവീഴ്ത്തും കെട്ടുമതം. ൰൩
തേക്കിലമരകൊണ്ടു തീൎന്നീടും പനസത്തിന്റെ കന്മഷം
തഥാ തലചീഴ്ത്തുശാന്തിക്കു ചുക്കുംകൂടെ ഗുണം ഇലോം. ൰൪
പ്രത്യൗഷധങ്ങൾ വേറിട്ടു,ട്ടെല്ലാററിനും,മിരിക്കിലും
നാനാവിഷങ്ങൾ തീൎന്നീടും നീലീപാനവിലേപനാൽ. ൰൫

ഇതി വൃശ്ചികാദിചികിത്സാധികാരഃ.

പശുക്കൾക്കു വിഷപ്പെട്ടാൽ

പശുക്കൾക്കു വിഷപ്പെട്ടാൽ ചിലൎക്കും തലയേററവും
രോമക്കെട്ടുവുമുണ്ടാകും ദംശേ ശോഫമതും തഥാ. ൧
അംഗസാദവുമത്യൎത്ഥം കണ്ണു കാണാതെയും വരും
പനിയും കൊട്ടുതായീടും നടപ്പാനരുതാതെയാം. ൨
നര പാരം കൊഴിഞ്ഞീടും,വായിലും രണ്ടുമൂക്കിലും
തഥാ രക്തങ്ങൾ ബന്ധിക്കും ചൊരിയും രോമമേററവും.൩
ലോഹം ചുട്ടിട്ടെട്ടുത്തിട്ടു ദംശേ വെച്ചീടുകഞ്ജസാ
ചെമ്മിക്കു ഗുണമെന്നാലും ചെമ്മിക്കരുതു ഗോക്കളെ. ൪
ഇന്തുപ്പും പശുവിൻ നെയ്യും വ്രണേ തേച്ചീടണം ദ്രുതം
വയമ്പും മരിചം നല്ല സൈന്ധവം ചുക്കു തിപ്പലി. ൫
തുല്യഭാഗ മരച്ചൂർണ്ണം ശുദ്ധകാഞ്ജികനീരതിൽ
പാനലേപാദികൊണ്ടാശു പശുക്കൾക്കു വിഷം കെടും. ൬
നെന്മേനിവാകപഞ്ചാംഗം മൂലം നീലീഭവം പുനഃ

ചെറുചീരയുമുങ്ങുമഞ്ഞളും സമമായുടൻ. ൯
കാടിനീരിലരച്ചിട്ടു സൎവ്വാംഗം പരിമൎദ്ദയേൽ
കോരികൊണ്ടു കുടിപ്പിപ്പൂ സദ്യോ നഷ്ടമതാം വിഷം. ൰
മഞ്ചരീ നീലികാപത്രം, മശോഗന്ധം ച സൈന്ധവം
തുല്യാംശം പാനലേപാഭ്യാം പശൂനാം വിഷമാശുപോം
കൊന്നമേനിപാകതൻ വേര, മുള്ളി കായം വചാ സമം
മുളകം കാടിയിൽ പിഷ്ടാ പാനാദ്യൈൎവ്വിഷനാശനം. ൰൧
ഉങ്ങിൻ തോലു, റിന്തുകീടെ മൂലവും വ്യോഷമെന്നിവ
കാഞ്ചികെ പാനലേപാഭ്യാം ന്നശ്യതീതി ഗവാം വിഷം.
വിഷം മോഹിച്ചുപോയെന്നാൽ നസ്യം ചെയ്യാലുണൎന്നിടും
നരന്മാൎക്കു പറഞ്ഞുള്ള നസ്യം തന്നിവിടെക്കുമാം ൰൨
ഇരച്ചാരന്നൗഷധജാലങ്ങളിടിച്ചിട്ടു ജലത്തിനാൽ
കുളിപ്പിക്കയതും പത്ഥ്യം പൂൎവ്വോക്താന്ന മാമിതു്. ൰൩

ഇതി ഗവാം ചികിത്സാധികാരഃ

എല്ലാ വിഷത്തിനും
സാമാന്യചികിത്സകൾ.

ലക്ഷണംകൊണ്ടറിഞ്ഞില്ല പാമ്പിതെന്നിരിക്കിലോ
നോക്കിക്കൊണ്ടു വിചാരിപ്പൂ ദഷ്ടാനാം ദേഹമൊക്കെയും ൧
വൎണ്ണഭേദം വിഷത്തിന്റെ വേഗവും ദോഷവൃദ്ധിയും
മററും ചിലതു സൂക്ഷിച്ചും ഗ്രഹിച്ചില്ലെങ്കിലും തദാ. ൨
കുടിക്കേണ്ടും മരുന്നെല്ലാം ചൊല്ലുന്നതിനായിഹ
എല്ലാവിഷവുമെല്ലാൎക്കും തീൎന്നുപോമിവകൊണ്ടുടൻ. ൩

വെലിപ്പൃത്തിതൻപത്രം പുഷ്പവും സമമായിഹ
തണ്ഡുലമപി ക്ഷീരത്തിൽ ഋതം നാനാവിഷേ പിബേൽ. ൩
ക്ഷീരത്തിലമരീമൂലം നിർമ്മലേ കാഞ്ചികേ/പി വാ
കുടിപ്പൂ ലേപനം ചെയ്‌വൂ നിശ്ശേഷവിഷനാശനം. ൪
ചെറുചീരയതും നല്ലോരമരീമൂലവും സമം
പാനലേപാദി ചെയ്കിൽ തീൎന്നിടും വിഷമൊക്കെയും. ൫
വാജിഗന്ധമതും രണ്ടുമഞ്ഞളും ചെറുചീരയും
ക്ഷീരതോയേ/പി വാ പീത്വാ സൎവ്വസ്ഥവിഷം ജയേൽ.
കരഞ്ജം നീലികാ നിംബം മൂന്നും തുല്യമതായിഹ
പാനാദ്യൈൎന്നാശ്യതി ക്ഷ്വേളം യഥാ പാപം ത്രിമൂൎത്തിഭിഃ.
നിശാദ്വയം മേഘനാദം ധൂമവും സമമായിഹ
ലിപ്ത്വാ പീത്വാ ഹരേൽ സൎവ്വം വിഷം സ്ഥാവരജംഗമം.
ശ്വേതവെള്ളോത്ത ചൊറിയാരം ശീതതോയേ കുടിക്കുക
പുരട്ടി നസ്യവും ചെയ്‌വു് ഗരമെല്ലാമൊഴിഞ്ഞുപോം. ൬
അമുക്കുരമതും വ്യോഷം വയമ്പും വാകമൂലവും
നാനാവിഷേ കുടിച്ചീടാം കളികണ്ഠനീരതിൽ. ൭
നസ്യത്തിന്നും ഇതു തന്നെ നേത്രത്തിങ്കലുമാമിതു്
തൊട്ടു തേച്ചാലൊഴിഞ്ഞീടും വിഷവും വീക്കവും ദ്രുതം. ൮
കരളകമതും ചുക്കും പിഷ്ട്വാ പീത്വാ പ്രലേപയേൽ
മസ്തകേ നാസികായാം ച ചതുഷ്ടമേതദ്വിഷേ/പിലേ. ൯
ത്വക്പുഷ്പീമൂലം ച വാജിഗന്ധം ച ഗുഗ്ഗുലു
ഗൃഹധൂമം ച ഗോമൂത്രേ പായയേൽ ക്ഷേളശാന്തയേ
ചന്ദനം നീലികാമൂലം കൊട്ടവും ചെറുചീരയും
പായയേൽ ലേപയേൽ ക്ഷീരേ നാനാവിഷവിനാശനം.
കായം വാ സൈന്ധവം വാഥ കൂട്ടിക്കൊൾകൊക്കിൽപത്രവും

പേഷിച്ചാത്മജലേ പീത്വാ പിഷ്ട്വാ സർവ്വവിഷം ഹരേൽ.
ശിരീഷാർക്കസമം ശണ്ഡിൻ ബീജവും വ്യോഷവും സമം
നസ്യപാനാദികൊണ്ടാശു തീർന്നുപോം വിഷമൊക്കെയും.
അങ്കോലം കായവും ചുക്കും ഉള്ളിയും രണ്ടു മഞ്ഞളും
സൈന്ധവേന സമം മൂത്രേ പിഷ്ട്വാ ലേപാദിനാ ഹരേൽ.
വ്യോഷ,മശോകിയും പാടക്കിഴങ്ങും നീലിയും തഥാ
പെരുങ്കുരുമ്പയും വ്യോഷം വയമ്പും കൂട്ടിയും തഥാ. ഫൻ
തേററാമ്പര,ലരച്ചിട്ടു കലക്കിക്കൊണ്ടതിൽ പുനഃ
നിർമ്മലം വസ്ത്രശകലം മുക്കിക്കൊണ്ടററു കാററതിൽ.
ഏവം മുക്കിയുണക്കേണം മേട്ടപത്തുഴ,മത്തണി
തൈലംതന്നിൽ തിരുമ്പിട്ടു നസ്യാ,ദുത്തിഷ്ഠതേ വിഷീ.
ഹരീതകീ തഥാ ലോധ്രം വേപ്പും കായവു മെന്നിവ
നാനാവിഷോപശാന്തിക്ക ചെയ്വൂ പാനാദികക്രിയാഃ.
മുതക്കതന്മേൽത്തോൽ തന്നെ കാഞ്ചികാംബുനി മർദ്ദയേൽ
പാനലേപാദികൊണ്ടാശു തീർന്നു പോം വിഷ,മൊക്കെയും
വ്യോഷവും കായവും തുമ്പനീരതിൽ പരിമർദ്ദയേൽ
നസ്യാഞ്ജനേ തഥാ കൃത്വാ വിഷമോഹവിനാശനം. വ്
വെങ്കുന്നിക്കുരുവും കായ,മെരിഞ്ഞിക്കുരുബീജവും
ശിഗ്രുപത്രരസംതന്നിൽ പിഷ്ട്വാ നസ്യാഞ്ജനേ ഹിതം.
വയമ്പും കായവും നല്ല ശ്വേതമാം മരിചം സമം
താംബൂലനീരിൽ പേഷിച്ചു ചെയ്വൂ നസ്യാഞ്ജനങ്ങളെ.
ശിരീഷപുഷ്പസ്വരസേ ഭാവിതം മരിചം സിതം
നസ്യാഞ്ജനാദിനാ ശീഘ്ര,മുത്തിഷ്ഠതേ വിഷീ. വ.ു
വെങ്കുന്നിക്കുരുവും വനിശിഖയും രാമഠം വചാ
മൂത്രകാഞ്ചികതോയത്തി ലഞ്ജനാദ്യൈർവ്വിഷം കെടും.

വചാ,ശതഗന്ധം ത്രികടു വാകമൂലം ച ചന്ദനം
ശംഖോകന്ദജലേ പിഷ്ട്വാ വിഷം പാനാദിനാ ഹരേൽ. ൨൯
വൃജ്ജിൻകരുവതിൻബീജം ചുക്കും മുളക്കു തിപ്പലി
വേപ്പിൻതോൽ വിഷവർഗ്ഗം ച കാളകൂടാപഹം ഭവേൽ
കോശാതകീ വചാ ഹിംഗു ശിരീഷം വ്യോഷ,മെന്നിവ
അർക്കക്ഷീരേഽപി സംപിഷ്ട്വാ പശുമൂത്രേഽഥവാ പുനഃ.
കണ്ണിൽ താംബൂലനീർതന്നിൽ നസ്യം തുമ്പയുടെ ജലേ
ശംഖുവല്ലീരസേ പാനം നിശ്ശേഷവിഷനാശനം. ൩൰
പൊടിച്ചിക്ഷ്വാകുബീജാംശം കായമോടു കലർന്നു്
നസ്യം ചെയ്യാലുണർന്നീടും വിഷമോഹിതനഞ്ജസാ. ൩൧
മാതുലുംഗത്തിയുടെ മൂലം കാടിയിൽ വിഷനാശനം
മുയൽച്ചെവിയനും തുമ്പ തുളസി ശംഖുവല്ലിയും. ൩൨
മാണ്ഡൂകവല്ലിപത്രം തഥാ പൂവ്വാങ്കുറുന്തല
ഇവയെല്ലാം സമം കണ്ടു പിഴിഞ്ഞുണ്ടായ നീരതിൽ. ൩൩
മരിചം തിപ്പലീ ചുക്കു മേലെത്തിരിയു മെന്നിവ
ചൂർണ്ണിച്ചു കൂട്ടി നക്കീടിൽ വിഷമെല്ലാ മൊഴിഞ്ഞു പോം.
വയമ്പും തകരം കൊട്ടം ചന്ദനം പത്മകേസരം
ധ്വജ്യബീജവും. തുല്യം കാടിതന്നിലരച്ചുടൻ ൩൪
തൊട്ടു തേച്ചാ,ലുണങ്ങിപ്പോം വിസർപ്പം ക്ഷൌദ്രസംഭവം
നാല്പാമരത്തിൻതോലും മധുകോ,ശീരം, ചന്ദനം. ൩൫
ദൂർവ്വാ ച നീലികാമൂലം കാടിതന്നിലരച്ചുടൻ
തൊട്ടു പുരട്ടുകി,ലൊടുങ്ങിപ്പോം വിസർപ്പം വിഷസംഭവം.
ചന്ദ്രശേഖരമുല്ലിടെ പത്രവും കായവും സമം
തിരുമ്മീട്ടതിനാൽ മൂക്കും വായും പൊത്തി മണത്തുടൻ
പിടിച്ചുകൊൾവൂ മുഹുഃ കാളകൂടവിനാശനം

റ്റ്യൂഷം തകരവും കൊട്ടം മാഞ്ചി യിന്തുപ്പ്,രേണുകം.
തുളസീ ശാരിബാ മുസ്താ യഷ്ടി ഹിംഗു നിശാദ്വയം
വിളംഗ മേലത്തരിയും തുല്യഭാഗ,മിതൊക്കെയും. ൪൨
പ്ലാശിൻതോൽ തന്റെ നീർതന്നി,ലരച്ചൂർണ്ണം ദിനദ്വയം
പ്ലാശിന്റെ കറയും കൂട്ടീട്ടൊരു പാത്രത്തിലിട്ടുടൻ ൪൩
പാകം ചെയ്യുന്നതിൽ കൂടെയിട്ടു വേവിച്ചുകൊള്ളുക
ഗോശൃംഗേ സംഗ്രഹേ മേതൽ ഗരളഘ്നരസായനം. ൪൪
തൊട്ടു കിഞ്ചിൽ പിരട്ടീടിൽ തീർന്നുപോം വിഷമൊക്കെയും
നസ്യപാനാദിയതിനും ഗുണം ഉപ്പു,മിതേററവും. ൪൫
ദേവദാരു നിശാദ്വന്ദ്വം തകരം മധുകം വചാ
കന്മദം മുളകം ച്ചുക്കും ശിരീഷാ,ഖ്യ,കണാസ്സമം ൪൬
മുമ്പേത്തു പോലെ സൂക്ഷിപ്പു ഗോശൃംഗാന്തേ വിഷാപഹം
ശിരീഷ,മേലത്തരിയും അരക്കും മാഞ്ചി,രേണുകം. ൪൭
യഷ്ടീ,പകന്ദ,സിന്ധൂത്ഥം ത്രൂഷണം കാട്ടുവെള്ളരി
മാഞ്ചീ മഞ്ചട്ടിചൂർണ്ണം ച മഞ്ഞളെന്നിവ യൊക്കെയും. ൪൮
പൂർവ്വവൽ ശൃംഗസംസ്ഥാപ്യം വിശേഷാൽ പരമൌഷധം
എന്നതൽ,സർവ്വം ച ധൂപേ/പി കർണ്ണാൽ ക്ഷേത്രോപശാന്ത
നന്ത്യാർവട്ടമതിൻമൂലം വടക്കോട്ടു ഗമിച്ചത് (യോ
ഗ്രഹണാരംഭകാലത്ത എടുപ്പു ശസ്ത്രകം വിനാ. ൫൦
സൂക്ഷിച്ചനേരവും പിന്നെയൊഴിയുമ്പോഴ്,മതിനെ
അരച്ചു ഗുളികീകൃത്യ സംഗ്രഹേ ൯൦മാമനേ ൫൧
അരിഷ്ടുക കുടിപ്പിച്ചാൽ മഷ്ടന്ത വിഷമേറെയാം
സൂക്ഷിപ്പിക്കാം തഥാ ക്ഷേത്രം സൂംഭനത്തിലെടുത്തതു് ൫൨
തഥാ മോചനകാലത്തെത്തൊഴിക്കും വിഷമൊക്കെയും
അരിഷ്ടു,രാചരിക്കേട്ടാല്ലാ പ്രയോഗം ഗുപ്തമാ,മിതു് ൫൩

നെന്മേനിവാകപഞ്ചാംഗം കൃഷ്ണപഞ്ചമിനാളുടൻ
ഇരിമ്പു തട്ടാതെകണ്ടങ്ങെടുപ്പൂ തുല്യമായിതു്: ൪൪
ഗോമൂത്രേ/പ്യജമൂത്രേ വാ മർദ്ദയേദ്ദിവസത്രയം
ഗുളികീകൃത്യ നിഴലി,ലുണക്കിക്കൊണ്ടു സംഗ്രഹേൽ. ൪൫
അഗദനാ,ഞ്ജനപാനാദ്യൈർവ്വിഷീ ഭവതി നിർവ്വിഷഃ
ഉക്തമത്യന്തമേതത്തു ശാസ്ത്രേഷു ച മനീഷിഭിഃ. ൪൬
ജാതവത്സമലാം കൊട്ടം രണ്ടും തുല്യം കലർന്നുടൻ
പൂർവ്വവൽ ഗുളികീകൃത്യ പ്രയോക്തവ്യം വിഷേ/ഖിലേ. ൪൭
വയമ്പു കായം വെള്ളുള്ളി വ്യോഷവും സമമായിഹ
കാഞ്ചികേ ഗുളികീകൃത്താൽ പൂർവ്വവദ്വിഷനാശനം. ൪൮

വിലാപസ്യ മൂലം സുരസസ്യ പുഷ്പം
ഫലം കരഞ്ജസ്യ നതം സുരാഹ്വം
ഫലത്രയം വ്യോഷ,നിശാദ്വയം ച
ബസ്തസ്യ മൂത്രേണ സുസൂക്ഷ്മപിഷ്ടം. ൪൯
ഭുജംഗ,ലൂതോ,ന്ദുര,വൃശ്ചികാ,ദ്യൈ-
ർവ്വിഷൂചികാ,ജീർണ്ണ,ഗര,ജ്വരൈശ്ച
ആർത്താൻ നരാൻ ഭൂതവിധർഷിതാംശ്ച
സ്വസ്ഥീകരോത്യ,ഞ്ജന,പാന,നസ്യൈഃ. ൫൰

ഹിംഗു,വചാ,ഗന്ധ,സിന്ധൂത്ഥ,മെന്തമക്കന്തതന്മലം
തിപ്പലി മുളകം ചുക്കും സമമാംശ,മിതൊക്കെയും. ൫൧
പേഷിച്ചു സപ്തദിവസമെരിക്കിൻപാലതിൽ പുനഃ
ഉരുട്ടിക്കൊണ്ടു,ണക്കീട്ടു കേവലം നിഴൽതന്നിലേ. ൫൨
വിഷാർത്തനിതു സേവിച്ചാലൊടിപ്പോം വിഷമൊക്കെയും
ഛർദ്ദിച്ചുപോയിയെന്നാകിൽ ഗതി നാമജപം ഗുണം.
രസ,ജംബീരബീജങ്ങ,ളൊപ്പം പേച്ചുനീരതിൽ

പേഷിച്ചു തീൎത്ത വടക,മശേഷവിഷനാശനം. ൩൪
ഗോരോചനാദ്യമിത്ത്വം മരമഞ്ഞളും കടുത്രയം
പൊങ്കാരം നിൎവ്വിഷീ കായ,മശ്വഗന്ധം നതം വചാ. ൩൫
പാരതം ഗന്ധഭാണ്ഡം ചന്ദനം വിഷവേഗവും
പത്ഥ്യാ പൊന്നുപതം ദ്രവ്യം സമഭാഗ,മിതൊക്കെയും. ൩൬
നാരങ്ങാനീർ പിഴിഞ്ഞിട്ടു മൎദ്ദിപ്പു ദിവസത്രയം
കന്നിക്കുരുപ്രമാണത്തിലുരുട്ടിക്കൊണ്ടു,ണക്കുക. ൩൭
വിഷാമയേഷു സൎവ്വേഷു സുഖദം വടകം ത്വിദം
സഞ്ചിതവ്യം പ്രയത്നേന നാമ്നാ 'തക്ഷകഭാസ്കരം'. ൩൮
രസം ചായില്യവും പിന്നെ പാഷാണം രണ്ടുകൂട്ടവും
വത്സനാഭം വയമ്പോടു ത്രികടും മനയോലയും. ൩൯
ഗന്ധകം സാഗരൈരണ്ഡക്കുരുവും നിൎവ്വിഷീ പുനഃ
ശ്വേതമായുള്ള പൊങ്കാരം തഥാ പൊന്നരിതാരവും. ൪൦
തുല്യാംശം ചെറുനാരങ്ങാനീരതിൽ പേഷയേൽ ക്രമാൽ
ഗുളികീകൃത്യ മൂൎദ്ധാവിൽ പുട്ടേ മോഹ,മാശു പോം. ൪൧
തഥാ പീത്വാ വ്രണേ ലിപ്ത്വാ ജയേൽ കാകോളസഞ്ചയം
പവിത്ര,മേത,ദ്വടകം സഞ്ചിതവ്യം പ്രയത്നതഃ. ൪൨
നാഭി നിൎവ്വിഷ,പാഷാണം, രസ,ഗന്ധക,ടങ്കണം
ഗുഗ്ഗുലും മനശ്ശിലാ ഹിംഗു ത്രികടും സൈന്ധവം വചാ
അശ്വഗന്ധം വിഷം വ്യോഷം ത്രിഫലാനി ച മിശ്രിതം
ശ്വേതാൎക്കമൂലം നേൎവ്വാളം ഗന്ധദ്രവ്യമിശ്രിതം. ൪൩
ഈശ്വരീമൂലമാശ്രിത്യ ശംഖപുഷ്പേണ മിശ്രിതം
സൎവ്വാണി സമഭാഗാനി ജംബീരരസമൎദ്ദിതം. ൪൪
ദിനത്രയം മൎദ്ദയിത്വാ തിലമാത്രേണ ലേപയേൽ
ജിഹ്വാഗ്രേ ലേപനം മാത്രം തൽക്ഷണാ,ദേവ നശ്യതി.

തച്ചൂഷം വ്രണലേപനേ തൽ സൎവ്വവിഷനാശനം
പൊങ്കാരം താമ്രകാരം ച നൽകാരം നവസാരവും. ൯൯
തുത്ഥം തുരിശ്ശു പാഷാണം രസം ത്രികടു സൈന്ധവം
ഗന്ധകം വജ്രനാഗം ച വാജിഗന്ധം പകന്നയും. വ്യ
കാട്ടുതൊട്ടി കരള്ളകം ച കരിനൊച്ചിയുഴിഞ്ഞയും
നീലീ പുഷ്കരമൂലം ച ഉത്തമാ കൃഷ്ണമതായതും. [വേർ
ഉങ്ങിൻതോൽ ഗിരിഗന്ധം ച ബലാശം കാഞ്ഞിരസ്യ
സിന്ധുവാരണ്ഡബീജങ്ങളേകോനൈരസ്യംശമൌഷധൈഃ
തുല്യമതാക്കീട്ടു ഭാജിച്ചു പയസി ക്ഷിപേൽ
അൎക്കസ്നുഹിഗവാം ക്ഷീരം മൂന്നും യോജിച്ചു തുല്യമായ്. വ്യ
തസ്മിൻ ക്ഷിപ്ത്വാ ദിസപ്താഹം പശ്ചാദ്ഭൃത്യപേഷയേൽ
കഴച്ചു ഗുളികീകൃത്യ ശോഷയേൽ നിഴൽതന്നിലേ. വ്യ
വിഷവേഗാൽ പരം വേഗശസ്യാ അസ്തീതി തച്ചിദഃ
നാമ്നാ ‘മൃത്യുഞ്ജയാഖ്യ്’ഷാ സൎവ്വോൽകൃഷ്ടാ സുഖപ്രദാ.
പാൽത്തുത്ഥം ഗന്ധകം നല്ല തുരിശ്ശും നീറവുമുട്ടയും
ശോധിതമാം കുന്നിതൻബീജം പുരാണമുളകും പുനഃ. വ്യ
ഉരഞ്ഞിക്കരുബീജം ച എല്ലാമൊരോകഴഞ്ചുതാം
ഗോമൂത്രത്തിൽ പചിച്ചീടേണം കരിഞ്ഞീടാതെകണ്ടതു്.
പഞ്ചാഗ്ഗുകം ചതുഷ്ഷഷ്ടി രസം താംബൂലനീരതിൽ
താലത്തിലാക്കി മൎദ്ദിച്ചു കറയാതെ ദിനത്രയം. വ്യ
പിന്നെ നന്നായരച്ചേണമത്ര മൂന്നുദിനം ക്രമാൽ
വെവിച്ചു മുമ്പിവെച്ചുള്ളോ ഔഷധങ്ങളുമിട്ടതിൽ. വ്യ
പേഷിച്ചുകൊള്ളു തൊണ്ണൂറു നാഴികാ പിന്നെയും ക്രമാൽ
ഉരുട്ടിക്കൊണ്ടുണക്കേണം കുന്നിമാത്രമനാതപേ. വ്യ
മസ്തൻ മോഹിച്ചുവെന്നാകി, ലമു വെററിലനീരതിൽ

പാതി,യമ്പോടരച്ചിട്ടു, ഞെരുകണ്ണിൽ വിലേപയേൽ.
എന്നാലപ്പുറമംഗത്തിൽ ജീവനങ്ങാം പുനസ്തഥാ
മറെറകണ്ണിലു,മഞ്ജിച്ചാ, ലൊഴിയും വിഷമൊക്കയും. ൯൨
ഉള്ളിൽ ജീവനതില്ലാസ്സിൽ നേത്രമെല്ലാം വെളുത്തുപോം
'മൃത്യുഞ്ജയാഞ്ജന'മെന്നുതൽ പ്രസിദ്ധം ക്ഷ്വേളനാശനം
അഞ്ജനക്കല്ലു,മിരട്ടിപ്പും പാൽത്തുത്തും സപർണ്ണകാരവും
വ്യോഷവും പാരതം നീലീബീജവും താമ്രചൂർണ്ണവും. ൯൩
ശംഖചൂർണ്ണവു,മെല്ലാമേ കഴഞ്ചൊന്നര കൊള്ളുക
നാഗദന്തിയുടെ ബീജം തൃക്കൊട്ടാതകഴഞ്ചിഹ. ൯൪
അതിൽ പാതി മുരിങ്ങേടെ ബീജവും ചേർത്തുകൊണ്ടതു
ചെറുനാരങ്ങനീർ തന്നിൽ മർദ്ദിപ്പു ദിവസത്രയം. ൯൫
എല്ലാം തുല്യമതായിട്ടും കൂട്ടീടാമെന്നു കേചന
എങ്കിൽ പാരതവും നീലീ ബീജവും പരിവർജ്ജയേൽ. ൯൬
സൂക്ഷിച്ചരച്ചുകൊണ്ടാറ്റു ഗുളികീകൃത്യ പിന്നതു
സൂര്യരശ്മി തൊടാതെകണ്ടുണക്കിക്കൊണ്ടു സംഗ്രഹേൽ:
തിലപ്രമാണം ക്ഷ്വേളഘ്നാത്തൊന്നൊഴുത്തു രണ്ടുകണ്ണിലും
അഷ്ടാദശ വിഷം തീവ്രം തിമിരം പടലങ്ങളും. ൯൭
കാചവും സന്നിപാതങ്ങൾ വിവിധങ്ങളുമാറ്റു പോം
യക്ഷരാക്ഷസഗന്ധർവ്വ ഭൂതപ്രേതാദികാംസ്തഥാ. ൯൮
പിശാചാദീൻ ജയിച്ചീടാം ഇതുകൊണ്ടിഹ സത്വരം
ഹൃദ്യമത്യന്തമേതത്തു നാമ്നാപി 'ഗരുഡാഞ്ജനം'. ൯൯
സിന്ധൂത്ഥം ചന്ദനം മാഞ്ചി തിപ്പലീ മുളകം പുനഃ
മധുകം പത്മവും തുല്യം ഗോമൂത്രത്തിലരയ്ക്കുക. ൧൦൦
നാരങ്ങനീരിലും കൂടെ യരച്ചാൽ ഗുണമേറവും
ഗുളികാ പൂർവ്വവൽ കാര്യാ വിഷമോഹാഞ്ജനായ ച ൧൦൧

അമരീ തുളസീ ദന്തീ ശിഗ്രു നിംബ ശിരീഷജം,
ബീജം മരിചവും തഥാ ബകുളത്തിന്റെ ബീജവും ൧൨
ഉള്ളാ,കരഞ്ജസഞ്ജാത, മെല്ലാമൊരോ കഴഞ്ചതാം
പാൽത്തൂത്തും രണ്ടുതുത്ഥകം കഴഞ്ചപ്പാലെ കേണം
അഞ്ജനക്കല്ലുമിന്തുപ്പുമൊന്നുകാലാം കഴഞ്ചിവർ
ശുക്തികകായിവയെല്ലാമെ പതിനേഴര നിഷ്കവും ൧൩
നാരങ്ങനീരിലും പിന്നെ തുളസിയില നീരിലും
മർദ്ദിച്ചുകൊള്ളൂ തൊണ്ണൂറു നാഴികാന്തരമിങ്ങിനേ. ൧൪
പിന്നെഗ്ഗുളികയാക്കീട്ടു സൂക്ഷിച്ചു ശുഭഭാജനേ
വിഷമോഹം കലർന്നുള്ള,നെഴുത്തു,നേത്രയാരിമം. ൧൫
വിഷവും മോഹവും നാനാനേത്രരോഗം ച ബാധയും,
സദ്യോ നശിക്കും മർത്ത്യാനാം ശശബീജാഞ്ജനം തഥാ.
മുരിങ്ങതന്നെയുണ്ടാകും മൂലകം ബകുളാസ്ഥിയും
നാരങ്ങനീരിൽ പേഷിച്ചു കണ്ണിൽ തേച്ചു വിഷാപഹം.
ബർഹിബർഹം തിലം മഞ്ഞളും കാർപ്പാസക്ഷതവെന്നിവ
ഉമിയിൽ ചേർത്തു ധൂപിച്ചു സതതം വിഷനാശനം. ൧൬
കളമിനിംബജാംതൻ പത്രം നരകേശം ച മഞ്ഞളും
ഉമിക്കൂട്ടിക്കലർന്നിട്ടു ദംശേ ധൂപം വിഷാപഹം. ൧൭
തിലകല്ക്കം ച സിന്ധൂത്ഥം ചരണായുധപിഞ്ഛവും
കേകീപിഞ്ഛമതും കൂട്ടി പുകച്ചാൽ ഗരളം കെടും. ൧൮
മുറച്ചർമ്മം തിലം പോത്രീവിഷ്ഠയും ബർഹിപിഞ്ഛവും
വിഷാർത്തയെച്ചു ധൂപിച്ചാൽ ക്ഷയിക്കും വിഷമപ്പൊഴേ.
മാർജ്ജാരാസ്ഥി മയിൽപ്പീലി വ്യാഘ്രം നകുലരോമവും
ആട്ടിൻപാലിൽ നനച്ചിട്ടു ധൂപിച്ചാൽ ഗരമാശു പോം.
ശിഖിപിഞ്ഛം വചാ ഹിംഗു ലശുനം മരിചം പുനഃ

മുഞ്ഞിച്ചു കീരിതന്നെല്ലും വിഷാത്തേ ധൂപമാചരേൽ. ൫൪
വിശാം ച ചോരകം മരിചം കൊന്ന മാലൂരവല്കവും
ചച്ചോലപ്പാമ്പു തന്നെല്ലും ധൂപയേദ്വിഷശാന്തയേ. ൫൫
ഇരച്ചാതന്നൗഷധവും രണ്ടു മുഖമാമുരഗാസ്ഥിയും
തീയിലിട്ടു പുകച്ചീട്ടു നഷ്ടമാം വിഷമൊക്കെയും. ൫൬
പാഠാ, നിർഗ്ഗുണ്ഡികാ, കോലം, പാരന്ത്യേ ലശുനം സമം
മർദ്ദിച്ചുകൊണ്ടു ധൂപിച്ചാൽ ഗരളാമയനാശനം. ൫൭
വയമ്പു കൊട്ടം തകരം തേററാമ്പരവതിൻ തോലി
സൈന്ധവം കടലക്കായും ത്രുടിയിംഗുദീഫലങ്ങളും. ൫൮
വിഷാരവഗമതിൻ വേരും ശിഖിപിഞ്ഛങ്ങളെന്നിവ
തുല്യമായതിനോടൊപ്പം യോജിപ്പു മാത്രയാതിയും. ൫൯
അഷ്ടാംശം ലശുനം ചേർപ്പൂ തദ്ധാം മാഠാം പുനഃ
മേളയിതാ പാപരോധം ഗരമാശു വിനശ്യതി. ൬൦
ഇതുകൊണ്ടു ഗൃഹം തന്നിൽ പുകച്ചാൽ പാമ്പു പോം ദ്രുതം
ഉള്ളികീടത്ര്യരസവിച്ചുകരാണ്ടാലും നന്നിതേററാവും. ൬൧
കരിനൊച്ചിയുടെ വേരും വെപ്പിൻകുരവതും പുനഃ
ചക്കാര, ശ്യോന, പക്ഷങ്ങൾ പുട്ടൽപിരം സമൂലവും. ൬൨
അതിലാരൊന്നി, മിഞ്ചിതോൽ അടക്ക, ടൂന ക്രുട്ട
മുമ്പിൽ ചൊന്നൗഷധത്തോടു കൂട്ടി മേളിച്ചുകൊണ്ടിതു്
പുകച്ചാൽ വിഷമെല്ലാം പോം തഥാ വേറിട്ടുമാമിതു്
അപരാഹ്നേ പ്രദോഷേ വാ പുകപ്പൂ സന്ധ്യയോർദ്വയോഃ

ഇതി ജ്യോത്സ്നികായാം ഔഷധാധികാരഃ.

സർപ്പമഹാചികിത്സാധികാരം

ഉറിതൂക്കിയുടെ മൂലം പലം നാല്പതു കൊള്ളുക
വെള്ളം ദ്രോണമൊന്നു കണ്ടുകൊൾവൂ പലത്തിന്. ൧
കഷായം വെച്ചുരിച്ചിട്ടു നാലൊന്നായാ,ലതിൽ പുനഃ
നാഴി നല്ലെണ്ണയും കൂട്ടി കവുങ്ങുമൂലവഹ്നിയിൽ ൨
കഷായം വെച്ചു വേർ തന്നെ കല്ക്കത്തിന്നും കലക്കുക
പാകം സൂക്ഷിച്ചുരിച്ചിട്ടു സംഗ്രഹിച്ചു പ്രയത്നതഃ ൩
താംബൂലത്തിൽ പിരട്ടീട്ടു വിഷാർത്തൻ തിന്നുകൊള്ളുകിൽ
നാനാവിഷങ്ങളും തീരും തൽക്ഷണാദേവ നിർണ്ണയം ൪
മയൂരശിഖയും ബാഹ്ലിബഹ്ലവും [illegible]
എരിക്കിൻപഞ്ഞിയും കൂട്ടി തിരിയാക്കി തെരച്ചതു് ൫
ഇതിൽ മുക്കി കൊളുത്തീട്ടു പുകപ്പു മൂക്കിലും
വായിലും കൂടെയെന്നാകിൽ കഠിനം വിഷമൊക്കെയും
ദന്തക്ഷതസമീപത്തെ രോമരാശി പൊരിച്ചുടൻ
തൊട്ടുതേച്ചീടിലും ക്ഷേളം തീർന്നുപോ,മപ്രയാസതഃ ൭
ദാർവ്വീ ഫലത്രയം തുമ്പ പ്രസൂനം ബകുളാസ്ഥിയും
അരച്ചു തുണിയിൽ തേച്ചിട്ടതിനാൽ മഷി വെച്ചുടൻ ൮
എഴുതു കണ്ണിലെന്നാലും ഉന്നം തന്നെ വിഷാമയ
[illegible] വന്ധ്യാശകലം,നസ്യമസ്യൻ വിഷാപഹഃ. ൯
രസ,മിന്തുപ്പു പൊങ്കാരം കണ്ടാമൃഗവിഷാണവും
കായം ശിരീഷനിര്യാസം നിർവ്വിഷം കരള്കവും ൧൦
സമം നാരങ്ങനീർതന്നി,ലരച്ചു ദിവസത്രയം
മുരിങ്ങതന്നുടെ മൂലം പ്പുറമന്താലു കളഞ്ഞുടൻ ൧൧

അടുക്കട്ടുകൾ കൊത്തിക്കൊണ്ടതിന്മേൽതേച്ചുകൊണ്ടിട്ട്
എരിക്കന്റുചിനാൽ ബന്ധിച്ചിട്ടപ്പുറത്തു തൂക്കുക ൫൩
ധൂമം കകം പിടിച്ചാലതെടുത്തിട്ടു സാദരം
ചൂരണ്ടിക്കൊണ്ടതെല്ലാമേ കിഞ്ചിൽ തോലോടു കൂടവേ.
സൂക്ഷ്മമായി പ്പൊടിച്ചിട്ടു സംഗ്രഹേൽ സചൂർണ്ണഭാജനേ
ഭുജഗൻ മോഹിച്ചിട്ടെന്നാകിൽ പൊത്തുക, മെട്ടത്തു്. ൫൪
രണ്ടുകണ്ണിലുമിട്ടപ്പു തുല്യമായി പ്രകാരത്തു്
രണ്ടുനാഴിക ചെല്ലുമ്പോൾ കഷ്ടവും പൊയ്പോയിടും. ൫൫
ഉഷ്ണിച്ചു വേദനപ്പെട്ടു ജലേ വീഴാനൊരുമ്പെട്ടും
പിടിച്ചു വയ്പു യാമാർദ്ധം ചെന്നാലുണ്ണും ശമിച്ചിടും. ൫൬
നസ്യം ചെയ്കിലും ശീഘ്രമുണരും വിഷമോഹിതൻ
തഥാ പാനം തഥാ ലേപം കരോതു നിഖിലേ വിഷേ. ൫൭
സദ്യസ്സ്വസ്ഥോ ഭവേദ്ദഷ്ടൻ ചൂർണ്ണരാജപ്രഭാവതഃ
ഏതച്ചൂർണ്ണം ഗുരോല്ലബ്ധമവാച്യം യസ്യ കസ്യചിൽ. ൫൮

സിരാവേധൗഷധപ്രയോഗം (ഒന്നു്)

ശിരശ്ഛിത്വാ ഹത്വാ ദ്വിമുഖഭുജഗം കൃത്വാ ദ്വിദളം
പിധായാധസ്സമ്യഗ്ഗൂഢതരമൃദാ രക്ഷ്യ മനിശം
ചിരാത്തീർത്ഥേ ധൃത്വാ മൃദമപി ച താമസ്ഥിസഹിതാം
തതഃ പിഷ്ട്വാ ലേപപ്രമുഖവിധിനാ നശ്യതി ഗരാ. ൫൯

(ഭാഷ.)

ഇരുതലപ്പാമ്പെ യരിച്ചു കൊന്നി-
ട്ടടച്ചു വയ്പൂ മണ്ണലിട്ടു മൂടി
തന്മാംസചർമ്മങ്ങളൊക്കെവേ താൻ
ദ്രവിച്ചുപോംകാല മെടുത്തുകൊള്ളൂ. ൬൦

തമസഥിയും മണ്ണമതാക്കെയൊപ്പം
പൊടിച്ചു സൂക്ഷിച്ചോരു വെൺപാത്രേ
വിഷപ്പെട്ടന്നേരം മരച്ചു കിണ്ടിയിൽ
തലോടുകെന്നാലുടനേ വിഷം പോം. ൨൫

(രണ്ടു്)

ചതുരശ്രമതായിട്ടരയോളം കഴിയ്ക്കണം
അതിൽ കാഞ്ഞിരവൃക്ഷത്തിൻ തോലും പത്രങ്ങളും സമം
ഇടിച്ചിട്ടു നികത്തീട്ടു മണ്ണുകൊണ്ടാശു മൂടുക
തൽപകപങ്കം പിഴിഞ്ഞുള്ള രസം മൎദ്ദിച്ചുകൊണ്ടതു്.
മീതേ പകൻ ദിവസം മെഴുകിയന്നാൽ ശുഭേ ദിനേ
വെളുത്ത വെളുത്തൻ ബീജം നട്ടുകൊണ്ടു നനയ്ക്കുക. ൨൬
നാലുകോണത്തുമോരോരോ കാഞ്ഞിരക്കുററിയിട്ടുടൻ
കൊടിക്കൂറകൾ കെട്ടി ചാററണം ചേർകൊണ്ടും യഥാക്രമം.
ദിനംതോറുമതിൽപ്പൂ ജപിച്ചു ജലവും പുനഃ
ദീപവും വച്ചുകൊള്ളേണം സന്ധ്യയിങ്കൽ ദിനംപ്രതി വന്ന
പൂവും കായും നിറച്ചുള്ളതാമതിന്നധികവീര്യവും
ജീവനും കൂടെയുണ്ടായിതെന്നും ചിന്തിച്ചുകൊള്ളുക. ൨൭
ഏകാദശീദിനവും ചെയ്തു ശുദ്ധമായി ദിനത്രയം
നാലാം ദിവസമുത്ഥായ പുഷ്പം ധൂപമെന്നിവ. ൨൮
അൎച്ചിച്ചു, ബലി വച്ചു കൂപ്പിനിന്നു ജപിച്ചുടൻ
പൊരിച്ചെടുത്തിട്ടതിനാൽ പ്രയോഗം പലതുണ്ടിഹ ൨൯
അരച്ചു ഗുളികീകൃത്യ സമൂലം തുളസീജല
കന്നിപ്രമാണം സേവിച്ചു നിശ്ശേഷവിഷനാശനം ൩൦
രോമകൂപേഷു സൎവ്വാംഗം ഘോരകാഞ്ഞിലതിന്നിഹ
എണ്ണമെച്ചാണകനീരിൽ സമൂലം കണ്ടരച്ചതു് ൩൧

സർവ്വാംഗം ലേപനം ചെയ്‌വൂ കടിപ്പിപ്പൂ ഗുളികേ/പി വാ
രക്തദൂഷ്യങ്ങളെല്ലാമേപോം തീരും കാഴ്കോളവും ദ്രുതം ൩൫
കണ്ണുകളുടെ രക്തങ്ങളുടനേ വന്നതെങ്കിലോ
നാലുനാഴിക ചെല്ലുമ്പോൾ വിഷമില്ല,മതോർക്കണം ൩൬
ഗോമൂത്രത്തിലരച്ചിട്ടു മംശിരച്ചുടം പിരട്ടുക
പ്രസ്രവത്തിൽ തഥാ നസ്യം ചെയ്യുകൊൾകനു നന്നിഹ
തഥാ വെററിലനീർതന്നിൽ തഴച്ചഞ്ജനമാചരേൽ
കണ്ണിന്നനക്കമില്ലാഞ്ഞാൽ ശിവനേ ഗതി നിർണ്ണയം ൩൭
മനശ്ശിലയതും വ്യോഷം സമുദ്രം ഗുളോവെളുയും
തുല്യം കൂട്ടി യരാക്കണം കുമ്മിൾതൻപാലതിൽ ച്ചിരം
ചതുരക്കള്ളിതൻപാലി,ലെരിക്കിൻപാലിലും തഥാ
താംബൂലനീരിലും പിഷ്ടാ തുണിയിൽ തേച്ചുകൊള്ളുക
ഓരോരവു ചെല്ലുമ്പോൾ ഉണക്കിക്കൊണ്ടരയ്ക്കണം
ഉണക്കേണ്ടതുമതോ പിന്നെ വെയിലത്തതേതുമേ ൩൮
തുണിയെ തിരിയാക്കിക്കൊണ്ടുണങ്ങീട്ടതു സംഗ്രഹേൽ
ദഷ്ടന്നു മോഹമുണ്ടാകിൽ തിരി കത്തിച്ചു നെയ്യതിൽ ൩൯
മൂക്കിൽ പുക കരേറീട്ടു ഏഴുവട്ടമതങ്ങിനെ
കഴൽ വച്ചതി നന്നായി മൂക്കരണ്ടും പിടിക്കുക ൪൦
അപ്പോൾ കണ്ണു മിഴിച്ചീടും മിഴിയംസ്സിൽ വരും മൃതി
വിഷവും പുകയും മേശേ കാണാം ജീവനിരിക്കിലോ ൪൧
മേഘം കൃഷ്ണമതായീടിൽ മൃതിതന്നേ വരും ദ്രുതം
തപസ്സും രണ്ടു വിരലിനാകലം തുമ്പനീരതിൽ ൪൨
തുളസീനീരിലും കൂടി പിഴിഞ്ഞിട്ടതി,ലഞ്ജസാ
ഗോഘൃതം കാസ്തുവട്ടത്തിൽ പകർന്നിട്ടു കുടിക്കുക ൪൩
ക്ഷ്വേളജാല,മശേഷം പോം മൃതിയുണ്ടെങ്കി,ലപ്പൊഴേ

ദോഷക്രമപ്പെട്ടു വന്നീടും സേവിച്ചാലൌഷധം ഗുണം ർഭ
ഏതൽ സമൂലം ചൂർണ്ണിച്ചു മന്തിരിക്കയതും പുനഃ
പുരാണമൂലകം വ്യോഷം താർക്ഷ്യചൂർണ്ണവുമെന്നിവ ർഭ
സമാംശം പൊടി വസ്ത്രത്തിലിട്ടരിച്ചിട്ടെടുത്തുടൻ
സംഗ്രഹേച്ഛൃംഗപാത്രേഷു വിമലേഷു ഭിഷഗ്വരഃ ർന്ന
വിഷാർത്തനാശമിച്ചീടിൽ പിഴിഞ്ഞതാഗ്ഗു മുയൽച്ചെവി
പാത്രത്തിലാക്കി രോഗിയുടെ വാമഹസ്തേ കൊടുക്കുക (ൽ
മറ്റേ കൈകൊണ്ടു ചൂർണ്ണത്തെ കാല്ക്കുവട്ട മതിൽ ക്ഷിപേ
ത്തജ്ജലം കൃഷ്ണമായീടിൽ മരിച്ചീടുമസംശയം. ർവ്യ
ഞ്ഞല്ലായ്കിലതു സേവിച്ചാൽ ക്ഷയിക്കും ക്ഷ്വേളവും ദ്രുതാ
തൽ ചൂർണ്ണം കഴൽ വച്ചിട്ടു മൂക്കിലൂതിക്കയറ്റുക. രൻ
മോഹിച്ചവരുണർന്നീടും ഇറങ്ങീടും വിഷങ്ങളും
അത്യന്തം ഗുണമേതത്രെ യോഗം ഗുണദായകം കേവലം. ഭം
ആനപ്പിണ്ടി മയിൽപ്പീലി കൊഴിഞ്ഞതിൽ കരളകവും
ശുഷ്കമാം ഗോമയം വെളുത്തിവയെല്ലാമെടുത്തുടൻ. ഭൃ
ഭ്രമോചിതന്നു കീടപ്പാട്ടെയുമുഴിവു നഷ്ടമാം വിഷം
ഇതു പിന്നെ വ്രണത്തിന്റെ കീഴിൽ ധൂമ വിനിക്ഷിപേ
ദേവതാപീഡയും ബാലഗ്രഹപീഡാ വിഷങ്ങളും. [ൽ.
യക്ഷഗന്ധർവ്വഭൂതാദിബാധയും തീർന്നുപോം ദ്രുതം. ഭ്രമ
ശ്രേഷ്ഠവേളപ്പടിട്ടിട്ടു സമൂലം പിഴിവു ജലെ
തീക്കൽ വെച്ചു കുറുക്കിട്ടു പാതി വറ്റുകിലപ്പോഴേ. ഭർ
വിഷസർപ്പങ്ങളെന്നിട്ടു, മല്ലെങ്കിൽ ജീവനില്ലയാം
ഏതുമും ബുദ്ധിമുട്ടീടിൽ ചെയ്യാ,മതതെന്നിയേ. ഭേ
ലോഹാ,ജ്യ,തൈല,ഗുളിക,യാദിയായതിനൊക്കെയും
ഏകാംശം വെളുയും കൂടെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടു സമൂലവും. ന്നു

ഇപ്പൂമതന്ത്ര ശാസ്ത്രേഷു വിഷാണാം പരമൌഷധം
ഗുരുപദേശതോ ജ്ഞാത്വാ നന്തരം കർമ്മ സമാചരേൽ.
കാഞ്ഞിരത്തിൻ പഴത്തിന്റെ പരിപ്പുകളഞ്ഞുടൻ
ഏഴുനാൾ വെയിലത്താക്കി,ട്ടുണക്കേണം,മതിൽ പുനഃ. ൪൯
വയമ്പും വെളുത്താം കായം മേത്തോന്നിക്കന്ദമെന്നിവ
ഇടിച്ചുപൊടിയതിൽക്കൂട്ടി മർദ്ദിപ്പൂ ദിവസത്രയം. ൫൦
തസ്സിൻ പുനഃ സോമനാടികായം നാഴ്യൊന്ന ചേർത്തുടൻ
ചാണക്കള്ളിതൻ പാലിൽ മർദ്ദിപ്പൂ ദിവസത്രയം. ൫൧
ശുഷ്കമാകത്തൊണലിയിലാക്കീട്ടു സൂക്ഷിപ്പൂ യത്നതഃ പുനഃ
കള്ളിന്മേൽ തേച്ചുകൊണ്ടീടിൽ എല്ലാസ്സർപ്പം പിടിക്കലാം.
ഇതു നസ്യത്തിനും നന്ന മോഹവും വിഷവും കെടും
മർദ്ദിച്ചു കടികൊണ്ടേടം പുരട്ടീടുവതിന്നുമാം. ൫൨
മുരിങ്ങവേർമേൽത്തൊലിയും വയമ്പും കായവും പുനഃ
തൃഷണം ച തഥാ ദശധി നീലീമൂലവു,മെന്നിവ. ൫൩
കാടിതന്നിലരച്ചിട്ടു കള്ളിന്മേൽ തേച്ചുകൊണ്ടതു്
പിടിച്ചുകൊണ്ടാൽ പാമ്പൊന്നും കടിച്ചീടുകയില്ലിഹ.
പാനലേപാഞ്ജനാദിയ്ക്കും നന്നേററം വിഷസങ്കടേ
ധൂപിച്ചുകൊൾകയതിനാലെന്നാലും തീർന്നുപോം വിഷം.
കാഞ്ഞിരത്തിൻ മുട്ടണ്ടായതിന്മേലാശ്രയിച്ചുള്ളം
കരളേകമതിന്മൂലം പേഷിച്ചിട്ടു ഭുജങ്ങളിൽ ൫൪
തേച്ചുകൊണ്ടു ഭുജംഗത്തെ പിടിച്ചിട്ടു കളിയ്ക്കലാം
കടിയാ വാ പിളർന്നീടാ തഥാ നാഗങ്ങളൊന്നുമേ. ൫൫
സ്ഫോടികാമൂലവും ഉള്ളി രണ്ടും കൂട്ടിച്ചുവച്ചുടൻ (൫൬.
ഊതിക്കൊൾക മുഖത്തെന്നാൽ പാമ്പൊന്നും വാപിളർന്നി
വ്യോഷവും വിഷവേഗത്തിൻവേഗം വായി,ലിരിയ്ക്കിലോ
അവമന്നപ്പാമ്പു കടിയാ കടിച്ചീടിൽ വിഷം നഹി. ൫൭

അങ്കുരിച്ചുയരപ്പെട്ട കാരസ്കരമതിൻ കയ
ഇലപോക്കിക്കരേ ചെത്തി പിടിച്ചാൽ കടിയാ ഫണി. ൫൦
ഉത്തരക്കാ വള്ളയോ തീർത്തിട്ടതിലാക്കി ധരിക്കിലും
വിഷഭീതി വരാ നൂനം പിണ്ഡാ തേച്ചു വിഷാപഹം. ൫൧
വെള്ളും തട്ടാതങ്കരിച്ചു നില്ക്കുന്ന കരവള്ളിതൻ
മൂലംപൊരിച്ചു കാട്ടീടിൽ പാഞ്ഞുപോം സർപ്പ,മൊക്കയും
വിലൾപാരത്തിലിട്ടേച്ചാൽ അതിൽപ്പാമ്പു കിടന്നിടാ
അമരമന്ന കൊട്ടത്തീടിൽ സ്ഥാലിച്ചീടും ഭുജംഗമം. ൫൨
അരു പേഷിച്ചു തേച്ചാലും കടിച്ചീടുകിലും തഥാ
വിഷപീഡകളെല്ലാം പോം ക്ഷിപ്ര,മൌഷധവീര്യതഃ. ൫൩
ചതുരക്കള്ളിതന്മൂലം വടക്കോട്ടാശ്രയിച്ചത്
ധൃതം കർക്കമാസത്തിൽ സൂര്യവാരേ/ ഷസാ വിനാ. ൫൪
ധരിച്ചുകൊണ്ടാൽ സർപ്പാദി കാകോളങ്ങളകപ്പെടാ
ചിതുനാരം പനമേലിത്തിരം പറിച്ചിട്ടു ധരിക്കിലും. ൫൫
ഏതന്നൽട്ടിച്ചു തേച്ചാലും കടിച്ചീടുകിലും പുനഃ
ക്ഷേപമെല്ലാ,മൊഴിഞ്ഞീടും ഭൂതാനാം ക്ഷിപ്രമേവ ച. ൫൬
കുന്നിമുക്കിയുടെ മൂലം ശസ്ത്രം കൂടാതെടുത്തുടൻ
അംഗുലീയത്തിലാക്കീട്ടു വിരൽമേലിട്ടുകൊണ്ടത്. ൫൭
ചവിട്ടീടുകിലും താവൽ കടിച്ചീടാ ഭുജംഗമം
വെളുത്തിരിക്കം കുരുക്കിൻ മൂലം കൊണ്ടന്നു കാട്ടുക. ൫൮
കടത്തീടുകിലും തദൈൽ ഗമിച്ചീടാ ഭുജംഗമം
പൊരിച്ചിട്ടങ്ങചികരം പാലിൽപ്പേഷിച്ചുകൊണ്ടത്. ൫൯
കയ്യിൽ ചൊല്ലു കാട്ടീടിൽ വരും പാരത്തു പാമ്പുകൾ
കാടിയിൽ കൂടിപേഷിച്ചു തളിച്ചാൽ പാമ്പു പോം ദ്രുതം.

ഉങ്ങിയും കപ്പൽമുളകം കായവും നാരകത്തില
കൂട്ടിപ്പുകച്ചാൽ പാമ്പെല്ലാം മറെറാരേടത്തു പാഞ്ഞുപോം

ഇതി ജ്യോത്സ്നികാചികിത്സായാം
സർപ്പമഹാചികിത്സാധികാരഃ.

സർപ്പോത്പത്തി.

പ്രണമ്യ ഭക്തിഭാജസ്യ വദനം സദനം ശ്രിയഃ
വക്ഷ്യേ സർപ്പാനുദയോല്പത്തിം ഭാഷയാ കേരളാഢ്യയാ. ൧
അനന്തോ ഗുളികശ്ചൈവ വാസുകീ ശംഖപാലകഃ
തക്ഷകശ്ച മഹാപത്മഃ പത്മഃ കാർക്കോടകസ്തഥാ. ൨
നാലു വംശത്തിലും കൂടെ എട്ടു നാഗങ്ങളിങ്ങനെ
സംഭവിച്ചിതു പോൽ പണ്ടു ഭീമകാമശരീരികൾ. ൩
വിപ്രസർപ്പങ്ങളാകുന്നു ശേഷനും ഗുളികാദിയും
വൈശ്വാനരന്റെ പുത്രന്മാർ വർണ്ണവും വഹ്നിപോലെയാം
സഹസ്രം കറയൊത്തുണ്ടു ഫണ,മിച്ച്വാനവർക്കി,ഫ
ഫണങ്ങൾക്കൊക്കെയും പാർത്താൽ ചക്രംപോലടയാളമാം ൪
ഇന്ദ്രാത്മജന്മാരാകുന്നു വാസുകീ ശംഖപാലരും
വർണ്ണവും പീതമായുള്ള രാജസർപ്പങ്ങളാമവർ. ൫
മസ്തകങ്ങളിലെണ്ണൂറീതുണ്ടു പോ,ലടയാളവും
ലാംഗലംപോലെയാകുന്ന ഫണങ്ങൾക്കെന്നു കേൾപ്പിതു്.
തക്ഷകശ്ച മഹാപത്മ, സ്തതോ വായുസുതാവുഭൌ
വൈശ്യജാതികളാകുന്നു ദേഹവും ശ്യാമവർണ്ണമാം. ൬
അഞ്ഞൂറു ഫണവും തേഷാം ഛത്രംപോലടയാളവും
* ശൂദ്രജാതികളായീടും പത്മകാർക്കോടകാദികൾ. ൭

അവർക്കു താതൻ വരുണൻ ദേഹവർണ്ണം വെളുത്തതാം
തയോഃ ഫണങ്ങളും മുന്നൂറീ,തവററിൽ സ്വസ്തികാങ്കവും
എട്ടുപേർക്കും സുതന്മാരങ്ങെത്രയീതുളവായി പോൽ
അജരാമരണാസ്സർവ്വേ താതതുല്യാ ഭുജംഗമാഃ. ൧൩
അവർക്കും മക്കളുണ്ടായീ സംഖ്യ കൂടാതെ പാമ്പുകൾ
മിക്കതും കൊന്നു ഭക്ഷിച്ചാൻ വൈനതേയൻ മഹാബലൻ
അനന്തൻ വിഷ്ണുവെ ചെന്നു സേവിച്ചാൻ ക്ഷീരസാഗരേ
തഥാ വാസുകി ചെന്നിട്ടു ശങ്കരം ശരണം യയൌ ൧൪
ഇന്ദ്രനെ ചെന്നു സേവിച്ചാൻ തക്ഷകൻ താനുമങ്ങിനെ
ശേഷിച്ചവർ ഭയപ്പെട്ടു നാനാദേശാന്തരങ്ങളിൽ ൧൫
പുക്കൊളിച്ചു വസിച്ചീടുന്നതു പോലിന്നു,മങ്ങിനെ
പാരാവാരോദരേ ശൈലകന്ദരേ ബലിമന്ദിരേ ൧൬
ഇന്ദ്രാലയേ ച ഭൂമൌ ച വസിച്ചീടുന്നു, ഭോഗികൾ
ദർവ്വീകർ, മണ്ഡലി, രാജില, മിവർ ഭൂമൌ വസിപ്പവർ
വെന്തിരന്മാരുമുണ്ടായീ തവററിൽ സങ്കരങ്ങളായ്
ദർവ്വീകന്മാരിരുപത്താറു ജാതി മണ്ഡലി ഷോഡശ ൧൭
രാജിലം പതിമൂന്നത്രെ മൂവേഴ്,ണ്ട,ണ്ട, വെന്തിരൻ
കർക്കടാദിത്രിമാസത്തിലുണ്ടാം സർപ്പികൾ ഗർഭവും ൧൮
നാലുമാസം തികഞ്ഞീടുംനേരം മുട്ടയിടും ക്രമാൽ
ഒരേഴു മുട്ട മൂന്നോടുകൂടിയപത്തൊന്നാതങ്ങിനെ ൧൯
ചുകന്നും പീതമായിട്ടും മിശ്രമായിട്ടു,മാമുട്ട്
ചുകന്നതെല്ലാം സ്ത്രീലിംഗം പുരുഷൻ പീതമായത് ൨൦
മിശ്രമായിട്ടിരിക്കുന്നതെല്ലാം ജാതി നപുംസകം
അവിടെ കാത്തു നിന്നീടും മുട്ടയിട്ടോരു പാമ്പു താൻ ൨൧

പതിനഞ്ചാംദിനം ചെന്നാലണ്ഡം പൊട്ടി ക്ഷുദ്രങ്ങളാം
നീളമങ്ഗുലം ദേഹം വൃകന്നു തല കൃഷ്ണമാം (ൽ
താൻതന്നെയെല്ലാം തിന്നീടും മൂന്നിനെ തിൻകയില്ല പോ
എന്നതിൽ സ്ത്രീയതാമൊന്നു പുരുഷൻ പിന്നെ മററതു്
നപുംസകമതായിട്ടു മൂന്നിലൊന്നു വരും ദ്രുതം
ഏഴു രാത്രി കഴിഞ്ഞാവി മൂന്നും കണ്ണു മിഴിച്ചിടും വര്
പിന്നെപ്പണ്ട ദിനം ചെന്നാൽ സ്വബോധമുളവാകുന്നു
തദാ സൃഷ്ടിനെ നോക്കീട്ടു ദംശിക്കും ദ്രുതമായവർ വ൫
ഏഴാം വിംശതിനാൾ ചെന്നാൽ പല്ലു മുപ്പത്തിരണ്ടുമാം
നാലുണ്ടതിൽ വിഷപ്പല്ലു വാമദക്ഷിണപാർശ്വഗാഃ വന്ന
'കരാളി' 'മകരി' 'കാളരാത്രി' 'യമദൂതികാ'
ഇതെന്നു നാലുപല്ലിന്നും വിഷവൃദ്ധി യഥാക്രമം വൈ
ഷൺമാസേന സിദ്ധിക്കും, പിന്നെ മാതാവു പോംവഴി
സഞ്ചരിക്കും സമകാലം തള്ളയെപ്പിരിയും പുനഃ വൃ
ആറുമാസം കഴിഞ്ഞീടിൽ തോൽ കിഴിക്കും ക്രമാൽ പുനഃ
കൈകളും നീളമുണ്ടാകും വത്സരാർദ്ധേന പാമ്പുകൾ വൻ
ഇതെന്നു കാലത്തല്ലാതെ ജനിക്കും വേന്തിരാദികൾ
മൂർഖാദിമൂന്നു പാമ്പിന്നും വാതപിത്തകഫം ക്രമം നം൦
ദോഷം മിശ്രമതായീടും വേന്തിരാദിക്കു,തൊക്കവെ
ഫണവും വേഗവും പാരമുണ്ടാം മൂർഖാദിനാം ന.ഫ
നീളം പുരഞ്ഞി മേലെല്ലാം മണ്ഡലാകാരരേഖയും
ശീഘ്രം ഗമിച്ചുകൂടാതെ കാണാം മണ്ഡലിജാതിയെ ന.വ
നീളത്തിലും ചിലങ്ങളും ബാഹ്യരേഖകൾ പൂണ്ടവൻ
സ്നേഹം പിരണ്ടപോലാകും രാജിലങ്ങളതാകയും. ന.ന
പാമ്പിന്നിതെപ്പുറം കൂടി പ്പാമ്പുണ്ടു്,അപ്പെണ്ണുനാൽ

അത്യന്തം ചെറുതായുള്ള കാണവാൻ പണിയേററവും
നേത്രങ്ങൾകൊണ്ടുശബ്ദങ്ങളെഗ്രഹിക്കുന്നില്ലപോൽ
ജിഹ്വാഗ്രം രണ്ടതാം പാമ്പിന്നാകയും കോപവും ബഹു
ഇടിയും മയിലും പൂച്ച പന്നി ചെന്നായ കീരിയും
തഥാ ശ്യേന,ചകോരാ,ദിയൊന്നും കൊന്നില്ലെങ്കിലോ
ആറെറട്ടുവത്സരം പിന്നെയൊരുപന്ത്രണ്ടു വർഷവും
ജീവിച്ചിരിക്കും സർപ്പങ്ങളെല്ലാമൊക്കെയും ധരണീതലെ. ൩൧

ഇതി ജ്യോത്സ്നികാചികിത്സായാം
നാഗോല്പത്തിക്രമാധികാരഃ

സർപ്പലക്ഷണാദ്യധികാരം.

ശേഷാദ്യഷ്ടഭുജംഗാനാം പ്രവക്ഷ്യേ രേഖലക്ഷണം
സഞ്ചാരസമയം ചൈവ ഭക്ഷ്യം നിവാസസ്ഥല,മപ്യഥ. ൧
അനന്തന്റെ ശിരസ്സിങ്കൽ കണ്ണിലും വിന്ദു,വുണ്ടിഹ
സ്ഥൂലസ്ഥൂലങ്ങളാകും നേത്രങ്ങളിവണ്ണം ലക്ഷണങ്ങളാം. ൨
വാസുകിക്കു,ത്തമാംഗത്തിൽ സ്വസ്തികം പോലെ രേഖയും
ഇടത്തെ ഭാഗത്തു ക്രൂരവീക്ഷണങ്ങളുമാസ്യവും. ൩
തക്ഷകാഹിവരന്റെ കടാക്ഷിക്കും മുഹുർമ്മുഹുഃ
അവന്റെ വേഗവും പാരം മൂർദ്ധാവിൽ പഞ്ചവിന്ദുവും. ൪
ശുഭ്രരേഖ ശിരസ്സിങ്കലുമസ്യ,ർദ്ധേന്ദുരേഖയും
കണ്ഠേ രേഖ സമായാനമപി കാർക്കോടകന്നിഹ. ൫
പുച്ഛമേററമിളക്കീടും പത്മനാം ഫണിനായകൻ
അവന്റെ മസ്തകത്തിങ്കൽ പത്മം പോലുള്ള രേഖയും. ൬

നിമേഷവും സമാകർണം കണ്ഠാന്തിൽ മൂന്നു രേഖയും
ഇന്ദീവരാങ്കവും മൂർദ്ധ്നി മഹാപത്മന്റെ ലക്ഷണം. ൧
ശംഖപാലന്റെ മൂർദ്ധാവിൽ ശംഖുപോലുള്ള രേഖയും
ഭീഷണാകാരമായുള്ള നോക്കുമുണ്ടാം പുനഃ പുനഃ. ൨
നിശ്വാസോച്ഛ്വാസശബ്ദങ്ങൾ പാരമാം ഗുളികന്നിഹ
തന്തുജാതിയിലുള്ളോർക്കു മീവർണ്ണംതന്നെ ലക്ഷണം. ൩
പൂർവ്വാഹ്നേ സഞ്ചരിച്ചീടും വിപ്രസർപ്പങ്ങളൊക്കെയും
ഭക്ഷിക്കും വായുവെത്തന്നെ ചൊല്ലാം വാഴുന്ന ദേശവും. ൪
നിധിനിക്ഷേപധാന്യാദി സംഗ്രഹിക്കുന്ന ശാലയിൽ
പർവ്വതേഷു വനേഷ്വേവ സന്തതം ച വസന്തി തേ. ൫
രാജസർപ്പങ്ങൾ മദ്ധ്യാഹ്നേ സഞ്ചരിക്കും ഭയം വിനാ
അവർക്കു ഭക്ഷണത്തിന്നു മൂഷികന്മാരുമാസ്സുതം ൬
പ്രാകാരങ്ങളിലും തഥേൽ പുണ്യവൃക്ഷങ്ങൾ തന്നിലും
വസിക്കും രാജസർപ്പങ്ങൾ ചതുഃഖണ്ഡാദിയിങ്കലും. ൭
തഥാ സായാഹ്നകാലത്തു ചരിക്കും വൈശ്യജാതികൾ
ഭക്ഷണത്തിന്നു മണ്ഡൂകമാകുമിച്ചൊന്നവർക്കിഹ. ൮
തെരുവീഥിയിലും നാനാ ഗൃഹങ്ങളിലും പുനഃ
പുരമുറ്റത്തുട്ടെടം, കൂടെ വാഴും സദൈവ തേ. ൯
ശൂദ്രാദികൾക്കു സഞ്ചാരം രാത്രിയിങ്കലതാസ്സുതം
ലഭിച്ചതെല്ലാം ഭക്ഷിക്കും വാണീടും ജലസന്നിധൗ. ൧൦
യജ്ഞശാലയേ പശ്ചഗ്രഹേ ജീർണ്ണകൂപേ ചതുഷ്പഥേ
കണ്ടകാഢ്യദ്രുമേഷ്വേവ പീഠേഷു ച വസന്തി തേ. ൧൧
മണവും മാർദ്ദവം പാരമുള്ള പുഷ്പങ്ങളൊക്കെയും
ഭക്ഷിക്കും ബ്രാഹ്മണന്മാരാം സർപ്പജാതികളൊക്കവേ. ൧൨
തഥാ ക്ഷുപാലനാഗങ്ങൾ ഭുജിക്കുന്നവ ചൊല്ലുവൻ

ക്ഷീരം ഇഷ്ടാന്നമായാദി സ്വാദുദ്രവ്യങ്ങളാമിവ. ൨൯
ഇതരദ്രവ്യങ്ങളെല്ലാമേ ഭക്ഷിക്കും ലവണാദിയും
ഭോകാൽ മരണം മൊന്നുമുത്തമായും കണ്ടുകൊള്ളുക. ൨൦
ശൂദ്രജാതികളായീട്ടു പന്നഗന്മാർക്കൊക്കെയും
ലക്ഷണദ്രവ്യസൃഷ്ടങ്ങളില്ല പോൽ ചൊല്ലുവാനിഹ. ൨൧
സമിതാം ദേവാഗാരേ ച ക്ഷേത്രേ ഇന്ദ്രഗൃഹേ തഥാ
പലാശാശ്വത്ഥവൃക്ഷേഷു വസന്തി ദ്വിജപന്നഗാഃ. ൨൨
കദള്യാമേതൽ മാതുലുംഗേ,ധാത്ര്യാം,പുളിതന്നിലും
ശിംശപാ,ജംബു,വൃക്ഷേഷു വസന്ത്യേവ ക്ഷത്രപന്നഗാഃ. ൨൪
ദൂർവ്വ,ശിരീഷം,മറ്റും കണ്ടകാവൃക്ഷങ്ങളിൽ
ജലകൂപത്തിലും കൂടെ വാണീടും വൈശ്യജാതികൾ. ൨൫
സർവ്വത്ര മേവും ശൂദ്രന്മാരായ സർപ്പങ്ങളൊക്കെയും
വല്മീകത്തിലതെല്ലാമേ വാണീടും സർപ്പജാതികൾ. ൨൬
പുത്തൻകുഴി പർവ്വതങ്ങളും ശ്മശാനങ്ങളിൽ വസിച്ചീടും
സഞ്ചരിക്കും സമാകാലം സർവ്വേ സർപ്പാ മഹോരഗാഃ. ൨൭
ഉത്തമലോകത്തു നോക്കീടും വിപ്രസർപ്പങ്ങളൊക്കെയും
നേരേ നോക്കും രാജസർപ്പം മണ്ണിലേക്കു വൈശ്യനാം. ൨൮
കീഴ്പ്പോട്ടു ദൃഷ്ടിയെ നോക്കിയാടീടും ശൂദ്രജാതികൾ
തങ്ങൾ തങ്ങൾ വസിക്കുന്ന ദേശങ്ങളിൽ,നടക്കയും.
സഞ്ചരിക്കുന്ന നേരത്തും കടിച്ചീടും ഭുജംഗമം
കാലഭേദങ്ങൾ ചിന്തിച്ചു ജാതിയെ നിശ്ചയിക്കണം. ൨൯
പന്നഗങ്ങൾ കടിച്ചീടാൻ കാരണം പറയുന്നിഹ
ഭീതികൊണ്ടും കടിച്ചീടും മദംകൊണ്ടും തഥൈവ ച. ൩൦
വിശപ്പും ദാഹവും പാരം പൊറുതിയും കടിച്ചിടും
പുത്രനാശം വന്നീടുമെന്നോർത്തും കടിച്ചിടാം. ൩൧
കടിക്കും പിന്നതല്ലാതെ ദൃഷ്ടിപ്പാലും കടിച്ചീടും
ലക്ഷണദ്രവ്യമെന്നോർത്തു ഭക്ഷിച്ചീടും ഭുജംഗമം. ൩൨

വിഷം വർദ്ധിച്ചു സഹിയാതിരിക്കുംനേരവും തഥാ
ജന്മാന്തരങ്ങളിൽ ദ്വേഷമുള്ള പാമ്പും കടിച്ചിടും. ൩൩.
വൈരമുള്ളതു ദംശിച്ചാൽ വരും മരണമഞ്ജസാ
മദംകൊണ്ടു കടിച്ചാലും തഥാ തെക്കോട്ടു പോം ദ്രുതം.
കോപിച്ചിട്ടാകിലും തന്റെ പിന്നെ കുഞ്ഞുള്ളതെങ്കിലോ
വിഷമേറ്റമതുണ്ടാകും നിർവ്വിഷം ഭീതസർപ്പജം. ൩൪
മേറ്റുള്ള മഹത്തുവാലെതിൽ ക്ഷിപ്രം നീക്കീടലാം വിഷം
വെള്ളത്തിൽ വീണപാമ്പിന്നു വിഷമേറ്റം ക്ഷയിച്ചുപോം
പേടിച്ചതിന്നും കാരകോളം നിതരാം സ്വല്പമാക്കിലും
ക്രീഡകൊണ്ടു തളർന്നുള്ള പാമ്പിന്നും പുനരങ്ങിനെ ൩൫
പാതെയുംപാഞ്ഞതു,ന്യദേശത്തു ചെന്നതിന്നും കൃശം വിഷം
കീരിയാതേറവു തോറ്റിട്ടു പാഞ്ഞ പാമ്പതിന്നും തഥാ
മണ്ഡൂകാദികളെത്തിന്ന നേരവും സ്വല്പമാം വിഷം
വിഷശാന്തി വരുത്തുന്നോരൌഷധത്തിന്റെ കീഴിലെ-
ചിരകാലം കിടന്നോരു പാമ്പിന്നും വിഷമല്പമാം
തേഷാം ബലാബലത്തിന്നു തക്കവണ്ണം ചികിത്സകൻ
ചെയ്‌വൂ മന്ത്രൌഷധാദ്യൈശ്ച ഗുരുവാക്യക്രമാൽ ഭിഷക്
അനവത്ഥ്യ,ച്ചിറക്കേണം വിപ്രരാജാദികാം വിഷം ൩൬
അന്യസർപ്പവിഷം വിപോൻ ബലാൽക്കാരേണ സംഹരൻ
ഇച്ചൊന്നതെല്ലാം ചിന്തിച്ചു രക്ഷിക്ക വിഷമേറ്റവനെ. ൩൭
വർദ്ധിക്കും കീർത്തി,യായുസ്സും ലഭിക്കും മംഗലങ്ങളും.

ഇതി ജ്യോത്സ്നികാചികിത്സായാം
സർപ്പലക്ഷണാദ്യധികാരഃ.

പാരംപെര്യാധികാരഃ

പുരാ പ്രജാനാം രക്ഷാർത്ഥം കമലോത്ഭവ,നഞ്ജസാ
വൈദ്യശാസ്ത്രങ്ങൾ നിർമ്മിച്ചിട്ടവയെല്ലാം സലക്ഷണം ച

ദക്ഷപ്രജാപതിക്കായിക്കൊടുത്താ,നവനും പുനഃ
അശ്വിനീദേവകൾക്കൊക്കെ പ്പറിപ്പിച്ചിതു സാദരം ൨
പുരുഹൂതനു,മവ്വണ്ണ മവരോടു ഗ്രഹിച്ചിതു്
അവനാൽ ദത്തമായ്വന്നി തത്രിപുത്രാദികൾക്കിഹ ൩
അത്രിമാമുനിപുത്രന്മാരാദിയായ മഹാത്മകൾ
മററുള്ള മുനിമാൎക്കെല്ലാം ദ്വിജന്മാൎക്കും കൊടുത്തിതു് ൪
അവരോടു ഗ്രഹിച്ചിട്ടും പലരുണ്ടായി ഭൂമിയിൽ
പാരമ്പൎയ്യ,മതീവണ്ണം നിറഞ്ഞു ധരണീതലേ ൫
തത്ര കാശ്യപഗോത്രത്തിൽ സംഭവിച്ചു ദ്വിജന്മന
*'ശ്രീഗിരീശപുരീശസ്യ' പൂജായാം തത്പരഃ സ വൈ ൬
യസ്യ വാഗമൃതേനൈവ വിഷാവിഷ്ടഃ സുഖീ ഭവേൽ
താദൃശസ്യ ദ്വിജസ്യാസീദാത്മജഃ സ്വാത്മസന്നിഭഃ ൭
താവുഭൌ വാസുദേവാഖ്യൌ വാസുദേവശിവപ്രിയൌ
സ്വകൎമ്മണാ ച തപസാ ഖ്യാതമാനൌ ദ്വിജോത്തമൌ
കാശ്യപാന്വയവിഖ്യാതസമ്പ്രദായബലേന ച
വിഷസംഹരണേ ദക്ഷൌ ചൈതൌ ഭൂസുരസത്തമൌ ൮
താഭ്യാം ഗുരുഭ്യാം,രാജ്ഞശ്ച കൃപയാ വൈദ്യകൎമ്മണി
വിശേഷാന്മാതുലേനാപി നിയുക്തോഹം സയോഗിനാ.
തേഷാം കൃപാബലാവാപ്തവൈദ്യാലേശേന നിൎമ്മിതാ
'നാരായണേന'മാഷേ/യം ചികിത്സാ 'ജ്യോത്സ്നികാ'ഭിധാ.
ആരോഗ്യകരണാപൂൎണ്ണസുധാഭാനു,വതപ്പൊഴും
ആധാരമായ് ഭവിക്കണം മൽകൃതജ്യോത്സ്നികയ്ക്കിഹ. ൯
സാധുക്കളിതിലേതാനും പിഴയുണ്ടെങ്കിലൊക്കെയും
പാലിൽ കീലാലമിടേക്കലെന്നപോലോൎത്തുകൊള്ളുവിൻ.
കല്യാണമായ വാക്യത്തിലകല്യാണ,മിരിക്കലും

* തൃശ്ശിവപേരൂർ വടക്കുംനാഥൻ

ർത്ഥം കല്യാണമായീടും വാഗ്ഭിഃകരനെന്നതിവൽ. ൮൪
തസ്മാൽ ഇത്ഥംനാം ദോഷാനാം സതാം ച വിദുഷാം,മപി
ആസ്തു സമ്യക് സമാമോദ,സ്സൂക്ത്യഃ പ്രതിദിനം നമഃ. ൮൫
ഇയം ലോകോപകാരാർത്ഥം ചികിത്സാ ജ്യോത്സ്നികാനിശം
ഇദമാമല്ലകാരുണ്യാദ്വിലസതു,വനീതലേ. ൮൬

ഇതി ജ്യോത്സ്നികാചികിത്സായാം
വൈദ്യപാരംപര്യാധികാരഃ.

അവശേഷം.

താംബൂലനാഗവിഷത്തിന്.

പേരപത്രം പിഴിഞ്ഞുള്ള നീരുതന്നെ കുടിക്കിലും
ചെറുചീരപിഴിഞ്ഞുള്ള നീരിൽകായം കുടിക്കിലും
വെററിലപ്പാമ്പുതൻക്ഷ്വേളജനിതമാകുമശേഷവും.

തൊഴുചെവി (മുതൽച്ചെവി) സമൂലം പിഴിഞ്ഞ നീരു ള്ളം ദുഷ്ടകൻ മോഹിച്ചാലപ്പോൾ അവന്റെ ഒരു കണ്ണിൽ പകന്നാൽ അവൻ മരിച്ചിരിക്കുന്നുവെങ്കിൽ അവന്റെ മറ്റെ കണ്ണിൽ കാണാം; ജീവൻ ശരീരത്തിലുണ്ടെങ്കിൽ കാണുകയില്ല; ദുഷ്ടകൻ മോഹിച്ചാൽ വൈയത്തിന്റെ പത്രം പിഴിഞ്ഞ വെള്ളം നാഭിദേശത്തിൽ പകർന്നു വിരലുകൊണ്ട് ഊന്നിയാൽ മരിച്ചിരിക്കുന്നുവെങ്കിൽ ആ വെള്ളം മൂത്രദ്വാരത്തിൽക്കൂടെ പുറപ്പെട്ടും; ഇതു രണ്ടും പരീക്ഷ്യം.

ശുഭമസ്തു.

മരുന്നുകളുടെ പേരുകൾ

അകാരാദി.

അക്ഷബീജഃ = താന്നിക്കാപ്പരിപ്പ്

അജാവികരഃ = കൊട്ടാവാടി (ഗുമാറി)

അതിവിഷഃ = അതിവിടയം

അബ്ദം = മുത്തങ്ങക്കിഴങ്ങ്

അഭയഃ = കടുക്ക

അമരതരു = ദേവതാരം

അഫീന് = കറുപ്പ്

അർക്ക = എരുക്ക്

അഗ്ദാരി = പൊരാണകേളി

അശ്വഗന്ധഃ = അമുക്കുരം

അശ്വാരി = ചെമ്പുന്നയരി

ആകാശതാർക്ഷ്യം = ഗരുഡക്കൊടി (കരളകം)

ആരണ്യസർഷപം = കാട്ടുകടുക്

ഇക്ഷുഗന്ധഃ = കരിമ്പ്

ഇക്ഷ്വാകു = കൈപ്പച്ചുര

ഇന്ദ്രവല്ലി = ഉഴിഞ്ഞ

ഈശ്വരവല്ലി = കരളകം (നെയ്യുണ്ണി)

ഈശ്വരീമൂലം = അണലിവേഗത്

ഉഗ്രാ = വയമ്പ്

ഉന്മത്തഃ = ഉമ്മത്ത്

ഉരഗാസ്ഥി=പാമ്പിൻമുള്ള്

ഉറിത്തൂക്കി=കരളകം

ഉശീരം=രാമച്ചം

ഏരണ്ഡം=ആവണക്ക്

ഏലം=ഏലത്തരി

കണാ=തിപ്പലി

കദളി=വാഴ

കദംബം=കടമ്പ്

കയ്യുന്നി=കയ്യുണ്ണി (കഞ്ഞുണ്ണി)

കരഞ്ജം=ഉങ്ങ്

കററാഴ=കററുവാഴ

കലിംഗം=കുടകപ്പാലയരി

കാരകാളവേഗം=കരളകം

കാഞ്ജികം=കാടി

കാർപ്പാസപല്ലവം=പഞ്ഞിമരത്തളിര്

കാരസ്കരം=കാഞ്ഞിരം

കിംശുകം=മുരുക്ക് (പിലാശ്)

കുടജം=കുടകപ്പാലയരി

കുരുച്ചൂലി=ഒരു പുല്ലുമരുന്ന്

കുലത്ഥം=മുതിര

കുഷ്ഠം=കൊട്ടം

കൂശ്മാണ്ഡം=കുമ്പളങ്ങ

കൃഷ്ണാ
കൃഷ്ണം } കറുപ്പ് (കുരുമുളക്)

കേകിപിഞ്ഛം = മയിൽപ്പീലി

കേതകീ = പൂക്കൈത

കോശാതകീ = പുട്ടൽപ്പീരം

ക്ഷീരിവൃക്ഷം = നാല്പാമരം (അത്തി, ഇത്തി, അരയാൽ, പേരാൽ)

ക്ഷണപുഷ്പവേഗം = കരളകം

ഗന്ധസാരം = ചന്ദനം

ഗന്ധദ്വയം = ഗന്ധപ്പുല്ലും, ചുൽഗന്ധപ്പുല്ലും

ഗിരിഗന്ധ = കദളം

ഗുഞ്ജ = കുന്നി

ഗുഞ്ജാഫലം, ഗുഞ്ജാബീജം } കുന്നിക്കുരു

ഗുഡം = ശർക്കര

ഗുളൂചി = ചിറ്റമൃത്

ഗൃഹധൂമം = ഇല്ലിനക്കരി = (അട്ടക്കരി)

ഗോപികാകന്ദം = നറുനീണ്ടികിഴങ്ങ്

ഗോപീ = നറുനീണ്ടി = (നന്നാരി)

ഗോമയം = ചാണകം

ചന്ദനദ്വയം = ചന്ദനവും, രക്തചന്ദനവും

ചന്ദ്രശേഖരമൂലീ = വെളുത്ത എരുക്ക്

ചരണായുധപിഞ്ഛം = കോഴിപ്പീലി

ചാരടനാ = തമിഴാമ = തഴുതാമ

ചൂർണ്ണ = ചുണ്ണാമ്പ്

ചോറാറി = ചേണത്തി = (തെച്ചി)

ജടാ = ജടാമാഞ്ചി

ജലം=ഇരുവേലി

ജലദം=മുത്തങ്ങ

ജാതവത്സമലം=കറവച്ചാണകം

ജാതീപത്രരസം=പിച്ചകത്തിലനീര്

ജംബീരബീജം=ചെറുനാരങ്ങാക്കുരു

ടങ്കണം=പൊൻകാരം

തണ്ഡുലീയം=ചെറുചീര

താംബൂലം=വെറ്റില

തക്രമൂത്രം=ചെമ്പുന്നം

താർക്ഷ്യമൂത്രം=ഇല്ലനക്കരി

തിന്ത്രിണീ=വാളൻപുളി

തോയം=ഇരുവേലി

ത്രായന്തീ=ബ്രഹ്മി

ത്രിജാതം=ഏലം, ഇലവംഗം, പച്ചില

ത്രുടി=ചിറ്റേലം

ദന്തീ=നാഗദന്തി

ദശപുഷ്പം=പൂവാംകുറുന്തൽ, മുയൽച്ചെവി, വിഷ്ണുക്രാന്തി, കറുക, കഞ്ഞുണ്ണി, ഉഴിഞ്ഞ, തിരുതാളി, നിലപ്പന, മുക്കുറ്റി, ചെറുവുള

ദാർവ്വീ=മരമഞ്ഞൾ

ദീർഘവൃന്തം=പലകപ്പയ്യാനി

ദുഗ്ദ്ധം=പാൽ

ദുഗ്ദ്ധി=കള്ളി

ദുസ്പർശ=കൊടിത്തൂവ

ദൂർവ്വ=കറുക

ദേവമാതൃ=ദേവമാതാവ്

ദ്രോണതോയം=ഉറവുള്ളത്

ധാത്രീഫലം=നെല്ലിക്ക

ധൂ[illegible]=[illegible]

ധൂമപത്ര=പുകയില

ധൂർധൂമാലിഷ=[illegible]

നകുലേഷ്ടാ=[illegible]

നതം=തകരം

നന്നാരി=നറുനീണ്ടിക്കിഴങ്ങ്

നരവാരി=മൂത്രം

നാഭി=കസ്തൂരി ([illegible])

നിംബഃ=വേപ്പ്

നിർഗ്ഗുണ്ഡികാ=കരിനൊച്ചി

നിദ്രുശി }
നിദ്രുമം } =ഒരു പാടമെന്ന്
നിദ്രുഷി }

നിശാ=മഞ്ഞൾ

നിശാദ്വയം=മഞ്ഞളും മരമഞ്ഞളും

നീരദം=[illegible]

നീലീ=അമരി

നീലീമൂലം=അമരിവേര്

[illegible]=മൂത്രം

പകന=[illegible]

പങ്ക്തിപുഷ്പം }
പങ്ക്തിപ്രസൂനം } =[illegible]

പഞ്ചഗവ്യം = പശുവിന്റെ പാൽ, വെണ്ണ, തൈര്, ഘൃതം, ചാണകം

പഥ്യാ = കടുക്ക

പത്മകേസരം = താമരയല്ലി

പനസം = ചക്ക

പർണ്ണം
പത്രം
ദലം } = ഇല

പാടലി = പാതിരി

പാഠാ = പാടക്കിഴങ്ങ്

പാരദം = രസം

പാരന്തീ = തെച്ചി- ചെത്തി- ചെക്കി

പാശുപതം = വെള്ളെരുക്ക്

പിചുമന്ദം = വേപ്പ്

പിഞ്ഛം = പീലി

പിപ്പലീ = തിപ്പലി

പുനർന്നവം = തഴുതാമ- (തവിഴാമ)

പുന്നാബീജം
പുന്നാടകം } = ചെറുപ്പുന്നയരി

പുരാണനാളികേരാജ്യം = പഴയ തേങ്ങാവെളിച്ചെണ്ണ

പുരാണമരിചം = പഴമുളക്

പുല്ലാഞ്ഞി = പുല്ലാനി

പുല്ലുണ്ണി = ഇത്തിക്കണ്ണി

പൃശ്നിപർണ്ണി = കടപ്പതണി- പൂപ്പതണി- പൂവാംകുറ്റ

പൂഗം = അടക്ക (പാക്ക്)

പൃഥുകാഖ്യം = അവൽപ്പൊരി

പോത്രീവിഷ്ഠ: = പന്നിച്ചാണകം

ഫലത്രയം=ത്രിഫലാ—(കടുക്ക, നെല്ലിക്ക, താന്നിക്ക)

ബകുളം=എരഞ്ഞി— ഇലഞ്ഞി

ബർഹിബർഹം }
ബർഹിശിഖാ } =മയിൽപ്പീലി

ബലാ=കുറുന്തോട്ടിവേര

ബസ്തമൂത്രം=ആട്ടിൻമൂത്രം

ഭ്രൂമതിലേപയഃ=കചവശത്തിനും, മേൽവശത്തിനും

ഭൂമിതാലഃ=നിലപ്പന

ഭൃംഗഃ=കയ്യുണ്ണി

ഭൃംഗതോയം=കയ്യുണ്ണിനീര്

മഞ്ജരീ=കിലുകിലുപ്പ

മഞ്ജിഷ്ഠ=മഞ്ചട്ടിപ്പൊടി

മതിഷ്ന്ന്=[illegible]

മധു=തേൻ

മധുകം=ഇരട്ടിമധുരം

മനശ്ശിലാ=മനയോല

മയൂരശിഖാ=പാടകിഴങ്ങ്

മരിചം=കുരുമുളക്

മലയജാതിലകം=ചന്ദനം

മാതുലാതി=കിലുകിലുപ്പ

മാർജ്ജാരവന്ദിനി=കപ്പൂരത്തരം

മാലതി=പിച്ചകം

മാല്യവല്ലഭഃ=കൂവളത്തൊലി

മാഷം=ഉഴുന്ന്

മുനിവൃക്ഷഃ=അകത്തിമരം

മുസ്താ=മുത്തങ്ങ

മൃഗചർമ്മം=മാൻതോൽ

മേഘനാദം } =ചെറുചീര
മേഘരവം }

യവാസകഃ=കൊടിത്തൂവ

യഷ്ടി=ഇരട്ടിമധുരം

രജനി=മഞ്ഞൾ

രക്തചന്ദനം=ചെഞ്ചന്ദനം, രക്തചന്ദനം

രാമഠം=കായം

രാസ്നാ=അരത്ത

രോഹിണീ=കടുകരോഹിണി

ലശുനം=വെള്ളുള്ളി

ലാംഗലീ=മേന്തോന്നി

ലോധ്രം=പാച്ചോറ്റി

വചാ=വയമ്പ്

വഹ്നിശിഖാ=മേന്തോന്നി

വാജിഗന്ധാ=അമുക്കുരം

വില്വം=കൂവളം

വിശ്വം=ചുക്ക്

വിഷം=ഇരിവഴി– (വത്സനാഭി)

വിഷ്ണു=കൃഷ്ണക്രാന്തി

വിഡംഗം=വിഴാലരി

വൈകുണ്ഠതോയം=തുമ്പപ്പൂവ്

വൈരി=ഏകനായകം

വ്യോഷം=ത്രികടു- (ചുക്ക്, മുളക്, തിപ്പലി)

ശ്രീഫലികരി=മഞ്ചരി

ശക്രവല്ലി
ശതക്രതുലതാ } =മുഞ്ഞ

ശതമൂലീ=ശതാവരിക്കിഴങ്ങ്

ശരപുംഖഃ=കൊഴിഞ്ഞിലാവത്

ശാർങ്ഗേഷ്ടമൂലം=കാക്കത്തൊണ്ടിവേര്

ശാരിബാ=നറുനീണ്ടികിഴങ്ങ് (നന്നാറിക്കിഴങ്ങ്)

ശിഗ്രു=മുരിങ്ങ

ശിരീഷം=നെന്മേനിവാക

ശിരീഷനിര്യാസഃ=വാകയുടെ പശ

ശിരീഷപഞ്ചാംഗഃ=വാകയുടെ വേര്; തൊലി; ഇല; പൂവ്; കായ;

ശിരീഷപുഷ്പം=വാകപ്പൂവ്

ശിവമല്ലീ=വെള്ളെരുക്ക്

ശീതം=ഇരുവേലി (ചന്ദനം)

ശ്രുവീ
ശംഖമൂലം } =ഇരുമ്പെരുവലി (കരളകം)

ശ്യാമാ=തിപ്പലി

ശ്യേനം=കഴുകൻ

ശ്വേതാർക്കമൂലം=വെള്ളെരുക്കിൻവേര്

സരളം=ചരളം

സർഷപഃ=കടുക്

സിതാ=പഞ്ചസാര (കല്ലു)

സിന്ധുസ്നായീ=കടലാടി

സിന്ധൂത്ഥം
സൈന്ധവം } =ഇന്തുപ്പ്

സ്വഃസ്രവന്തി }
സ്വരാ } = പുഴവക്താർ
സ്വരാപഗാ }

സ്വരസഃ = ഏതുവിധത്തിലായി

സ്ഫാടികഃ = മൈതാനിയിൽ

ഹരിദ്രാ = മഞ്ഞൾ

ഹരിദ്രായുഗ്മം = മഞ്ഞളും, മരമഞ്ഞളും

ഹിംഗു = കായം

കേരള സാഹിത്യ
അക്കാദമി